

3 Інформаційна еволюція триває: в Україні започатковано новий проєкт у галузі публічних фінансів

5 У Березівській ОТГ на Сумщині дбають про якісне медичне обслуговування місцевих жителів

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СЕРЕДА, 23 ЖОВТНЯ 2019 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№202 (6565)

ЦИТАТА ДНЯ

ВІТАЛІЙ МУЗИЧЕНКО:

«Ми тримаємо руку на пульсі щодо виплат субсидій в регіонах. І маємо зробити все, щоб люди вчасно, з початку листопада, почали отримувати субсидій та пільги на оплату послуг ЖКГ».

Заступник міністра соціальної політики про монетизацію і вчасне нарахування пільг

З опаленням проблем не буде

НАПЕРЕДОДНІ. Тривале бабине літо відтермінувало фактичний початок опалювального сезону, завдяки чому вдасться заощадити чимало енергоресурсів. Утім, іще кілька днів, і осінь остаточно вступить у свої права. Пам'ятають про це і в уряді, тож запевнили суспільство у позитивних прогнозах на майбутнє. Так, Прем'єр-міністр Олексій Гончарук у своєму традиційному відеозверненні «Чашка Прем'єра» у фейсбуці наголосив: «Опалювальний сезон розпочався. Країна до нього готова: у нас достатня кількість вугілля на складах, у нас достатня кількість газу в наших сховищах, у нас у придатному для експлуатації стані вся необхідна інфраструктура».

Звичайно, він припускає, що під час опалювального сезону можливі локальні аварії в роботі тепломереж. Адже так траплялося неодноразово. «Але ми розуміємо, як з ними справлятися, тому я впевнений, що зиму країна пройде нормально», — додав глава уряду. Запаси природного газу в підземних сховищах, повідомляє УНІАН, після завершення попереднього опалювального сезону зросли у 2,4 раза. Наразі вони становлять понад 21,336 млрд кубометрів. Це на 26,2% більше, ніж рік тому.

ЦИФРА ДНЯ

58,9 МЛН ТОНН
зерна (86% прогнозу) за середньої врожайності 45 ц/га вже зібрали українські аграрії з площі 13,1 млн га

Хронічна непередбачуваність другого хліба

Фото з архіву редакції

ПОГЛЯД. Нинішні ціни на картоплю свідчать про системну кризу в аграрній галузі

Прогноз ВВП для України на 2020 рік — оптимістичний

МАКРОЕКОНОМІКА. Мінекономрозвитку допускає інфляцію на рівні 5,5%, а реальне зростання ВВП — до 3,5—3,7%

Любомира КОВАЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

Минулого тижня делегація Мінекономрозвитку перебувала з відрядженням у Вашингтоні, а фахівці відомства провели

змістовні й плідні зустрічі з представниками МВФ, уряду Сполучених Штатів, фахівцями Світового банку, ЄБРР та інших міжнародних організацій. Були зустрічі й з інвесторами, експертами в галузі економіки. І більша частина

перемовин концентрувалася на макроекономічному прогнозі для України на 2020 рік.

МВФ планує повернутися за кілька тижнів. Про це на брифінгу в Кабінеті Міністрів щодо нового макропрогнозу розповів міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства Тимофій Милованов. За словами голови Європейського департаменту МВФ Пола Томсона, місія фонду планує повернутися в Україну, щоб вивчати реформи, які ни-

ні відбуваються в нашій державі. «Місія не має вимог і не ставить ультиматумів, але вона озвучила свої побажання, розповіла про те, які зміни хоче побачити в Україні найближчим часом», — сказав міністр.

2

4 820103 080022

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 23 жовтня 2019 року

USD 2484.4629
за 100 доларів США

EUR 2765.2072
за 100 євро

RUB 3.9043
за 10 рублів

AU 369551.43
за 10 трійських унцій

AG 4403.71

PT 222359.43

PD 439998.38

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Прогноз ВВП для України на 2020 рік — оптимістичний

(Закінчення.
Початок на стор.1)

Очільник Мінекономрозвитку зауважив, що для України буде чотири макроекономічних прогнози: від МВФ, Світового банку, Нацбанку України й Мінекономрозвитку. У цих прогнозах показники зростання ВВП різні — від 3,5 до 3,7%. За прогнозом Світового банку, який вже оприлюднено, він становить 3,7%. Цей прогноз було переглянуто на збільшення, що є суттєвим і дуже важливим. Адже в країнах Європи та Азії, про які подавав передбачення Світовий банк, середнє зростання ВВП становитиме лише 1,8%. І більшість із цих країн уповільнюються у своєму зростанні через глобальні економічні причини. Отже, Україна — одна із дуже небагатьох країн, для якої СБ переглянув свій прогноз у бік зростання — майже з 3% до 3,7%.

За словами Тимофії Миловано-нова, макроекономічний прогноз для України від Світового банку збігається із тим, який розробило Мінекономрозвитку та найближчим часом планує подати на розгляд уряду. Після того як його схвалить на засіданні Кабміну, цей прогноз оприлюднять. Фахівці Національного банку також готують свій варіант бачення ситуації і вносять відповідні зміни.

Підвищення довіри
сприяє залученню
капіталів

Тож Мінекономрозвитку і Нацбанк у своїх прогнозах на 2020 рік передбачають, що зростання валового внутрішнього продукту України становитиме від 3,5 до 3,7%. «Ми очікуємо невеликого прискорення порівняно з попереднім роком. Якщо торік ВВП зріс на 3,3%, то цього року, сподіваємо-

Існують чотири сценарії макроекономічного прогнозу. І всі вони — позитивні

ся, на 3,5%», — сказав міністр. Поліпшення прогнозу щодо зростання економіки пов'язане з досить виваженою фінансовою та монетарною політикою держави. Крім того, в Україні відчутно поліпшилася довіра внутрішнього споживача та інвесторів, що сприяло зростанню залучення капіталу в країну.

Тимофій Милованов зауважив, що в очолюваного ним міністерства є й ще оптимістичніший сценарій, за яким ВВП може зрости аж на 4,8%.

«На наш погляд, 3,7% — це консервативний сценарій. Якщо буде більше зовнішніх і внутрішніх інвестицій, і фінансова система України почне кредитувати активно реальний сектор, а це залежить від бізнес-клімату. Якщо бізнес-клімат продовжуватиме поліпшуватись, інвестиції збільшуватимуться, то економічне зростання може бути вищим. 4,8% ми ставимо в оптимістичному сценарії, але це поки що тільки сценарії. Ми не можемо розділити, з якою ймовірністю який сценарій розвиватиметься. А різницю між прогнозами обумовлено рівнем інвестицій в економіку», — пояснив урядовець.

І додав, що йдеться саме про зростання реального валового внутрішнього продукту: «Ми говоримо не про гривні, а про реальний вимір».

Відтак заступник керівника цього відомства Сергій Ніколайчук повідомив, що в базовому макроекономічному прогнозі на 2020 рік, розробленому фахівцями міністерства, показник інфляції закладено на рівні 5,5%.

«Міністерство економіки переглядає прогноз щодо інфляції у бік зниження, наближає його до цілей Національного банку. Ми, як і Національний банк, вважаємо, що вже наступного року інфляція знизиться до цільового коридору. Щодо споживчої інфляції

на кінець наступного року, то очікуємо 5,5%», — сказав Сергій Ніколайчук.

А в сценарії на наступний рік закладено міцніший курс гривні до долара, хоча й не уточнив, який саме. «Якщо в попередньому прогнозі ми заклали 28,2 гривні за долар США в середньому за рік, то зараз ми бачимо, що курс гривні міцніший через фундаментальні фактори. Відповідно, на наступний рік ми закладаємо курс не на такому високому рівні, як був у травневому прогнозі», — сказав він.

Держава
підтримуватиме
малих фермерів

На запитання представників ЗМІ, як саме держава і уряд планують підтримати малих фермерів, Тимофій Милованов розповів, що наступного року в Україні може бути започатковано дві програми державної підтримки агропромислового комплексу. Перша полягатиме в наданні доступу сільгоспвиробникам до банків, друга — в здешевленні відсоткових ставок за кредитами.

«Щонайменше дві програми, потенційно. Перша — це компенсація відсотків. Просто буде менший відсоток. Частину відсоткової ставки компенсуватиме держава, точніше — платники податків. Адже відомо, що немає таких собі державних грошей. Є гроші платників податків, тобто наші з вами. І ми можемо ухвалити рішення про надання їх на допомогу малому фермеру, який хоче стати на ноги й розвиватися», — сказав очільник Мінекономрозвитку.

Другою формою підтримки, за словами міністра, може стати так званий фонд часткового гарантування, який буде спрямовано на те, щоб відкрити доступ до вкла-

дів сільгоспвиробників, які тривалий час працювали в тіні або не працювали взагалі.

«Податки — це не самоціль, а наслідок. Нам необхідно, щоб економіка існувала. Я за те, щоб розвивалася економіка. Тому таких людей необхідно підтримати. Банки боятимуться давати їм гроші. Для цього створюється фонд, який гарантує. Це як страхова компанія. Якщо фермер не зможе повернути гроші, ми страхуємо це і повертаємо з цього фонду», — пояснив Тимофій Милованов.

Міністр зауважив, що можливі і варіанти надання відтермінування сплати для сільгоспвиробників, які заходять купити державну землю сільгосппризначення. Чи, як варіант, — надання їм грантів.

Модель ринку землі
— наша внутрішня
справа

А на запитання, як зреагували іноземні партнери та інвестори на можливе запровадження мораторію на продаж українських земель іноземцям, Тимофій Милованов висловив сподівання, що це обмеження не створить проблем з погляду міжнародних партнерів, не вплине на якість і продуктивність співпраці з МВФ.

Він повідомив, що українська сторона під час візиту до США обговорювала з міжнародними партнерами модель ринку землі, яка має бути в Україні. І ті зауважили, що ми маємо створити таку модель, яка буде зручною для нас самих, прийнятно й ефективна. «Я не можу розкрити всі деталі перемовин, але нам нічого не нав'язували. Було зазначено, що це наша внутрішня справа, який ринок землі ми у себе запровадимо», — підкреслив міністр.

Коментар Міністра
Кабінету Міністрів
Дмитра Дубілета
у мережі «Фейсбук»
щодо реформування
Держаудитслужби

УРЯД У СОЦМЕРЕЖАХ. «Коли я приєднався до Кабміну, з подивом дізнався, що один з органів, який я координую — це Державна аудиторська служба України. Раніше — Контрольно-ревізійне управління, те саме легендарне КРУ.

Ми плануємо суттєво реформувати цей орган. Останні кілька тижнів ми займалися функціональним аудитом Держаудиту (звучить іронічно). Зараз там працює 3212 людей, і вони отримують небезпечно низькі зарплати. До чого це може призводити, можете здогадатись. Кількість працівників цього органу буде скорочено до 400.

Кілька ключових напрямів реформи.

1. Держаудит має фокусуватись на серйозному шахрайстві. Ті працівники, котрі залишаються, мають бути справжніми професіоналами, що працюють за міжнародними стандартами та ризик-орієнтовними підходами, а не чіпляються до ком.

2. Зараз відбувається певне дублювання функцій між Держаудитом і Рахунковою палатою, а також Держаудитом і силовими органами. Це дублювання треба прибирати.

3. Великі державні компанії мають проходити аудит у приватних аудиторських компаніях (власне, іноді зараз так і відбувається). З іншого боку, що більше ми приватизуємо, то менше треба проводити аудит.

4. Згідно зі світовою практикою ми передаємо Держаудит під Міністерство фінансів.

Також зазначу, що будь-яке масове скорочення державних службовців — це болісний процес. Ми будемо співпрацювати з Держпрацею, профспілками та іншими сторонами, щоб не кидати просто так людей напризволяще».

Урочистості переплітаються
з поточними справамиВідділ новин
«Урядового кур'єра»

ДИПЛОМАТІЯ. Другий день робочого візиту до Японії Президент Володимир Зеленський присвятив участі в інтронізації імператора Нарухіто й двостороннім зустрічам зі світовими лідерами.

Україна — одна з майже 200 країн, представники яких прибули в Токіо для участі в церемонії. Останнє сходження на трон японського імператора відбулося 30 років тому, а Володимир Зеленський став першим українським Президентом, запрошеним на інтронізацію. Церемонія тривала близько пів години, повідомляє Офіс Президента.

«Для мене велика честь узяти участь в інтронізації імператора Нарухіто. Проведення стародавнього обряду в сучасній Японії слугує прикладом того, як в одній державі можуть співіснувати і глибока повага до традицій, і впровадження новітніх високих технологій для поліпшення життя кожної людини», — сказав Володимир Зеленський після закінчення церемонії.

Того самого дня Президент України зустрівся з першим президентом Казахстану Нурсултаном Назарбаєвим, який привітав главу Української держави з успіхом на виборах. Під час зустрічі присутні порушували питання розпочатої Росією війни на Донбасі та окупації нею таки українського Криму. Нурсултан Назарбаєв

землі наших пращурів, переконаний, і наших дітей», — зазначив Володимир Зеленський.

Співрозмовники також обговорили можливості зростання товарообігу між Україною та Казахстаном. А Володимир Зеленський запросив першого президента Казахстану відвідати Україну.

Проведення стародавнього обряду в
сучасній Японії — приклад гармонізації
глибокої поваги до традицій і
впровадження новітніх високих
технологій для поліпшення життя нації.

заявив, що Казахстан завжди підтримував територіальну цілісність і суверенітет України.

Сторони обговорили позитивні зміни щодо врегулювання миру, зокрема повернення полонених і перезавантаження дипломатичних перемовин, а також наголосили на потребі проведення якнайшвидших переговорів у нормандському форматі.

«Усім нам потрібен діалог. Наші території важливі. Це

Питання зростання й поглиблення номенклатури товарообігу Володимир Зеленський обговорив також і з президентом Федеративної Республіки Бразилія Жаїром Болсонару. Йшлося також про низку економічних питань та ініціатив.

«Бразилія — наш головний торговельний партнер у Латинській Америці. Вітаю розширення присутності бразильських компаній в

Україні та українських — у Бразилії», — зазначив Володимир Зеленський.

Президент України запропонував відновити урядову комісію, щоб узгодити всі позиції в цьому напрямі. «У нас відбудеться велика приватизація, ми зараз презентуємо чимало проєктів, які невдовзі засвідчать, що в Україну вкладати вигідно. Я вірю, що ми справді маємо побудувати потужні відносини між Україною та Бразилією», — наголосив глава Української держави.

Під час зустрічі сторони також обговорили перспективи співпраці в космічній галузі. Українська сторона запропонувала перезапустити спільний космічний проєкт з використанням космодрому «Алкантара».

Крім того, Володимир Зеленський подякував за підтримку Бразилією територіальної цілісності та суверенітету України.

Жаїр Болсонару запросив Володимира Зеленського до Бразилії та прийняв його запрошення завітати до України з візитом уже наступного року.

Інформаційна еволюція триває

ВІДКРИТІСТЬ. Започатковано новий проєкт у галузі публічних фінансів

Наталія ПИСАНА
для «Урядового кур'єра»

Міністерство фінансів продовжує створювати й пропонувати нові інструменти для роботи з відкритими даними. Профільний міністр Оксана Маркарова оголосила започаткування нового проєкту в галузі публічних фінансів — Е-контракт. Він поєднає інформацію з баз даних Міністерства фінансів (Spending.gov.ua — портал транзакцій держави, інформації про стан виконання договорів та фінансові звіти — витрати бюджетних коштів у форматі open data), Міністерства розвитку економіки, торгівлі й сільського господарства (ProZorro), Державної казначейської служби, а також спростить надання різноманітної звітності через автоматизацію частини процесів.

Як інформують у Мінфіні, завдяки проєкту скоротиться час на документообіг, значно зменшиться його паперова частка. Е-контракт запобігатиме виникненню помилок, зумовлених людським чинником.

До слова, відкритість у пріоритетах і Міністерства цифрової трансформації, яке має намір найближчим часом започаткувати роботу порталу цифрової держави «Дія», що об'єднає в єдиному електронному форматі всі послуги, які держава надає громадянам і бізнесу.

«Йдеться про портал і мобільний додаток, завдяки яким можна буде отримувати державні послуги.

Так працюватиме Е-контракт

Одними із перших включать у проєкт «Дія» послуги з відкриття й закриття статусу фізособи-підприємця (ФОП), отримання державної допомоги у разі народженні дитини», — цитує очільника міністерства Михайла Федорова УНІАН. Наразі міністерство працює над методологією, яка дасть змогу дуже швидко перевести решту послуг з різних сайтів на єдиний портал «Дія». Триває також підготовка проєкту «Електронний студентський квиток».

Відповідаючи на запитання журналістів після впровадження Е-контракту, міністр фінансів Оксана Маркарова повідомила, що уряд відповідно до Бюджетно-

го кодексу, має підготувати проєкт державного бюджету України до другого читання у Верховній Раді не пізніше 3 листопада й активно над цим працює. «Оновлений макропрогноз має бути затверджено на засіданні Кабміну. Мінфін очікує бюджетні висновки від Верховної Ради. В робочому порядку їх уже одержали, але ще маємо отримати їх офіційно», — зауважила міністр.

Розповіла Оксана Маркарова й про те, що Україна повністю виконала 11 із 12-ти умов для отримання від Європейського Союзу другого траншу макрофінансової допомоги в сумі 500 мільйонів євро. «Залишилася ще

одна умова — узгодження правил нашого фінансового моніторингу до європейської четвертої директиви. Необхідний законопроект розроблено, і його активно обговорюють у профільних комітетах. Вже найближчим часом Верховна Рада зможе його ухвалити», — каже міністр. І додає, що після цього вже не буде жодних умов, які зупинять процес. Але щоб почати отримувати кошти, потрібно перебувати в програмі Міжнародного валютного фонду. «Тому наші домовленості з МВФ також надто важливі. І в нас ще є відкрита можливість до кінця цього року отримати другий транш», — резюмувала міністр.

Коментар міністра оборони Андрія Загороднюка у мережі «Фейсбук» після 50 днів роботи відомства

УРЯД У СОЦМЕРЕЖАХ. «Реформувати армію під час збройної агресії РФ означає, що одні кроки ми повинні робити надзвичайно, інші — з десятикратним прискоренням. За 50 днів Уряду маємо перші результати за визначеними пріоритетами: перехід на стандарти НАТО, побудова людиноцентричної армії та антикорупція. Що вдалося зробити новій команді Міноборони за ці 50 днів?

По-перше, провести експрес-аудит стану будівництва житла (йдеться, зокрема, про казарми поліпшеного планування та гуртожитки для контрактників). За результатами цього аудиту, вивільнено кошти з так званих провальних об'єктів та спрямовано їх на введення в експлуатацію тих, що мають перспективу завершення вже до кінця року. Крім того, оптимізовано кошти для проведення конкурсів на закупівлю понад 300 квартир штатно-посадового житла для військовослужбовців.

По-друге, розроблено та погоджено концепцію нового закону про оборонні закупівлі. Цей документ має забезпечити конкурентність у галузі закупівель та знизити рівень «закритості» державного оборонного замовлення. Що це дасть? Можливість ефективного використання бюджетних коштів, передбачених на закупівлю й модернізацію зброї та техніки. Це також мінімізує корупційні ризики в цій сфері.

По-третє, ініційовано внесення змін до постанови уряду від 23 квітня 2014 р. № 117, які відкривають нам шлях для здійснення закупівель товарів і послуг через Агенцію НАТО з підтримки та постачання. Ці інновації дадуть змогу за конкурентнішими цінами закуповувати сучасні та якісні продукти харчування й сухпайки для військовослужбовців. Таким чином наші захисники під час виконання завдань зможуть отримати продукт, що цілком відповідатиме

стандартам армій держав-членів НАТО.

Окремо хочу сказати про кроки та ініціативи в межах запровадження у військах нової системи управління кар'єрою військовослужбовців (НІРМ). Завдяки співпраці з депутатським корпусом ухвалено зміни до законодавства, які відкривають можливість створити в українському війську повноцінний сержантський корпус. Відтепер маємо нові військові звання, такі як: рекрут, старший майстер-сержант, старший майстер-сержант і головний майстер-сержант, що відповідає стандартам Альянсу (NATO Code, згідно із STANAG 2116). В подальшому закон передбачає перегляд мотиваційного пакета, зокрема принцип нарахування грошового забезпечення відповідно до практик, які існують в арміях країн НАТО. Саме такі кроки ми називаємо стандартами НАТО в дії. Дякую всій команді експертів і радників,

котрі долучилися до розробки й супроводу документа.

Окрім того, розпочато огляд стану «фрагментованих» інформаційних систем Міноборони та ЗСУ включно з дослідними конструкторськими розробками у цій галузі, аби також привести їх до стандартів НАТО, відповідно до Federated Mission Networking.

Існує також низка започаткованих проєктів та інноваційних змін, робота над якими триває, і про її результати інформуватимемо окремо за кожним напрямом. Крім того, за цей час було розпочато оновлення команди міністерства. На ключові посади залучили фахівців, досвід і справи котрих свідчать самі за себе. Найближчим часом розповім детальніше про кожного з них і те, за яку саме галузь кожен з них відповідатиме.

Впевнений, що, звітуючи за 100 днів роботи нової команди оборонного відомства, ми зможемо представити більше результатів. Рухаємося далі».

ПРОШУ СЛОВА!

Вибирали директора...

Геліодор БЛОНСЬКИЙ,
викладач, директор
Черкаського політехнічного
технікуму (1992—2008 рр.),
для «Урядового кур'єра»

Гадаю, маю повне моральне право розповісти про ситуацію, яка загрожувала нашому технікуму, а заодно застерегти інші педагогічні колективи таких само закладів від можливого повторення ситуації. Кажу так, бо свого часу очолював технікум упродовж 16 років, а загалом віддав йому понад 40 років життя.

Недавно в Черкаському політехнічному технікумі відбулися вибори на посаду директора, в яких брали участь два кандидати: Дмитро Галат, який очолював навчальний заклад протягом останніх 11 років, та Руслан Красовський — викладач спеціальних дисциплін. Перший кандидат набрав 38,18% голосів, другий — 57,27%. Безпосередньо процедура голосування пройшла без жодних зауважень. Але розповіді хочеться про те, що передувало голосуванню, та про обстановку навколо.

Щоб досягнути бажаного результату, одна зі сторін розгорнула агітаційну кампанію, побудовану винятково на дискредитації нинішнього директора та всієї адміністрації. В колективі поширювали листівки з необґрунтованими звинуваченнями, неправдиву інформацію щодо роботи оргкомітету і виборчої комісії та закиди щодо підробки бюлетенів. Бруд виливали й у соціальних мережах. Градус напруги сягнув такої позначки, що звинувачувани змушені були звернутися із заявою до працівників правоохоронних органів (про це поінформовано й Міністерство освіти і науки). Питання про недопущення подібних дій розглядали на засіданні профспілкового комітету.

Я далекий від того, щоб вважати роботу Дмитра Володимировича ідеальною. Звичайно, і в його діяльності на посаді директора є певні недоліки. Але робота Дмитра Володимировича давала максимально ефективні результати в цих умовах. Протягом останніх п'яти років колектив технікуму щорічно одноголосно визнавав роботу Галата задовільною. В перехідний період реформування галузі директор доклав значних зусиль задля вирішення питань фінансування технікуму як самостійної юридичної особи, а також збереження рівня прийому на навчання студентів за регіональним замовленням, запровадження дуальної форми навчання. Залучені за попередні 5 років спонсорські кошти в сумі 3 мільйони 458 тис. грн спрямовано виключно на розвиток матеріально-технічної бази навчального закладу. Крім того, робота директора і досягнення колективу були належним чином оцінені на регіональному та всеукраїнському рівнях: Д.В. Галат — голова ради директорів закладів вищої освіти області, член правління всеукраїнської громадської організації «Асоціація працівників ВНЗ І-II рівнів акредитації», учасник робочої групи МОН з розробки Закону України «Про фахову передвищу освіту», його нагороджено Подякою МОН за участь у підготовці цього документа.

Якими ж аргументами оперував кандидат, який набрав більше голосів? На мою думку, це те, що зараз називають популізмом, підтасовкою фактів, порожніми обіцянками. Тоді як одні забезпечували життєдіяльність і розвиток технікуму, інші чинили психологічний тиск на колектив, переконували людей у можливості отримувати вищі доходи за рахунок оренди державних будівель і створення платних гуртків для студентів. Та зрештою вони користалися недоліками системи виборів директора закладу, яку з 1 січня наступного року змінять. Навколо керівництва технікуму свідомо створювали негативну атмосферу.

Одним із козирів кандидата, який не має досвіду адміністративної роботи, стала критика принципів вимог директора технікуму щодо сумлінного виконання викладачами та студентами їхніх безпосередніх обов'язків. Адже керівник не заплющував очі на проведення занять на низькому професійному рівні, невикористання наочних матеріалів, на те, що студентів безпідставно відпускали із занять серед навчального дня; критикував він за те, що не проявляють ініціативи щодо проведення позааудиторних, виховних і наукових заходів для студентів, зрештою не допускав корупційних дій.

Сам себе запитую: можливо, ми, колишні директори, взяли занадто високу планку вимог до себе й до колег, відтак і якості навчального процесу?

Намагаючись передбачити подальший перебіг подій, песимістично прогноую: все це може призвести до втрати досягнень, здобутих за 97 років існування технікуму, навіть паралізувати роботу навчального закладу у зв'язку з терміновим переоформленням та розробкою нових юридичних документів відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту».

Занепокоєння розділяють батьки студентів, які обрали наш навчальний заклад завдяки створеному відповідальною частиною колективу позитивному іміджу, високому рівню вимогливості до навчання та виховання студентів, належним умовам для навчання, індивідуальному розвитку особистості студентів та проживанню в гуртожитку. Виникає загроза втратити налагоджену систему зв'язків з роботодавцями, спонсорами щодо профорієнтаційної роботи, працевлаштування випускників, модернізації та підтримання в робочому стані обладнання лабораторій і майстерень в умовах недостатнього державного фінансування. Існує й ймовірність припинення розвитку програм, спрямованих на забезпечення належного кадрового й матеріально-технічного рівня підготовки фахівців із 10 виробничих спеціальностей. Та й колектив починає розуміти, що люди певною мірою стали заручниками особистих амбіцій переможця та його оточення.

Чи може досвід технікуму стати в пригоді іншим колективам у майбутньому? Зможе, якщо ті, хто бере участь у виборах керівника, добре аналізуватимуть передвиборні гасла кандидатів і можливість їхнього здійснення. Відрізнятимуть популізм та фейки від щоденної наполегливої роботи висококласних фахівців. Очевидно, не завадить і пильніша увага галузевого міністерства до того, що відбувається в навчальних закладах, а також удосконалення безпосередньо системи виборів керівника, аби на такі посади потрапляли люди високопрофесійні, адже у їхніх руках — долі дітей, як і зрештою навчальних закладів.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 29 вересня 2019 р. № 871
Київ

Про внесення змін до Порядку розподілу коштів, що надходять на поточні рахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків з постачальником природного газу, на якого покладено спеціальні обов'язки

Кабинет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
Внести до Порядку розподілу коштів, що надходять на поточні рахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків з постачальником природного газу, на якого покладено спеціальні обов'язки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 червня 2014 р. № 217 (Офіційний вісник України, 2014 р., № 53, ст. 1417; 2016 р., № 2, ст. 84, № 83, ст. 2737; 2017 р., № 59, ст. 1786; 2018 р., № 23, ст. 799, № 92, ст. 3052), зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 29 вересня 2019 р. № 871

ЗМІНИ,

що вносяться до Порядку розподілу коштів, що надходять на поточні рахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків з постачальником природного газу, на якого покладено спеціальні обов'язки

1. В абзаці другому пункту 10 слова «надання послуг з централізованого опалення та/або централізованого постачання гарячої води» замінити словами «комунальні послуги з централізованого опалення, послуги з постачання теплової енергії, послуги з централізованого постачання гарячої води, послуги з постачання гарячої води».

2. В абзаці першому пункту 23 слово «січня» замінити словом «травня».

3. У тексті Порядку слова «комунальні послуги з централізованого опалення, централізованого постачання гарячої води» в усіх відмінках замінити словами «комунальні послуги з централізованого опалення, послуги з постачання теплової енергії, послуги з централізованого постачання гарячої води, послуги з постачання гарячої води» у відповідному відмінку.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 12 жовтня 2019 р. № 965-р
Київ

Про виділення коштів для здійснення заходів, пов'язаних із запобіганням виникненню надзвичайної ситуації у м. Смілі Черкаської області внаслідок неспроможності проведення розрахунків за спожитий природний газ

1. Виділити Черкаській обласній державній адміністрації 15 487 619,9 гривні для здійснення заходів, пов'язаних із запобіганням виникненню надзвичайної ситуації у м. Смілі внаслідок фінансової неспроможності проведення розрахунків за спожитий природний газ комунальним підприємством "Смілакомунтеплоенерго".

Міністерству фінансів здійснити зазначені видатки за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету.

2. Черкаській обласній державній адміністрації:

затвердити у тижневий строк за погодженням з Міністерством розвитку громад та територій, Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства і Міністерством фінансів перелік витрат, пов'язаних із здійсненням заходів, передбачених пунктом 1 цього розпорядження;

подати до 25 грудня 2019 р. Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, Міністерству фінансів, Міністерству розвитку громад та територій і Державній казначейській службі звіт про використання коштів, виділених згідно з цим розпорядженням.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 20 жовтня 2019 р. № 969-р
Київ

Про звільнення Барінова Д. А. з посади першого заступника Голови Державної служби морського та річкового транспорту України

Звільнити Барінова Дмитра Анатолійовича з посади першого заступника Голови Державної служби морського та річкового транспорту України відповідно до частини першої статті 87¹ Закону України «Про державну службу».

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 20 жовтня 2019 р. № 971-р
Київ

Про звільнення Божка М. П. з посади першого заступника Голови Державного агентства інфраструктурних проектів України

Звільнити Божка Миколу Петровича з посади першого заступника Голови Державного агентства інфраструктурних проектів України у зв'язку з переходом на іншу роботу.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

КАДРОВІ ПИТАННЯ

Президент України

звільняє:

СВЄШНИКОВА Валерія Валентиновича — з посади голови Кам'янсько-Дніпровської районної державної адміністрації Запорізької області у зв'язку із закінченням строку повноважень Президента України;

КАЧАНЕНКО Тетяну Петрівну — з посади голови Лубенської районної державної адміністрації Полтавської області у зв'язку із закінченням строку повноважень Президента України;

МІРОШНИЧЕНКА Олексія Володимировича — з посади голови Кривоозерської районної державної адміністрації Миколаївської області у зв'язку із закінченням строку повноважень Президента України;

СТАРУХА Сергія Володимировича — з посади голови Високопільської районної державної адміністрації Херсонської області у зв'язку із закінченням строку повноважень Президента України.

Хронічна непередбачуваність другого хліба

Віктор ШПАК,
«Урядовий кур'єр»

У кожного народу власні харчові традиції. Наприклад, китайці кажуть, що хліб потрібен тоді, коли нічого іншого немає, а гречкою в Китаї годують лише качок. Натомість у нас хліб — усьому голова. На другому місці після нього за значимістю картопля, якої українці в середньому споживають по 130 кг за рік на душу населення, що шестеро більше, ніж у Західній Європі.

Хто наші годувальник?

У ситуації, коли бульба в Україні справді другий хліб, доступність цін на неї стає соціально-політичним чинником. Однак на відміну від вартості буханця, здорожчання якого буквально на 10—15% викликає негайну реакцію всіх владних інституцій, картопля у нинішньому сезоні коштує щонайменше втричі дорожче, ніж ще рік тому, але це чомусь хвилює лише тих, хто її купує.

Жартівники пояснюють це тим, що багаті українці вже харчуються як європейці, віддаючи перевагу не хлібові, бульбі й салу, а кориснішим для здоров'я, хоч і дорожчим, яловичині й сиру. А прагматичні експерти пояснюють, що так само, як із дефіцитом гречки, картоплю вже завозять з-за кордону. Це вберігає від ще різкішого стрибка цін, але не може їх знизити, бо, на відміну від круп чи зерна, бульби затратні у транспортуванні на великі відстані.

Отож виникає цілком закономірне запитання: чому в Україні з періодичною циклічністю виникає дефіцит бульби?хтонаснегодує? Багатьох здивує, що у 1990-му на Житомирщині валовий збір картоплі становив мільйон тонн, а нинішнього неурожайного року в області сподіваються накопати 1,6 мільйона тонн, що лише на 15% менше, ніж торік.

Не менш цікаво, що, за даними офіційної статистики, за останні 29 років загальна площа під картоплею фактично не змінилася: культура 1990-го займала на полях і городах області 92,7 тисячі га, а цього року нею засадили 91,4 тис. га. Відбулися дві принципи зміни: середньої врожайності та співвідношення відведеної площі на сільгоспідприємствах і в господарствах населення.

У 1990 році картоплю змушували вирощувати у колгоспах, частка яких у валовому зборі цієї сільгоспкультури становила майже 50% із ще меншою, ніж на городах колгоспників, урожайністю — 102 і 117,7 ц/га відповідно. Нині основним виробником цієї культури стало населення, на городах і земельних паях якого цього року в області накопили 97% всього валового збору. Радше, що, на відміну від радянських часів,

урожайність картоплі зростала вдвічі. Торік, сприятливого для картоплярства року, вона становила 207 ц/га у господарствах населення і аж 258 ц/га на полях сільгоспідприємств.

Чи вірити офіційній статистиці?

Цього року ситуація менш втішна, бо, як нарікають поліщуки, більшість з них накопали 60% торішнього врожаю товарних бульб, а це суттєве уточнення. На відміну від пшениці, жита, цукрового буряку тощо, де значна частина окремих зернинок чи солодких коренів може бути щуплою, що вплине на якість, однак не масу вирощеної продукції, у картоплярстві дрібні бульби хоч і зараховують до валового збору, однак спрямовують у кращому разі на фураж худобі.

Найімовірніше, самим цим можна пояснити, що цього року прогнозована у сільгоспідприємствах урожайність картоплі становитиме 187,2 ц/га, що аж на 27,4% менше, ніж торік, а в господарствах населення — 174,7 ц/га, що означає спад лише на 15,6% порівняно з торішнім показником. Хоч усім очевидно, що нині картоплярством займаються лише великі спеціалізовані агровиробники, де не шкодують добрив, використовують високоякісний посадковий матеріал і вчасно виконують весь комплекс польових робіт.

Важко повірити, що дядько на власному присадибному городі зумів майже вдвічі обскакати професіоналів за збереженням урожайності. Однак на відміну від селянського обійстя, на сільгоспідприємствах овочевого профілю зазвичай не займаються тваринництвом, а тому вважають за краще прирати нетоварні бульби, потрібні для нашого столу. Натомість споживачів насамперед цікавить не валовий збір,

а виключно продовольча за розміром його частина.

Не менш дивує, що впродовж трьох останніх років через зниження закупівельних цін на картоплю сільгоспідприємства Житомирщини стабільно знижували площі під нею із 3 до 2,5 тисячі га. А населення області робило все навпаки: у 2016 році відвело під бульбу 66,5 тисячі га, у 2017-му — 77,6 тисячі, у 2018 році аж 87,8 тисячі, а після торішнього катастрофічного обвалу цін, коли значна частина вирощеного врожаю виявилася нікому не потрібною, засадили другим хлібом аж 88,9 тисячі га.

Не інакше, як селяни виявилися розумнішими стратегами, ніж дипломовані керівники сільгоспідприємств, але, дивлячись на цінники, у це чомусь мало віриш.

Цінові гойдалки

На відміну від сільгоспідприємств, які зазвичай вирощують картоплю на конкретне замовлення торговельних мереж, виробників чипсів чи бюджетних структур (армії, шкільних і лікарняних їдалень тощо), єдина надія селян і дачників — заїжджі коробейники, які щоросені міняють вирощену на Поліссі картоплю на привезені з південних регіонів цибулю, олію, кавуни, помідори, болгарський перець.

Однак торік бульба вродила напрочуд щедро, а найбільш ходова в обмінних операціях цибуля, навпаки, була дуже дорогою за ціною. Скуповувати картоплю за гроші, щоб потім збути її оптом у південних областях, більшість перекупників не ризикнула. У підсумку навіть ті селянські родини, які у власних господарствах ще утримують свиней, не змогли освоїти в повному обсязі на корм худобі зайву бульбу.

Сільгоспідприємства, маючи гарантовані замовлення, розпродали вирощений урожай, але за збитковими для себе цінами, спровокованими ситуацією зі збутом вироще-

них на дядківських городах бульб. Найстрашніше, що навіть торік, коли картоплю на Поліссі у прямому значенні слова доводилося викидати на компостні купи, її вартість у південних регіонах України особливо не впала.

На жаль, ідеться не про поодинокий прикрий випадок, зумовлений примхами природи, а про хронічну непередбачуваність і непрогнозованість ринку картоплі, яку, на відміну від зерна, не можна закласти в елеватори на кількарічне зберігання. Отож кожний урожайний рік обертається катастрофою для її виробників, а не урожайний — здирництвом для її споживачів, які змушені купувати цю культуру майже за ціною заморських бананів.

Є напрочуд простий і дієвий механізм регулювання: від невеликих крохмальних заводів, які колись переробляли значну частину некондиційної за розмірами картоплі, до виробництва спирту із неї. Якість його нижча, ніж зернового, однак цілком прийнятна для використання на технічні потреби і на біопаливо, яке чомусь усі хочуть продакувати включно з кукурудзи чи пшениці, а не з бурякової меласи чи картоплі.

Однак спиртова галузь в Україні — державна монополія, де нікого не цікавить якась приватна бульба, а картопляний крохмаль, якісніший, ніж вироблений з кукурудзи, у нас чомусь не потребуваний. Тим часом за цінову гойдалку з картоплею, яка, на відміну від зерна, через не прогнозовану рентабельність залишається малопривабливою для потужних агропідприємств, доводиться розраховуватися по чергово то селянам-поліщукам, то городянам-покупцям.

Ось і виникає далеко не риторичне запитання: наскільки ще років вистачить в особистих селянських господарствах населення запасу міцності, щоб у супереч усім об'єктивним перепонам гарантувати забезпечення країни другим хлібом?

ДИНАМІКА вирощування картоплі в усіх категоріях господарств області								
Усі категорії господарств			Сільгоспідприємства			Населення		
Площа, тис. га								
2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
69,5	80,2	90,2	3,0	2,6	2,4	66,5	77,6	87,8
Урожайність, ц/га								
2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
189,3	205,6	208,3	193,4	194,3	258,0	189,1	206,0	207,0
Валовий збір, тис. тонн								
2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
1316,6	1648,4	1879,2	59,4	50,0	61,4	1257,2	1598,4	1817,8

Площа у 2019 році: всі категорії господарств — 91,4 тис. га, зокрема сільгоспідприємства — 2,5 тисячі га, населення — 88,9 тисячі га.

Урожайність у 2019 році (прогноз): усі категорії господарств — 175,1 ц/га, зокрема сільгоспідприємства — 187,2 ц/га, населення — 174,7 ц/га.

Валовий збір у 2019 році (прогноз): 1600 тисяч тонн, зокрема сільгоспідприємства — 46,8 тисячі тонн, населення — 1553,2 тисячі тонн.

Джерело: Головне управління статистики в Житомирській області та департамент агропромислового розвитку та економічної політики Житомирської облдержадміністрації

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Найдорожче багатство — здоров'я селян

ТУРБОТА. У Березівській ОТГ на Сумщині дбають про якісне медичне обслуговування місцевих жителів

Олександр ВЕРТІЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

Хоч би коли приїхав до села Береза, що за кілька кілометрів від давнього Глухова, на якому з об'єктів неодмінно тривають будівельні роботи.

Ось і цього разу поблизу амбулаторії помітив новобудову, поряд з якою — будівельні матеріали. Одне слово, те, що вказує на близьке новосілля.

Голова Березівської ОТГ Надія Артеменко підтвердила: саме так, найближчим часом у селі розраховують відкрити сучасну амбулаторію, в якій селян прийматимуть 3—4 лікарі різного профілю. Проект реалізують на умовах співфінансування з державного і місцевого бюджетів, і його вартість перевищує 10 мільйонів гривень. А це свідчить, що, крім добротної будівлі, тут матимуть сучасне обладнання, зокрема комплекти для телевізійної медицини, яка надаватиме селянам якісні медичні послуги.

Розповідаючи про амбулаторну новобудову, Надія Михайлівна повідомила, що в межах проекту громада вже одержала новенький спеціалізований автомобіль, що значно похвалило роботу медиків. І водночас додає оптимізму селянам: про їхнє здоров'я тут турбуються передовсім, бо, як справедливо вважають, це найцінніше і найдорожче багатство громади.

Є кадри...

Березівський центр первинної медико-санітарної допомоги один із найкращих з-поміж об'єднаних територіальних громад Сумщини. І це не перебільшення чи комплімент на адресу тих, хто дбає про його повноцінну роботу. Адже впродовж трьох останніх років, відколи підрозділ введено в експлуатацію, в його розвиток вкладено значні кошти і з місцевого, і з державного бюджетів, а також меценатські та спонсорські.

За словами головного лікаря Юлії Воробйової, ремонт ве-

Прийом веде Юлія Воробйова

дуть не точково, а фронтально, в усіх населених пунктах. Зокрема приведено в порядок приміщення амбулаторій у Березі, Слоуті, Шевченковому, ФАПу — в Обложках, в оновленій будівлі надає медичні послуги медична сестра села Іващенкове.

Медичний персонал працює у просторих відремонтованих кабінетах, де замінено вікна, двері. Тут тепло, чисто і комфортно не лише медикам, а й пацієнтам. Підведено воду, є санвузол, чого не було раніше. Розпочато ремонт приміщення, до якого переїде медичний працівник села Землянка.

Дбають і про те, в яких умовах живуть медики. Торік у Шевченковому за кошти сільського бюджету придбали будинок для лікаря-терапевта, яка разом із сім'єю прибула із Путивльського району. Декларації з нею уклали майже 2 тисячі жителів громади.

Із цього річного березня в Березі працює лаборантка вищої категорії: вона змінила не тільки місце роботи, а й проживання — із сім'єю переїхала до села.

У медичному центрі пацієнтів приймають два терапевти, сімейний лікар та педіатр, із часу утворення громади в усіх селах збе-

режено посади фельдшерів і медичних сестер. Адміністративний персонал — головний лікар, головна медична сестра та спеціаліст економічної служби. Головний лікар не лише виконує адміністративні функції, а й надає медичну допомогу — з Юлією Воробйовою уклали декларації значна частина жителів громади.

Головна медична сестра живе у Березі. Окрім контролю за роботою середнього і молодшого медичного персоналу, надає первинну медичну допомогу землякам за призначенням лікаря.

Для кожного лікаря обладнано робоче місце з комп'ютером, підключеним до інтернету, принтером, працюють в електронній медичній програмі, виписують електронні рецепти за програмою «Доступні ліки».

Загалом у Березівській ОТГ на варті здоров'я селян — понад 20 працівників.

...і до кадрів

Але житло житлом, а обладнання та оснащення — окрема турбота. Усі структурні підрозділи центру мають їх повний набір: кардіографи та інгалятори, електронні дитячі й підлого-

Недавно отриманий медичний автомобіль для громади завжди потрібний

ві ваги, вимірювачі артеріального тиску з фонендоскопом, холодильники тощо. Працюють фізіотерапевтичні та кабінети для проведення маніпуляцій. Для всіх лікарів амбулаторій придбано новий автотранспорт.

Про рівень технічного оснащення свідчить промовистий факт. У липні цього року до Березівської ОТГ приїжджали інженери Сумського регіонального науково-виробничого центру стандартизації, метрології та сертифікації, які проводили повірку, калібрування, атестацію медичного та лабораторного обладнання і відвідали всі структурні підрозділи центру.

Як сказала інженер Алла Курлова, яка атестувала лабораторну центрифугу, метрологи були приємно здивовані комфортними умовами, в яких працюють медики, надзвичайно широким набором сучасного обладнання в сільських амбулаторіях. Таке годі побачити в інших ОТГ і навіть окремих містах області, що додає ваги зробленому в Березі.

До слова, з початку роботи сільської лабораторії обстеження пройшли 1510 жителів громади.

Міжнародна допомога завжди доречна

Березівська громада не замикається у вузьких географічних межах, а постійно й активно шукає шляхи співпраці з міжнародними організаціями.

У Слоуті за кошти Програми розвитку ООН за пайової участі місцевих жителів відремонтовано амбулаторію та придбано сучасне медичне обладнання на 200 тисяч гривень.

А торік проект медичного центру переміг у конкурсі, оголошеному Посольством Федеративної Республіки Німеччина в Україні. І це тоді, коли надійшло 700 заявок, а березівську підбрали серед семи найкращих. Загальна вартість проекту — 198,7 тисячі гривень, за які для лабораторії села Береза придбали сучасні медичну центрифугу та біохімічний аналізатор.

Тобто вектори діяльності місцевої ОТГ різноманітні й конкретні. І саме завдяки цьому місцеві селяни впевнені: про їхнє здоров'я є кому потурбуватися.

Громада про медіацентр подбала

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ.

Уперше в Україні в місті Теробовля на Тернопільщині відкрили оновлений медіацентр громади, якщо не брати до уваги ОТГ, утворені на основі обласних центрів чи великих міст. Це стало можливим завдяки грантовій підтримці Програми DOBRE та Теробовлянської громади.

У Теробовлі медіацентр існував в онлайн режимі майже сім років. За цей час вдалося створити інтернет-газету та сайт «Новини міста», сторінки у соціальних мережах, група має 20 тисяч уподобальників, налагодити тісну співпрацю із громадськістю. Рік тому орендували приміщення, яке нині облаштували та обладнали за вимогами часу. Примітно, що заклад створили у формі громадської організації, яка перебуває на повному самофінансуванні. Має вона назву «Медіацентр. Теробовля». Її керівниця Ілона Козар розпові-

дає, що в оновленому сучасному приміщенні з новим обладнанням і технікою організовуватимуть прямий етер, де обговорюватимуть актуальні питання розвитку громади, готувати-

тимуть відеосюжети, інші матеріали. Виготворять промоволики, певну маркетингову продукцію. Безперечно, проводи-

тимуть і майстер-класи з медійного мистецтва. Облаштували й конференц-залу. Уже ведуть перемовини з офісом Програми DOBRE, аби на базі цього медіацентру відбувалися тренінги для громад з медійної роботи та комунікації. До слова, три громади на Тернопільщині вже готові втілювати проект.

Під час урочистого відкриття медіацентру в Теробовлі репрезентували проекти студії новин, дитячої телестудії «#50секунд», зосередили увагу й на співпраці із громадськістю, державними та комунальними установами. Скажімо з Теробовлянською княжою книгозбірнею запросили на «Творче горище». Мати трьох дітей Марта Смільницька й надалі організовуватиме «Дівочі посиденьки», на які збиратиме жительок райцентру, мотивуватиме їх до самовдосконалення, активного способу життя.

Задумів, планів, проектів у місцевих медійників чимало, головне, що є прагнення їх утілювати.

Теробовлянська княжа книгозбірня з медіацентром розвиває спільний проект «Творче горище». (Зліва направо): директорка цієї книгозбірні Наталка Михно вручила керівниці медіацентру Ілоні Козар екоторбинку з гаслом «Читання завиває мозок», яким місцеві бібліотекарі заохочують нових читачів

На Донеччині почала діяти Вуглегірська міська ОТГ, до якої приєдналися сільради

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ. На території Донецької області відтепер 12 об'єднаних територіальних громад. Їхня кількість збільшилася після недавньої позачергової сесії Вугледарської міськради, на якій місцеві депутати проголосували за створення Вугледарської міської ОТГ, до якої у межах децентралізації добровільно приєдналися Павлівська і Степенська сільські ради Мар'їнського району.

На Донеччині це вже друга ОТГ, із центром у Вугледарі, місті обласного значення, утворена за спрощеною процедурою. Повноваження міського голови Андрія Сілича, який залишається на своїй посаді, поширюються на всю ОТГ, а чинні голови сільрад, які увійшли до міської громади, виконують обов'язки старост і за ними зберігаються обсяг та умови оплати праці, встановлені їм як керівникам сіл до приєднання до ОТГ.

Рішенням позачергової сесії на території Вугледарської міської ОТГ створено два старостинських округи: Павлівський в однійменному селі та Степенський, до якого увійшли села Березове, Водяне, Солодке, Степне і Тарамчук.

ОРІЄНТИР

ДОКУМЕНТИКОМЕНТАРІКОНСУЛЬТАЦІЇРЕКЛАМА

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про стандартизацію»

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кодексі України про надра (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 36, ст. 340):

1) у пункті 6 статті 8 слово «стандартів» виключити;

2) у статті 62:

у пункті 5 частини першої слово «стандартів» замінити словом «правил»;

у пункті 1 частини третьої слово «стандартів» замінити словом «норм».

2. У Водному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 24, ст. 189):

1) у пункті 5 частини першої статті 15 слова «участь у розробці стандартів» виключити;

2) у назві глави 8 слова «стандартизація і» виключити;

3) статтю 33 викласти в такій редакції:

«Стаття 33. Завдання нормування в галузі використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів

Нормування в галузі використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів здійснюється з метою забезпечення екологічної і санітарно-гігієнічної безпеки вод шляхом встановлення вимог до об'єктів, що підлягають нормуванню»;

4) статтю 34 виключити;

5) у статті 58:

у частині першій слова «державним стандартам» виключити;

у частині третій слово «стандартам» виключити;

у частині другій статті 59 слова «стандартів і» виключити;

7) у частині четвертій статті 67 слова «що відповідають міжнародним стандартам» виключити.

3. У частині другій статті 3 Кодексу торговельного мореплавства України (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., №№ 47—52, ст. 349) слова «нормативні документи» замінити словами «нормативно-правові акти».

4. У назві та абзаці першому статті 288, абзаці першому статті 291 Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25—26, ст. 131) слова «правил, норм і стандартів» замінити словами «нормативно-правових актів, норм і правил».

5. У Земельному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3—4, ст. 27):

1) у статті 39 слова «державних стандартів і норм» виключити;

2) у статті 165:

у назві слова «Стандартизація і нормування» замінити словом «Нормування»;

у частині першій слова «Стандартизація і нормування» замінити словом «Нормування», а слова «і стандартів» виключити;

у частині третій слова «Нормативні документи із стандартизації» замінити словом «нормативно-правові акти».

6. У Господарському кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18—22, ст. 144):

1) частину п'яту статті 259 викласти в такій редакції:

«5. Складовою частиною національної системи класифікації є національні класифікатори. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері економічного розвитку, затверджує, вносить зміни та скасовує національні класифікатори.

Порядок розроблення, затвердження, внесення змін та скасування національних класифікаторів установлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері економічного розвитку»;

2) у першому реченні частини першої статті 266 слова «стандартах, технічних умовах» виключити;

3) текст статті 268 після слів «технічні умови» в усіх відмінках доповнити словами «(у разі наявності)»;

4) у статті 269:

у частині другій: перше речення після слів «Стандартами, технічними умовами» доповнити словами «(у разі наявності)»;

друге речення після слів «стандартами або технічними умовами» доповнити словами «(у разі наявності)»;

частину третю після слів «стандартами, технічними умовами» доповнити словами «(у разі наявності)»;

у частині п'ятій слова «стандартами (технічними умовами)» замінити словами «стандартами, технічними умовами (у разі наявності)»;

5) у статті 270:

перше речення частини першої після слів «стандартів, технічних умов» доповнити словами «(у разі наявності)»;

частину другу після слів «стандартами, технічними умовами» доповнити словами «(у разі наявності)»;

6) в абзаці другому частини третьої статті 272 слова «номер національного стандарту або технічних умов» виключити;

7) у частині третій статті 275 слова «у національних стандартах або технічних умовах» замінити словами «нормативно-правовим актом»;

8) у частині третій статті 276 слова «на підставі національних стандартів або технічних умов» виключити;

9) в абзаці сьомому частини першої статті 280 слова «з урахуванням національних стандартів власні стандарти і» виключити.

7. В абзаці другому частини першої та першому реченні частини третьої статті 687 Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40—44, ст. 356) слова «з питань стандартизації» виключити.

8. У Кодексі цивільного захисту України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 34—35, ст. 458):

1) у пункті 42 частини другої статті 17 слова «розробляє та затверджує» замінити словами «перевіряє, переглядає та скасовує»;

2) статтю 44 виключити;

3) у частині першій статті 52 слова «а також вимогам національних стандартів» виключити;

4) у статті 56:

назву та частину першу викласти в такій редакції:

«Стаття 56. Погодження норм і правил

1. Норми і правила, які встановлюють вимоги до пожежонебезпечних технологічних процесів та продукції, повинні включати вимоги пожежної безпеки і погоджуватися з центральним органом виконавчої влади, що здійснює державний нагляд у сферах техногенної та пожежної безпеки»;

у частині другій слова «національним стандартам» виключити;

5) у пункті 4 частини першої статті 67 слова «проектів національних і галузевих стандартів та «технічних умов і регламентів» виключити;

6) у підпунктах «а» і «б» пункту 1 частини першої статті 69 та пунктах 1 і 2 частини першої статті 70 слово «стандартами» виключити;

7) у підпункті «в» пункту 1 частини першої статті 69 та пункті 3 частини першої статті 70 слова «стандартів чи технічних умов» замінити словами «вимог, визначених нормативно-правовими актами».

9. У частині п'ятій статті 4 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 21, ст. 252 із наступними змінами) слова «правил усталеної практики та класифікаторів» замінити словами «кодексів усталеної практики».

10. У Законі України «Про охорону навколишнього природного середовища» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 41, ст. 546 із наступними змінами):

1) у пункті «а» статті 3 слово «стандартів» виключити;

2) у пункті «г» частини першої статті 20 слова «участь у розробці стандартів» виключити;

3) пункт «в» частини першої статті 20³ виключити;

4) пункт «в» частини першої статті 20⁴ виключити;

5) у назві розділу VII слова «стандартів» виключити;

6) у статті 31:

у назві слова «стандартизації і» виключити;

слова «Екологічна стандартизація і нормування» замінити словами «Екологічне нормування»;

7) статтю 32 виключити;

8) у частині четвертій статті 52 слова «нормативними документами» замінити словами «нормативно-правовими актами».

11. У Законі України «Про інвестиційну діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 47, ст. 646 із наступними змінами):

1) абзац другий частини другої статті 8 та абзац п'ятий частини третьої статті 12 виключити;

2) частину другу статті 17 викласти в такій редакції:

«Вартість будівництва визначається на підставі затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування та архітектури, кошторисних норм і нормативів з ціноутворення у будівництві, які є обов'язковими під час здійснення будівництва об'єктів із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, кредитів, наданих під державні гарантії».

12. В абзаці четвертому статті 3 Закону України «Про товарну біржу» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 10, ст. 139) слова «з урахуванням державних стандартів власні стандарти і» виключити.

13. У Законі України «Про основи містобудування» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 52, ст. 683 із наступними змінами):

1) в абзаці тринадцятому статті 2 слово «державних» замінити словом «національних»;

2) в абзаці другому статті 5, абзаці десятому частини першої статті 9, абзацх другим та сьомому частини першої статті 25 слова «державних стандартів» виключити;

3) у статті 8:

абзац восьмий викласти в такій редакції:

«розробчі і затвердженні будівельних норм, кошторисних норм, нормативів і правил»;

в абзаці дев'ятому слова «державних стандартів і» виключити;

4) у назві розділу 3 слова «державні стандарти» виключити;

5) у назві та тексті статті 16 слова «державні стандарти» в усіх відмінках виключити.

14. У Законі України «Продорожній рух» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 31, ст. 338 із наступними змінами):

1) в абзаці п'ятому частини другої статті 12 слова «технічний стан яких не відповідає вимогам державних стандартів» замінити словами «технічний стан яких не відповідає нормативам з безпеки дорожнього руху та вимогам»;

2) у частині другій статті 22 та частині третій статті 23 слова «та стандартів» виключити;

3) у другому реченні частини другої статті 26¹ слово «стандартів» замінити словами «нормативно-правових актів»;

4) у частині першій статті 27 слово «стандартів» замінити словом «нормативів»;

5) у частині першій статті 30 слова «а нормативно-технічна документація має бути узгоджена з відповідними уповноваженими державними органами» замінити словами «та має бути відображена в нормативно-технічній документації на транспортні засоби»;

6) у частині першій статті 31 слова «діючим стандартам» замінити словами «обов'язковим вимогам»;

7) у статті 32:

у частині першій слова «правилам, нормативам і стандартам України» замінити словами «встановленим правилам і нормативам»;

у першому реченні частини третьої слова «узгоджену з відповідними уповноваженими державними органами» виключити;

8) у статті 34:

у першому реченні частини дванадцятої та частині чотирнадцятій слова «вимогам стандартів» замінити словами «встановленим вимогам»;

у частині тринадцятій слова «державними стандартами України» замінити словами «Міністерством внутрішніх справ України»;

9) у статті 37:

у частині першій слова «вимогам стандартів» замінити словами «встановленим вимогам»;

в абзаці четвертому частини другої слова «та стандартів» виключити;

10) у назві розділу VI слова «стандартизація та» виключити;

11) у статті 38:

у назві слова «стандартизації та» виключити;

слова «Стандартизація та нормування» замінити словом «Нормування»;

12) статтю 39 виключити;

13) у частині третій статті 46 слово «стандартів» виключити;

14) у частині четвертій статті 49 слова «державних стандартів» замінити словами «обов'язкових вимог»;

15) у частині першій статті 52¹:

в абзаці другому слова «та стандартів» виключити;

в абзаці четвертому слово «проектів» виключити;

16) у тексті Закону слова «нормативні акти» в усіх відмінках замінити словами «нормативно-правові акти» у відповідному відмінку, а слова «і стандарти» в усіх відмінках виключити.

15. У Законі України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 27, ст. 218 із наступними змінами):

1) в абзаці шістнадцятому частини першої статті 1 слова «проекти нормативних документів» і «та чинні нормативні документи» виключити;

2) статтю 14 виключити;

3) у частині четвертій статті 27 слово «державних» замінити словами «нормативно-правових актів»;

4) в абзаці четвертому частини третьої статті 35 слова «проектів нормативних документів» виключити;

5) у пункті «є» частини першої статті 40 слова «державні стандарти, державні будівельні норми, технічні регламенти та інші нормативні документи» замінити словами «державні будівельні норми»;

6) у пункті «в» частини другої статті 46 слово «стандартів» замінити словами «нормативно-правових актів».

16. У Законі України «Про енергозбереження» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 30, ст. 283 із наступними змінами):

1) у пункті «г» статті 3 слова «стандартизації у сфері енергозбереження та» і «енергетичних стандартів та» виключити;

2) пункти «в» та «г» частини першої статті 11 виключити;

3) у частині другій статті 14 слова «енергетичних стандартів» виключити;

4) у назві розділу III слова «стандартизація та» виключити;

5) статті 18 і 19 виключити;

6) у статті 20:

у частині першій слова «технічні умови та» виключити;

частину другу виключити;

7) у частині першій статті 21 слова «та нормативно-технічних документів» виключити;

8) у пункті «в» статті 22 слова «проекти інструктивно-методичних та нормативно-технічних актів» виключити;

9) у пункті «б» частини першої статті 23 слова «енергетичним стандартам і» виключити;

10) у частині першій статті 24 слова «нормативи галузевих стандартів, приведені» замінити словами «нормативи, приведені».

17. У Законі України «Про транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 51, ст. 446 із наступними змінами):

1) у статті 10 слова «державним стандартам» виключити;

2) в абзаці шостому статті 16² слова «і стандартів» виключити;

3) у статті 16³:

в абзаці сьомому слова «і стандартів» виключити;

в абзаці шістнадцятому слово «стандартам» замінити словом «нормам»;

в абзаці тридцять другим слово «стандартів» виключити.

18. У Законі України «Про наукову і науково-технічну експертизу» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 9, ст. 56):

1) в абзаці третьому статті 3 слова «вимог стандартів» виключити;

2) у першому реченні статті 14 слова «стандартів тощо» замінити словами «інших нормативно-правових актів».

19. У тексті Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 12, ст. 81 із наступними змінами) слова «норми, правила та стандарти», «норми, правила і стандарти» та «норми, правила, стандарти» у всіх відмінках замінити словами «норми та правила» у відповідному відмінку.

20. У Законі України «Про пестициди і агрохімікати» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 14, ст. 91 із наступними змінами):

1) в абзаці шостому статті 3 слова «державними стандартами, санітарними нормами, регламентами та іншими нормативними документами» замінити словами «санітарними нормами та іншими нормативно-правовими актами»;

2) в абзаці четвертому частини першої статті 4 слова «державним стандартам» виключити, а слова «нормативним документам» замінити словами «нормативно-правовим актам»;

3) в абзаці п'ятому частини першої статті 17 слова «вимогам стандартів та інших документів з стандартизації» замінити словами «санітарним нормам та іншим нормативно-правовим актам»;

4) в абзаці третьому частини другої статті 20 слово «стандартів» виключити, а слова «нормативних документів» замінити словами «нормативно-правових актів».

21. У тексті Закону України «Про поводження з радіоактивними відходами» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 27, ст. 198 із наступними змінами) слова «норми, правила і стандарти» та «норми, правила, стандарти» у всіх відмінках замінити словами «норми та правила» у відповідному відмінку.

22. У Законі України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 46, ст. 345 із наступними змінами):

1) у статті 1:

в абзаці третьому слова «до визначеного стандартом вмісту алкоголю» виключити;

в абзацх двадцять сьомому та двадцять дев'ятому слово «стандартом» замінити словами «нормативно-правовим актом»;

2) у статті 9:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 9. Дотримання норм»;

частину першу виключити;

у частині третій слова «методик, визначених Міжнародною організацією стандартизації (ISO)» замінити словами «визначених методик»;

3) у статті 11:

в абзаці десятому частини першої слова «(якщо це регламентується нормативними документами)» виключити;

абзац одинадцятій частини першої, абзац одинадцятій частини другої, абзаци десятиї і двадцять другий частини третьої виключити;

в абзаці чотирнадцятому частини першої, абзацх двадцятим, двадцять першою частини другої слова «включно у передбачену діючими стандартами» замінити словами «у виготовлену із матеріалів, дозволених до контакту з алкогольними напоями»;

в абзаці двадцять другим частини другої слова «включно у передбачені діючими стандартами» замінити словами «у виготовлену із матеріалів, дозволених до контакту з алкогольними напоями», а слова «чинною нормативною документацією» — словами «нормативно-правовими актами».

23. У Законі України «Про трубопровідний транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 29, ст. 139 із наступними змінами):

1) у частині другій статті 7 слова «технічних вимог та стандартів» замінити словами «вимог нормативно-правових актів»;

2) у частині четвертій статті 20 слова «діючих стандартів» замінити словами «нормативно-правових актів».

24. В абзаці другому частини другої статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 36, ст. 164; 2009 р., № 15, ст.204) слово «стандарти» виключити.

25. У частині другій статті 3 Закону України «Про залізничний транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 40, ст. 183) слова «Нормативні документи» замінити словами «Нормативно-правові акти».

26. У Законі України «Про космічну діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 1, ст. 2 із наступними змінами):

1) у статті 1:

в абзаці дев'ятому слово «стандарти» виключити;

в абзаці одинадцятому слова «нормативними документами, чинними в Україні» замінити словами «нормативно-правовими актами»;

2) абзац сьомий частини першої статті 6 викласти в такій редакції:

«забезпечує суб'єктів космічної діяльності в Україні необхідними правилами та іншими нормативно-правовими актами у сфері космічної діяльності»;

3) у статті 8:

в абзаці першому частини першої слова «стандарти та нормативні документи» замінити словами «нормативно-правові акти»;

у частині другій слово «нормативні» замінити словом «нормативно-правові»;

4) у статті 12:

у частині першій слова «чинними в Україні нормативними документами» замінити словами «нормативно-правовими актами»;

у частині другій слова «яка діє у межах Державної системи сертифікації (УкрСЕПРО)» виключити.

27. У Законі України «Про державний матеріальний резерв» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 13, ст. 112 із наступними змінами):

1) в абзаці п'ятому статті 2 слово «стандартів» замінити словом «нормативів»;

2) у статті 14:

у частині першому частини п'ятої слово «стандартам» замінити словами «нормативно-правовим актам»;

у частині дванадцятій слова «стандартам і технічним умовам» замінити словами «нормативно-правовим актам».

28. У Законі України «Про видавничу справу» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 32, ст. 206 із наступними змінами):

1) у пункті 9 статті 1 слова «національних стандартів, інших нормативних документів» замінити словами «нормативно-правових актів»;

2) друге речення частини шостої статті 10 виключити;

3) в абзаці четвертому частини третьої статті 20 слова «національних стандартів, чинних в Україні міждержавних стандартів, інших» виключити;

4) у частині четвертій статті 21 слова «національних стандартів, чинних в Україні міждержавних стандартів, технічних умов та інших нормативних документів» виключити;

5) частину четверту статті 23, абзац шостий частини першої, частину другу статті 27, частину четверту статті 28 виключити.

29. У Законі України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 9, ст. 34 із наступними змінами):

1) у статті 1:

у пункті 13 слова «відповідно до світових стандартів» виключити;

в абзаці першому пункту 21 слова «державний стандарт» замінити словом «показник»;

у пункті 27 слова «державних стандартів, технічних умов» виключити;

2) у частинах другій і третій статті 22 слова «державним стандартам» замінити словами «чинному законодавству».

30. У тексті Закону України «Про видобування і переробку уранових руд» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 11—12, ст. 39 із наступними змінами) слова «норми, правила і стандарти» у всіх відмінках замінити словами «норми і правила» у відповідному відмінку.

31. У статті 12 та частині першій статті 14 Закону України «Про кінематографію» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 22, ст. 114 із наступними змінами) слова «технічних стандартів» та «стандартів» виключити.

32. У тексті Закону України «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 22, ст. 115 із наступними змінами) слово «стандартів» виключити.

33. У Законі України «Про Національну програму інформатизації» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 27—28, ст. 181):

1) у статті 1:

в абзаці дванадцятому слово «стандартами» виключити;

в абзаці п'ятнадцятому слова «технічним умовам і» виключити;

2) в абзаці третьому статті 6 слово «стандартів» виключити;

3) в абзаці третьому частини другої статті 17 слова «державним стандартам» виключити.

34. У Законі України «Про відходи» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 36—37, ст. 242 із наступними змінами):

1) статтю 6 виключити;

2) пункт «й» частини першої статті 23, пункт «в» частини першої статті 23¹, пункт «є» частини першої статті 23² та пункт «й» частини першої статті 42 виключити;

3) у пункті «а» статті 24 слова «стандартах» та «та інших нормативних документах» виключити;

4) у пункті «г» статті 25 слова «державних стандартів» виключити;

5) у частині сьомій статті 33 слово «стандартів» виключити;

6) у частині першій статті 35¹ слово «стандартів» виключити.

35. У Законі України «Про топографіо-геодезичну і картографічну діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 5—6, ст. 46 із наступними змінами):

1) в абзаці шостому частини другої статті 8 слова «системи стандартизації у сфері геодезії і картографії» виключити;

2) в абзаці другому статті 10 слова «стандартів та» виключити;

3) в абзаці дев'ятому статті 11 слова «та системи стандартизації у сфері геодезії і картографії» виключити;

4) статтю 17 виключити;

5) в абзаці другому статті 23, частині сьомій статті 24 та в абзаці другому частини другої статті 26 слово «стандартів» виключити.

36. У підпункті 5 пункту 2 додатка 4 до Закону України «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 12—13, ст. 80) слова «відповідності якості та стандартам» виключити.

37. В абзаці п'ятому статті 3 та в абзаці четвертому частини першої статті 25 Закону України «Про гідрометеорологічну діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 16, ст. 95; 2006 р., № 22, ст. 184) слово «стандартів» виключити.

38. У Законі України «Про місцеві державні адміністрації» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 20—21, ст. 190 із наступними змінами):

1) пункт 5 статті 16 виключити;

ОРІЄНТИР № 39

2) у пункті 1 статті 19 слова «відповідно до національних або міжнародних стандартів» виключити;

3) у пункті 1 статті 20 слова «державних норм і стандартів» замінити словами «норм і правил».

39. Абзац шостий статті 6 та пункт 5 частини першої статті 8 Закону України «Про обов'язковий примірник документів» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 22—23, ст. 199 із наступними змінами) виключити.

40. У Законі України «Про металлобрухт» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 25, ст. 212 із наступними змінами):

1) у статті 1:

в абзацах сьомому та тринадцятому слова «встановленим стандартам, нормам і правилам» замінити словами «вимогам нормативно-правових актів»;

в абзаці одинадцятому слово «стандартів» замінити словами «нормативно-правових актів»;

в абзаці чотирнадцятому слова «стандартам, міжнародним стандартам» замінити словами «вимогам нормативно-правових актів»;

в абзацах сімнадцятому та дев'ятнадцятому слово «стандартів» замінити словами «вимог нормативно-правових актів»;

2) у частині одинадцятій статті 4 слово «стандартів» замінити словами «вимог нормативно-правових актів»;

3) у частині першій статті 6 слова «встановленим стандартам, нормам і правилам» замінити словами «вимогам нормативно-правових актів»;

4) друге речення частини четвертої статті 9 виключити.

41. В абзаці третьому статті 1 Закону України «Про Національний банк України» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 29, ст. 238 із наступними змінами) слова «відповідно до світових стандартів» виключити.

42. У Законі України «Про архітектурну діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 31, ст. 246 із наступними змінами):

1) у частині першій статті 1:

в абзаці шостому слова «вимогам державних стандартів, будівельних норм і правил» замінити словами «будівельними нормам і правилами»;

в абзаці десятому слово «стандартам» виключити;

в абзаці чотирнадцятому слова «вимог державних стандартів, будівельних норм і правил» замінити словами «будівельних норм і правилами»;

2) у частині тринадцятій статті 17 слово «стандартів» виключити;

3) в абзаці другому статті 24 слово «стандартів» виключити;

4) в абзаці сьомому частини першої статті 27 слова «державним нормам, стандартам» замінити словом «нормам»;

5) у тексті Закону слова «державні стандарти» у всіх відмінках виключити.

43. У частині четвертій статті 8 Закону України «Про угоди про розподіл продукції» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 44, ст. 391 із наступними змінами) слово «стандартів» виключити.

44. В абзаці дев'ятому статті 7 Гринчого закону України (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 50, ст. 433) слова «державних стандартів і правил» замінити словами «норм і правил відповідно до чинного законодавства».

45. У частині другій статті 6 Закону України «Про державну геологічну службу України» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 51, ст. 456 із наступними змінами):

1) в абзаці одинадцятому слово «стандартів» виключити;

2) абзац п'ятнадцятий виключити.

46. У тексті Закону України «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 9, ст. 68 із наступними змінами) слова «норми, правила і стандарти» у всіх відмінках замінити словами «норми та правила» у відповідному відмінку.

47. У частині третій статті 22, абзацах другого та четвертому частини першої статті 33 Закону України «Про меліорацію земель» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 11, ст. 90) слова «державних стандартів» виключити.

48. У Законі України «Про альтернативні види палива» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 12, ст. 94 із наступними змінами):

1) в абзаці шістнадцятому статті 1 та частині першій статті 7 слова «нормативних документів» замінити словами «нормативно-правових актів»;

2) абзац третій частини першої статті 9 та статтю 11 виключити;

3) в абзаці другому частини першої статті 13 слова «стандартам, технічним умовам» замінити словами «вимогам нормативно-правових актів».

49. У Законі України «Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 12, ст. 95 із наступними змінами):

1) в абзацах другому і третьому статті 1, в абзаці десятому статті 2, статті 6, частині третій статті 8 слова «і нормативних документів» виключити;

2) у статті 13 слова «стандартизації, метрології та сертифікації» виключити;

3) в абзаці п'ятому статті 14, абзаці четвертому статті 16 слова «нормативних документів» замінити словами «нормативно-правових актів»;

4) статтю 15 виключити;

5) у частині першій статті 19:

в абзаці третьому слова «і нормативних документів» виключити;

в абзаці восьмому слова «нормативних документів» замінити словами «нормативно-правових актів».

50. У Законі України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 23, ст. 177 із наступними змінами):

1) у частині третій статті 9 слово «стандартів» замінити словом «правил»;

2) у частині першій статті 18 слова «та встановлених стандартів, технічних умов, інших нормативних документів» виключити;

3) в абзаці сьомому частини четвертої статті 24 слова «стандартів, інструкцій, положень, інших нормативних документів» замінити словами «правил, інструкцій та положень».

51. Статті 6 і 19 Закону України «Про перевезення небезпечних вантажів» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 28, ст. 222 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

«Стаття 6. Сертифікація у сфері перевезення небезпечних вантажів

Сертифікація здійснюється відповідно до законодавства України»;

«Стаття 19. Вимоги до транспортних засобів, якими перевозяться небезпечні вантажі

Транспортні засоби, якими перевозяться небезпечні вантажі, повинні відповідати вимогам безпеки, охорони праці та екології, а також у встановлених законодавством випадках мати відповідне маркування і свідоцтво про допущення до перевезення небезпечних вантажів. У разі дорожнього перевезення небезпечних вантажів відповідність зазначеним вимогам транспортних засобів, обладнання, підготовки водіїв перевіряється територіальними органами Міністерства внутрішніх справ України з видачою відповідних свідоцтв про допуск до перевезення».

52. В абзаці другому частини першої статті 10 та абзаці сьомому статті 13 Закону України «Про природні монополії» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 30, ст. 238 із наступними змінами) слова «стандартів і» виключити.

53. В абзаці дванадцятому статті 2 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 38, ст. 315 із наступними змінами) слова «державних» і «та стандартів згідно із Законом України «Про підтвердження відповідності» виключити.

54. У частині першій статті 30 Закону України «Про охорону культурної спадщини» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 39, ст. 333) слова «державні стандарти» виключити.

55. Частину другу статті 27 Закону України «Про позашкільну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 46, ст. 393) викласти в такій редакції:

«2. Вимоги до матеріально-технічної бази позашкільного навчального закладу визначаються відповідними будівельними, протипожежними і санітарно-гігієнічними нормами, правилами облаштування та утримання позашкільного навчального закладу, навчальними планами та програмами.

До матеріально-технічної бази закладу позашкільної освіти належать приміщення, споруди, обладнання, засоби зв'язку, транспортні засоби, земельні ділянки, рухоме і нерухоме майно, що перебуває у його власності або у повному господарському відданні, оперативному управлінні, орендоване чи надане йому засновником (власником)».

56. У Законі України «Про курорти» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 50, ст. 435):

1) у частині четвертій статті 31 слова «стандартів і» виключити;

2) у пункті 6 частини першої статті 40 слово «стандартів» замінити словом «норм».

57. В абзаці другому частини другої статті 32 Закону України «Про фізичний захист ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 1, ст. 1 із наступними змінами) слово «стандартів» виключити.

58. У Законі України «Про страховий фонд документації України» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 20, ст. 101 із наступними змінами):

1) абзац шостий частини другої статті 6 виключити;

2) у частині другій статті 10 слова «та державними стандартами України» виключити;

3) у частині першій статті 16 та статті 18 слова «державних стандартів України, які визначають і регламентують» замінити словами «яке визначає і регламентує».

59. У Законі України «Про охорону атмосферного повітря» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 48, ст. 252 із наступними змінами):

1) у назві розділу II слова «стандартизація і» виключити;

2) у статті 4:

у назві слова «стандартизації і» виключити;

у частині першій слова «Стандартизація і нормування» замінити словом «Нормування», а слово «проводяться» — словом «проводиться»;

в абзаці першому частини другої слова «Стандартизація і нормування» замінити словом «Нормування», а слово «спрямовані» — словом «спрямоване»;

частину третю виключити;

3) в абзаці другому частини першої статті 10 слова «стандартами та» виключити.

60. У Законі України «Про нафту і газ» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 50, ст. 262 із наступними змінами):

1) у статті 5:

в абзаці восьмому слова «норм, правил і стандартів» замінити словами «норм і правил»;

в абзаці вісімнадцятому слова «стандартів і» виключити;

2) у статті 20:

в абзаці третьому частини першої слова «стандартів і» виключити;

в абзаці третьому частини другої слова «стандартів» виключити;

3) в абзаці восьмому статті 37 слово «стандартів» виключити.

61. У Законі України «Про поштовий зв'язок» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 6, ст. 39 із наступними змінами):

1) в абзаці восьмому статті 3 слово «стандартів» виключити;

2) абзац сьомий статті 7 виключити;

3) у статті 8:

абзац п'ятий частини третьої виключити;

у пункті 3 частини восьмої слова «стандартів та інших нормативних актів у сфері надання послуг поштового зв'язку» виключити;

в абзаці другому частини дванадцятої слова «стандартів та інших нормативних документів» виключити;

4) статтю 10 та частину першу статті 23 виключити.

62. В абзаці п'ятому частини першої статті 29 Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 10, ст. 78) слова «державних стандартів і норм» виключити.

63. У частині другій статті 22 Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 11, ст. 81 із наступними змінами) слова «державними стандартами» виключити.

64. У Законі України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 16, ст. 112 із наступними змінами):

1) в абзаці четвертому статті 5 слово «стандартизації» виключити;

2) у статті 6:

абзац сьомий викласти в такій редакції:

«наближення технологій виробництва питної води, нормативів щодо очищення стічних вод, а також засобів вимірювання і методів оцінки до відповідних нормативів, технологій, засобів і методів, прийнятих у Європейському Союзі»;

в абзаці шістнадцятому слова «норм і стандартів» замінити словами «і норм»;

3) в абзаці п'ятому частини першої статті 7 слова «та додержання державних стандартів у сфері питної води та питного водопостачання» виключити;

4) частину другу статті 9 викласти в такій редакції:

«У разі якщо якість питної води за окремими показниками не відповідає вимогам державних санітарних норм і правил, органи місцевого самоврядування інформують споживачів через засоби масової інформації про невідповідність якимись показникам питної води та вживають заходів, пов'язаних з відверненням загрози здоров'ю людей»;

5) частину четверту статті 16 викласти в такій редакції:

«На джерела питного водопостачання повинні бути складені в установленому законодавством порядку паспорти. Перелік показників якості води у паспорті джерела питного водопостачання має відповідати переліку, визначеному державними санітарними нормами і правилами»;

6) у частині другій статті 20 слова «нормативні документи» замінити словами «нормативно-правові акти»;

7) у назві розділу V слова «стандартизація та» виключити;

8) статтю 27 виключити;

9) в абзаці третьому статті 38 слова «державних стандартів» виключити;

10) абзац другий частини першої статті 46 викласти в такій редакції:

«постачання споживачам питної води, яка не відповідає вимогам державних санітарних норм і правил на питну воду або яка внаслідок порушення вимог державних санітарних норм і правил є небезпечною для життя і здоров'я людей»;

11) у тексті Закону слова «державні стандарти» і «стандарт» у всіх відмінках замінити словами «державні санітарні норми і правила» у відповідному відмінку.

65. Абзаці двадцять перший частини першої статті 8 та абзац четвертий частини сьомої статті 9 Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 23, ст. 163 із наступними змінами) виключити.

66. У Законі України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 24, ст. 167 із наступними змінами):

1) у пункті 2 статті 1 слова «відповідають діючим стандартам» виключити;

2) пункт 3 статті 3 виключити;

3) у пункті 3 частини другої статті 7 слова «систем стандартизації та» виключити.

67. У Законі України «Про зерно та ринок зерна в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 35, ст. 258 із наступними змінами):

1) у пункті 27 статті 1 слова «державних стандартів, технічних умов» замінити словами «нормативно-правових актів», а слова «та інших нормативних документів» виключити;

2) у частині першій статті 21 слова «державним стандартам та іншим нормативним документам» замінити словами «нормативно-правовим актам»;

3) в абзаці другому частини першої статті 22 слова «державних стандартів, технічних умов» замінити словами «нормативно-правових актів», а слова «та інших нормативних документів» виключити;

4) у частині четвертій статті 37 слова «державних стандартів» замінити словами «нормативно-правових актів».

68. У Законі України «Про охорону праці» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 2, ст. 10; 2013 р., № 48, ст. 682):

1) у статті 27 слово «стандарти» виключити;

2) частину четверту статті 28 виключити.

69. У Законі України «Про рибу, інші водні живі ресурси та харчову продукцію з них» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 15, ст. 107):

1) у статті 6:

в абзаці шостому частини першої слова «нормативних документів» замінити словами «нормативно-правових актів»;

у частині другій слова «та нормативними документами» виключити;

2) в абзаці четвертому частини першої статті 13 слова «державних стандартів та «стандартами» виключити.

70. У Законі України «Про альтернативні джерела енергії» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 24, ст. 155 із наступними змінами):

1) в абзаці третьому частини третьої статті 4, абзаці третьому частини другої статті 5 слова «і стандартів» виключити;

2) статтю 7 виключити;

3) в абзаці п'ятому частини першої статті 11 слова «і стандартів» виключити;

4) в абзаці другому статті 12 слова «встановлених відповідно до державних стандартів» виключити.

71. В абзаці першому статті 1 Закону України «Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 24, ст. 162) слова «відповідно до державних стандартів» виключити.

72. У Законі України «Про землеустрій» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 36, ст. 282 із наступними змінами):

1) у пункті «г» статті 14, абзаці першому частини четвертої статті 25 слова «нормативно-технічних документів» замінити словами «нормативно-правових актів»;

2) у частині сьомій статті 61' слова «нормативно-технічних документів, стандартів» виключити;

3) у частині шостій статті 63:

в абзаці другому слова «і стандартів» виключити;

в абзаці третьому слова «нормативно-технічних документів» замінити словами «нормативно-правових актів»;

в абзаці одинадцятому слова «нормативно-технічних документів» замінити словами «нормативно-правових актів»;

4) в абзаці другому частини другої статті 68 слова «нормативно-технічних документів, стандартів» виключити;

5) у тексті Закону слова «державні стандарти, норми і правила» у всіх відмінках замінити словами «норми і правила» у відповідному відмінку.

73. У Законі України «Про захист прав покупців сільськогосподарських машин» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 38, ст. 315; 2015 р., № 14, ст. 96):

1) в абзаці десятому статті 1 слова «нормативних документів» замінити словами «нормативно-правових актів та»;

2) у статті 18:

у частині першій слова «стандартів, технічних умов та інших документів» замінити словами «нормативно-правових актів»;

у частинах третій і четвертій слова «стандартами, технічними умовами» замінити словами «нормативно-правовими актами»;

3) у частині першій статті 19 слова «стандартів, технічних умов, іншої документації» замінити словами «нормативно-правових актів».

74. У Законі України «Про охорону земель» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 39, ст. 349 із наступними змінами):

1) в абзаці четвертому статті 18 слова «стандартів» виключити;

2) в абзаці сьомому статті 22 слова «стандартизацію і» виключити;

3) у назві розділу V слова «ДЕРЖАВНІ СТАНДАРТИ І НОРМАТИВИ» замінити словом «НОРМУВАННЯ»;

4) у назві та тексті статті 28 слова «Стандартизація і нормування» замінити словом «Нормування»;

5) статтю 29 виключити;

6) в абзаці п'ятому статті 35 слово «стандартів» виключити.

75. У Законі України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 39, ст. 350 із наступними змінами):

1) в абзаці п'ятому статті 2 слова «стандартів і» виключити;

2) в абзаці сьомому статті 8 слова «технічних умов та» виключити.

76. У Законі України «Про поховання та похоронну справу» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 7, ст. 47 із наступними змінами):

1) абзац третій частини другої та частину третю статті 5 виключити;

2) у частині четвертій статті 8 слова «державних стандартів, інших нормативних документів» виключити;

3) у частині третій статті 10 слова «державних стандартів, інших» виключити;

4) у статті 12:

у частині четвертій слова «державним стандартам» замінити словами «вимогам нормативно-правових актів»;

в абзаці шостому частини шостої слова «державним стандартам та нормативним документам» замінити словами «вимогам нормативно-правових актів»;

5) у тексті Закону слова «державні стандарти, інші нормативні документи» у всіх відмінках замінити словами «нормативно-правові акти» у відповідному відмінку.

77. В абзаці третьому частини першої статті 24 Закону України «Про оренду землі» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 10, ст. 102; 2011 р., № 34, ст. 343) слова «державних стандартів» виключити.

78. У Законі України «Про телекомунікації» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 12, ст. 155 із наступними змінами):

1) частину першу статті 1 доповнити з урахуванням алфавітного порядку терміном такого змісту:

«технічні вимоги — (технічний) документ, що встановлює вимоги, які повинні бути виконані під час побудови та функціонування телекомунікаційних мереж, застосування технічних засобів та об'єктів телекомунікації чи отримання телекомунікаційних послуг»;

2) у пункті 3 частини першої статті 6 слово «стандартів» виключити;

3) у частині першій статті 12 слова «та розроблення нормативної документації, гармонізації державних і галузевих стандартів з міжнародними стандартами» виключити;

4) у частині першій статті 15:

у пункті 5 слово «стандартизації» виключити;

пункт 7 викласти в такій редакції:

«7) організовує та відповідає за перевірку, перегляд та скасування галузевих нормативних документів у сфері телекомунікацій»;

5) у пункті 1 частини першої статті 18 слова «стандартів» виключити;

6) у пункті 4 частини першої статті 19 та абзаці другому частини третьої статті 19' слова «стандартів та інших нормативних документів» виключити;

7) у статті 24:

у частині першій слова «стандартам і» замінити словами «технічним вимогам та/або», а слова «документ про підтвердження відповідності вимогам нормативних документів» — словами «документ про відповідність вимогам технічних вимог та/або інших нормативно-правових актів»;

у пункті 4 частини п'ятої слова «чинним нормативним документам у сфері телекомунікації та технічним регламентам з підтвердження відповідності» замінити словами «технічним вимогам та/або технічним регламентам»;

8) статтю 25 викласти в такій редакції:

«Стаття 25. Стандартизація у сфері телекомунікацій

1. Стандартизація у сфері телекомунікацій здійснюється відповідно до Закону України «Про стандартизацію» з урахуванням вимог рекомендацій Міжнародного союзу електротехніків»;

9) частину другу статті 26 виключити;

10) у частині третій статті 27 слово «стандартів» виключити;

11) у пункті 8 частини першої статті 38 слова «нормативних документів» замінити словами «технічних вимог та/або інших нормативно-правових актів».

79. У Законі України «Про туризм» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 13, ст. 180 із наступними змінами):

1) в абзаці сьомому частини другої статті 6 слова «стандартизації туристичних послуг» виключити;

2) статтю 18 виключити;

3) в абзаці п'ятому частини четвертої статті 28 слова «власних стандартів» замінити словом «нормативів», а слова «схвалення кодексів установчої практики» виключити;

4) у статті 29 слово «стандартів» виключити;

5) у частині другій статті 30:

в абзаці шостому слова «вимог стандартів» виключити;

в абзаці одинадцятому слово «стандартів» виключити.

80. У Законі України «Про оцінку земель» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 15, ст. 229 із наступними змінами):

1) в абзаці першому частини третьої статті 7 слово «стандартів» виключити;

2) у частині другій статті 12 слова «які розробляються з урахуванням вимог положень національних стандартів» виключити;

3) у частині першій статті 16, частині першій статті 17, частині першій статті 18 та частині третій статті 19 слова «державних стандартів» виключити.

81. У тексті Закону України «Про державну експертизу земельпорядної документації» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., №38, ст. 471 із наступними змінами) слова «стандарти, норми і правила» у всіх відмінках замінити словами «норми і правила» у відповідному відмінку.

82. У Законі України «Про екологічний аудит» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 45, ст. 500):

1) у статті 9 слова «державними стандартами України» виключити;

2) в абзаці другому частини другої статті 16 слово «стандартів» виключити;

3) в абзацах п'ятому та сьомому частини першої статті 20 слова «нормативних документів» замінити словами «нормативно-правових актів».

83. У Законі України «Про молоко та молочні продукти» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 47, ст. 513 із наступними змінами):

1) у статті 1:

абзац шостий частини першої виключити;

доповнити частиною другою такого змісту:

«Термін «маркування» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів»;

2) в абзаці другому частини другої статті 13 слова «нормативних документів» замінити словами «нормативно-правових актів»;

3) у частині першій статті 14:

в абзаці третьому слова «у процесі розроблення технічних умов і регламентів» виключити;

в абзаці четвертому слова «нормативних документів» виключити, а слова «технічного регулювання» замінити словами «безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, метрологічного нагляду, державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів і реклами в цій сфері»;

4) в абзацах першому, третьому та п'ятому статті 15 слово «стандартів» виключити;

5) в абзаці восьмому частини першої статті 16 слова «державного стандарту України» замінити словами «нормативно-правових актів».

84. У Законі України «Про радіочастотний ресурс України» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 48, ст. 526 із наступними змінами):

1) статтю 1 доповнити частиною другою такого змісту:

«Термін «технічні вимоги» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про телекомунікації»;

2) у пункті 1 частини другої статті 6 слово «стандартів» виключити;

3) пункт 3 статті 11 та частину другу статті 28 виключити;

4) в абзаці другому частини сьомої статті 18 слова «стандартів та інших нормативних документів» виключити;

5) у частині першій статті 22 слова «стандартів і» виключити;

6) статтю 27 викласти в такій редакції:

«Стаття 27. Стандартизація у сфері користування радіочастотним ресурсом України

1. Стандартизація у сфері користування радіочастотним ресурсом України здійснюється відповідно до Закону України «Про стандартизацію» з урахуванням вимог рекомендацій Міжнародного союзу електротехніків»;

7) у пункті 2 частини п'ятої статті 43 слова «технічним умовам» замінити словом «вимогам»;

8) у статті 56:

у частині третій слова «стандартам» виключити;

у частині п'ятій слова «вимогам нормативних документів» замінити словами «технічним вимогам та правилами»;

9) у пункті 6 частини другої статті 59 слово «державних» замінити словом «національних».

85. В абзаці третьому підпункту 3.3.2 пункту 3.3 статті 3 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 49, ст. 527 із наступними змінами) слова «визначений відповідно до стандартів і» виключити.

86. У Законі України «Про міський електричний транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 51, ст. 548 із наступними змінами):

1) у статті 9:

абзац шостий частини першої виключити;

в абзаці другому частини другої слова «і стандартів» виключити;

2) у частині першій статті 17 слова «та стандартам» виключити.

ОРІЄНТИР № 39

87. У Законі України «Про теплопостачання» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 28, ст. 373 із наступними змінами):

1) абзац одинадцятий статті 1 викласти в такій редакції: «норми і правила — певні вимоги, у тому числі інструкції, прийняті та зареєстровані в порядку, встановленому законодавством, щодо забезпечення належного технічного стану теплових, тепловикористальних установок та мереж, їх експлуатації, проектування та будівництва»;

2) у назві статті 4 слова «Норми, правила і стандарти» замінити словами «Норми і правила»;

3) в абзаці одинадцятому статті 6 слово «стандартів» виключити;

4) в абзаці шостому частини першої статті 24 та абзаці третьому частини другої статті 25 слова «та стандартів» замінити словами «а також норм і правил»;

5) у пункті 6 частини першої статті 31 слова «державним стандартам» виключити;

6) у тексті Закону слова «нормативні документи» у всіх відмінках замінити словами «норми і правила» у відповідному відмінку.

88. У Законі України «Про виноград та виноградне вино» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 31, ст. 419 із наступними змінами):

1) у статті 1:

пункт 26 викласти в такій редакції:

«26) вино ординарне — вино, виготовлене за загальноприйнятною технологією, яке реалізується з 1 січня року, наступного за врожаєм винограду. Допускається випуск молодих столових вин, що виробляються з виноматеріалів окремих сортів винограду або їх суміші і реалізуються в рік урожаю або не пізніше трьох місяців після завершення процесу бродіння сусла»;

у пункті 38 слова «нормативних документів» замінити словами «норм та правил виробництва виноробної продукції»;

пункт 40 виключити;

доповнити частиною другою такого змісту:

«Термін «спирт етиловий» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів»;

2) у частині першій статті 3 слова «державних стандартів» замінити словами «нормативно-правових актів»;

3) у частині четвертій статті 4 слова «і нормативні документи» виключити;

4) у статті 5:

у частині першій:

у першому реченні слова «відповідними стандартами» замінити словами «правилами виробництва виноробної продукції»;

у другому реченні слова «нормативними документами»замінитисловами «нормативно-правовими актами»;

у частині четвертій слова «відповідно до нормативних документів» виключити;

у частині сьомій слова «за стандартами України або» замінити словами «згідно з правилами виробництва виноробної продукції в Україні»;

у частині восьмій слова «нормативних документів України» замінити словами «правил виробництва виноробної продукції»;

у частинах чотирнадцятій і п'ятнадцятій слова «чинними стандартами та нормативною документацією» замінити словами «технологічною документацією або іншими нормативно-правовими актами»;

5) у частині третій статті 10 слова «стандартами» замінити словами «правилами з їх виробництва»;

6) у частині першій статті 13 слова «нормативних документів» замінити словами «технологічних інструкцій».

89. У Законі України «Про деякі питання ввезення на митну територію України та проведення першої державної реєстрації транспортних засобів» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 34, ст. 435 із наступними змінами):

1) в абзаці першому частини першої статті 2 слова і цифри «та національними стандартами (щонайменше за умови відповідності вимогам рівня «В» ДСТУ UN/ECE R 49-02A, B:2002 або «В», «С», «D» ДСТУ UN/ECE R 83-03:2002, які застосовують залежно від особливостей конструкції транспортних засобів)» виключити;

2) у статті 3 слова «та національних стандартів» виключити.

90. У Законі України «Про благоустрій населених пунктів» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 49, ст. 517 із наступними змінами):

1) у пункті 4 частини першої статті 3 слова «стандартизацію і» виключити;

2) у пункті 4 частини першої статті 7 слова «державних стандартів» виключити;

3) у статті 21:

у пункті 1 частини першої слова «і стандартів» виключити;

в абзаці тринадцятому частини другої слова «державних стандартів» виключити;

4) у частині другій статті 23 та частині першій статті 29 слова «державних стандартів» виключити;

5) у назві розділу V слова «СТАНДАРТИЗАЦІЯ І НОРМУВАННЯ» замінити словом «НОРМУВАННЯ»;

6) у статті 31:

у назві слова «стандартизації і» виключити;

у частині першій слова «Стандартизації і нормування» замінити словом «Нормування», а слова «нормативних документів» — словами «норм і правил»;

7) статтю 32 виключити;

8) у пункті 1 частини першої статті 42 слова «державних стандартів» виключити.

91. У Законі України «Про автомобільні дороги» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 51, ст. 556 із наступними змінами):

1) у пункті 2 статті 19 слова «державними стандартами» замінити словом «правилами»;

2) у пункті 7 статті 20 слова «державними стандартами» замінити словами «нормативно-правовими актами»;

3) у пункті 2 частини другої статті 32 слова «та стандартів» виключити;

4) у назві та частині першій статті 33 слова «державними стандартами та» виключити;

5) назву розділу IX викласти в такій редакції:

РОЗДІЛ IX
НОРМИ З БУДІВНИЦТВА, РЕКОНСТРУКЦІЇ, РЕМОНТУ
ТА УТРИМАННЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ;

6) у статті 43:

у назві слова «Стандарти та норми» замінити словом «Норми»;

в абзаці першому частини першої слова «та стандартизація» виключити;

7) статтю 44 викласти в такій редакції:

«Стаття 44. Розробка та затвердження норм

Розроблення та затвердження (приняття) будівельних норм у сфері будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування здійснюються згідно із Законом України «Про будівельні норми».

92. У Законі України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 52, ст. 565; 2009 р., № 49, ст. 730):

1) в абзаці сьомому статті 5 слова «стандартів» виключити;

2) у першому реченні частини першої статті 18 слово «державних» замінити словом «національних».

93. У Законі України «Про захист прав споживачів» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 7, ст. 84 із наступними змінами):

1) у частині першій статті 1:

у пункті 13 слова «і нормативних документах» виключити;

у пункті 15 слова «і нормативних документів» виключити;

пункт 16 виключити;

у пункті 24 слова «нормативними документами» та «нормативних документів» виключити;

2) у статті 6:

в абзаці першому частини п'ятої слова «нормативним документом» замінити словами «нормативно-правовим актом»;

частину шосту виключити;

3) у статті 7:

у частині першій слова «нормативними документами» виключити;

в абзаці третьому частини третьої слова «нормативних документів» замінити словами «нормативно-правових актів»;

4) в абзаці третьому частини четвертої статті 10 слова «нормативними документами» виключити;

5) у пункті 6 частини першої статті 25 слова «нормативних документів» замінити словами «нормативно-правових актів».

94. У пункті «г» частини першої статті 59 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 18, ст. 155) слова «вимог державних стандартів» замінити словами «обов'язкових вимог».

95. У Законі України «Про автомобільний транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 32, ст. 273 із наступними змінами):

1) у статті 5:

в абзаці четвертому частини другої слово «нормативної» замінити словом «нормативно-правової»;

у частині третій слово «стандартизації» виключити;

2) у статті 6:

в абзаці третьому частини шостої слова «стандартизації та» виключити;

в абзаці другому частини сьомої слова «та стандартів» виключити;

3) у статті 8:

у назві слова «Стандартизація і оцінка» замінити словом «Оцінка»;

частину першу виключити;

4) у частині другій статті 20 слово «нормативної» замінити словами «нормативно-правових актів».

96. У Законі України «Про хімічні джерела струму» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 33, ст. 279 із наступними змінами):

1) в абзаці четвертому статті 6 слова «державних норм, правил, стандартів» замінити словами «норм і правил»;

2) у статті 7:

в абзаці третьому слова «державних норм, правил і стандартів» замінити словами «норм і правил»;

в абзаці шостому слова «діючих в Україні державних, галузевих стандартів та технічних умов» замінити словами «нормативно-правових актів»;

3) статтю 9 виключити;

4) в абзаці третьому частини першої статті 12 слово «державних» замінити словом «національних»;

5) у частині четвертій статті 14, частині першій статті 16 та частині четвертій статті 20 слова «державних, галузевих стандартів, технічних умов» замінити словами «нормативно-правових актів»;

6) в абзаці четвертому частини першої статті 22 слова «державних стандартів» замінити словами «нормативно-правових актів».

97. Абзац п'ятий частини першої статті 6 та частину третю статті 9 Закону України «Про дитяче харчування» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 44, ст. 433 із наступними змінами) виключити.

98. У Законі України «Про систему інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу України» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 47, ст. 464 із наступними змінами):

1) у пункті 5 частини першої статті 9 слова «і технічних умов, а також державних та галузевих стандартів» та «участь у розробленні відповідних стандартів» виключити;

2) у частині першій статті 19 слова «стандартам, технічним умовам» виключити;

3) у частині другій статті 20 слова «нормативно-технічною документацією, та правил технічної експлуатації» замінити словами «нормативно-правовими актами»;

4) в абзаці третьому частини другої статті 21 слова «нормативних документів» замінити словами «нормативно-правових актів».

99. У Законі України «Про ветеринарну медицину» (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 5—6, ст. 53 із наступними змінами):

1) у статті 1 термін «стандарт» виключити;

2) у статті 75 слова «державних стандартів або технічних регламентів і стандарту ISO/IEC» замінити словами «нормативно-правових актів та/або міжнародних стандартів».

100. У Законі України «Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду» (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 10, ст. 88 із наступними змінами):

1) у частині другій статті 4 слова «державними стандартами» виключити;

2) в абзаці четвертому статті 5 слова «державні стандарти» виключити;

3) у назві та тексті статті 10 слово «стандартів» виключити.

101. У Законі України «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів» (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 35, ст. 484 із наступними змінами):

1) у частині другій статті 13 слова «розроблених за міжнародними стандартами та затверджених в установленому порядку в Україні» виключити;

2) в абзаці третьому частини другої статті 18 слова «стандартів» виключити.

102. У тексті Закону України «Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг» (Відомості Верховної Ради України, 2009 р., № 25, ст. 312 із наступними змінами) слова «стандарти і» у всіх відмінках виключити.

103. У Законі України «Про газ (метан) вугільних родовищ» (Відомості Верховної Ради України, 2009 р., № 40, ст. 578):

1) у назві статті 4 слова «Норми, правила і стандарти» замінити словами «Норми і правила»;

2) в абзаці четвертому статті 11 слова «нормативів, правил та стандартів» замінити словами «нормативів і правил»;

3) у другому реченні статті 15 слова «державних стандартів» замінити словами «встановлених норм»;

4) в абзаці третьому частини першої статті 16 слова «і стандартів» виключити.

104. У частині тринадцятій статті 48 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 7, ст. 50) слова «стандартів (правил, норм), затверджених відповідно до закону» замінити словами «вимог (правил, норм) міжнародних спортивних федерацій».

105. В абзаці шостому частини першої статті 8 Закону України «Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 11, ст. 71; 2014 р., № 22, ст. 771) слова «державних стандартів» виключити.

106. У Законі України «Про регулювання містобудівної діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 34, ст. 343 із наступними змінами):

1)пункт 5 частини першої статті 7 викласти у такій редакції:

«5) розроблення і затвердження будівельних норм, кошторисних норм, нормативів і правил, запровадження одночасної дії застосування будівельних норм, розроблених на основі національних технологічних традицій, та будівельних норм, приведених у відповідність до вимог Європейського Союзу»;

2) у частині першій статті 9 слова «національних (державних) стандартів, кодексів установлені практики» виключити;

3) у частині першій статті 10 слова «нормативних документів» замінити словами «нормативних актів»;

4) у частині другій статті 32 слова «стандартів, нормативних документів» виключити;

5) у тексті Закону слова «державні стандарти» та «стандарти» у всіх відмінках виключити.

107. У Законі України «Про Державний земельний кадастр» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 8, ст. 61 із наступними змінами):

1) в абзаці дев'ятому частини другої статті 7 слова «стандартів і» виключити;

2) у частині другій статті 8 та статті 11 слова «державні стандарти» у всіх відмінках виключити.

108. У статті 44 Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 17, ст. 155) слово «стандартів» виключити.

109. В абзаці п'ятому пункту 1 частини першої статті 9 Закону України «Про особливості оренди чи концесії об'єктів паливно-енергетичного комплексу, що перебувають у державній власності» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 18, ст. 157) слова «державних стандартів» виключити.

110. В абзаці першому розділу «Шляхи і способи розв'язання проблеми» Загальнодержавної цільової програми «Питна вода України» на 2011—2020 роки, затвердженій Законом України «Про Загальнодержавну цільову програму «Питна вода України» на 2011—2020 роки» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 24, ст. 247) слова «державних стандартів» замінити словами «нормативно-правових актів».

111. У пункті 5 частини третьої статті 5 Закону України «Про систему екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 49, ст. 560) слова «стандартів та інших нормативних» замінити словом «нормативно-правових».

112. У пункті 11 частини першої статті 1 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 30, ст. 340) слова «відповідно до національних стандартів щодо такого виду транспорту» виключити.

113. Частину другу статті 7 Закону України «Про ціни і ціноутворення» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 19—20, ст. 190; 2014 р., № 1, ст. 4) викласти в такій редакції:

«2. Формування, розроблення та затвердження кошторисних норм та нормативів з ціноутворення у будівництві, визначення порядку їх застосування, перевірка дотримання цих норм та нормативів при обчисленні вартості будівництва об'єктів, що будуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, кредитів, наданих під державні гарантії, здійснюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування та архітектури».

114. У статті 16 Закону України «Про насіння і садивний матеріал» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 42, ст. 585; 2016 р., № 4, ст. 39) слова «єдина термінологія і нормативна документація» замінити словами «і єдина термінологія».

115. У Законі України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 47, ст. 644):

1) у статті 14:

в абзаці другому частини другої слова «відповідно до державних стандартів» замінити словами «в установленому законодавством порядку»;

у пункті 5 частини третьої слова «міжнародним і національним стандартам» виключити;

2) у частині другій статті 18 слова «відповідно до затверджених державних стандартів та методик» замінити словами «в установленому законодавством порядку».

116. У частині п'ятій статті 4 Закону України «Про аграрні розписки» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 50, ст. 695) слова «державних стандартів України, технічних умов, технічних регламентів, класифікаторів, чинних в Україні» замінити словами «нормативно-правових актів».

117. У Законі України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 51, ст. 716 із наступними змінами):

1) абзац п'ятий частини першої статті 10 виключити;

2) у статті 15:

у частині першій:

в абзаці першому слова «державних (національних) та міжнародних стандартів і» виключити;

в абзаці другому слова «державних (національних) та міжнародних стандартів» замінити словами «чинного законодавства»;

у частині шостій слова «державних (національних) та міжнародних стандартів» замінити словами «чинного законодавства»;

3) у частині третій статті 19 слова «нормативних документів» замінити словами «нормативно-правових актів».

118. У Законі України «Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 25, ст. 890 із наступними змінами):

1) у частині першій статті 1:

в абзаці сьомому слова «нормативних документів та/або» виключити;

в абзаці шістнадцятому слово «документів» замінити словом «актів»;

в абзаці сімнадцятому слова «нормативних документів та/або» виключити;

2) у частині першій статті 14:

у пункті 17 слова «технічних умов та інших» виключити;

у пункті 24 слова «стандартів» та «і технічних умов» виключити;

у пункті 50:

в абзаці другому слово «стандартів» виключити, а слова «нормативних документів» замінити словами «нормативно-правових актів»;

в абзаці третьому слово «стандартизацією» замінити словами «перевіркою, переглядом, скасуванням галузевих нормативних документів»;

абзац сьомий виключити.

119. У Законі України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 41—42, ст. 2024 із наступними змінами):

1) у частині першій статті 1:

пункт 41 викласти в такій редакції:

«41) міжнародні стандарти, інструкції та рекомендації — стандарти, інструкції, рекомендації та документи іншого типу у сфері санітарних та фітосанітарних заходів, що розроблені та затверджені відповідними міжнародними організаціями»;

пункти 83 та 85 виключити;

2) у частині третій статті 2 слова

ОРІЄНТИР № 39

у частині третій слова «органів Державної кримінально-виконавчої служби України» виключити;

4) у частині першій статті 41 слова «органів Державної кримінально-виконавчої служби України» виключити;

5) частину четверту статті 97 виключити;

6) статтю 169 доповнити частинами другою і третьою такого змісту:

«2. Копія судового рішення про відмову в задоволенні або про часткове задоволення клопотання про арешт тимчасово вилученого майна, копія судового рішення про повне або часткове скасування арешту тимчасово вилученого майна негайно після його оголошення вручається слідчому, прокурору. У разі відсутності слідчого, прокурора під час оголошення судового рішення його копія надсилається таким особам не пізніше наступного робочого дня.

3. Слідчий, прокурор після отримання судового рішення про відмову в задоволенні або про часткове задоволення клопотання про арешт тимчасово вилученого майна, судового рішення про повне або часткове скасування арешту тимчасово вилученого майна повинні негайно вжити заходів щодо виконання судового рішення та направити повідомлення про його виконання слідчому судді»;

7) абзац другий частини четвертої статті 170 викласти в такій редакції:

«Арешт накладається на майно третьої особи, якщо вона набула його безоплатно або за ціною, вищою чи нижчою за ринкову вартість, і знала або повинна була знати, що таке майно відповідає будь-якій з ознак, передбачених пунктами 1—4 частини першої статті 96¹ Кримінального кодексу України»;

8) частину п'яту статті 208 викласти в такій редакції:

«5. Про затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину, обов'язково складається протокол, в якому, крім відомостей, передбачених статтею 104 цього Кодексу, зазначаються: місце, дата і точний час (година і хвилини) затримання відповідно до положень статті 209 цього Кодексу; підстави затримання; результати особистого обшуку; клопотання, заяви чи скарги затриманого, якщо такі надходили; повний перелік процесуальних прав та обов'язків затриманого. У разі якщо на момент затримання прізвище, ім'я, по батькові затриманої особи не відомі, у протоколі зазначається докладний опис такої особи та долучається її фотознімок. Протокол про затримання підписується особою, яка його склала, і затриманим. Копія протоколу негайно під розпис вручається затриманому та надсилається прокурору»;

9) частину другу статті 214 після слів «Національним антикорупційним бюро України» доповнити словами «Державним бюро розслідувань»;

10) частину шосту статті 216 виключити;

11) у частині шостій статті 232 слова «органу Державної кримінально-виконавчої служби України» виключити;

12) частину другу статті 234 доповнити словами «а у кримінальних провадженнях щодо злочинів, віднесених до підсудності Вищого антикорупційного суду, — на підставі ухвали слідчого судді Вищого антикорупційного суду»;

13) у статті 242:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Експертиза проводиться експертною установою, експертом або експертами, яким залучають сторони кримінального провадження або слідчий суддя за клопотанням сторони захисту у випадках та порядку, передбачених статтею 244 цього Кодексу, якщо для з'ясування обставин, що мають значення для кримінального провадження, необхідні спеціальні знання. Не допускається проведення експертизи для з'ясування питань права»;

у частині другій:

абзац перший викласти в такій редакції:

«2. Слідчий або прокурор зобов'язані забезпечити проведення експертизи щодо»;

пункт 5 виключити;

пункт 6 викласти в такій редакції:

«6) визначення розміру матеріальних збитків, якщо потерпілий не може їх визначити та не надав документ, що підтверджує розмір такої шкоди, розміру шкоди немайнового характеру, шкоди довічлїю, заподіяного кримінальним правопорушенням»;

14) статті 243 і 244 викласти в такій редакції:

«Стаття 243. Порядок залучення експерта

1. Експерт залучається у разі наявності підстав для проведення експертизи за дорученням сторони кримінального провадження.

Сторона захисту має право самостійно залучити експертів на договірних умовах для проведення експертизи, у тому числі обов'язкової.

Експерт може бути залучений слідчим суддею за клопотанням сторони захисту у випадках та порядку, передбачених статтею 244 цього Кодексу.

Стаття 244. Розгляд слідчим суддею клопотання про проведення експертизи

1. Сторона захисту має право звернутися до слідчого судді з клопотанням про проведення експертизи у разі, якщо:

1) для вирішення питань, що мають істотне значення для кримінального провадження, необхідне залучення експерта, проте сторона обвинувачення не залучила його або для вирішення залученим стороною обвинувачення експертом поставлених запитання, що не дозволяють дати повний та належний висновок з питань, для з'ясування яких необхідне проведення експертизи, або існують достатні підстави вважати, що залучений стороною обвинувачення експерт внаслідок відсутності у нього необхідних знань, упередженості чи з інших причин надасть або надав неповний чи неправильний висновок;

2) сторона захисту не може залучити експерта самостійно через відсутність коштів чи з інших об'єктивних причин.

2. У клопотанні зазначаються:

1) короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з яким подається клопотання;

2) правова кваліфікація кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;

3) виклад обставин, якими обґрунтовуються доводи клопотання;

4) експерт, якого необхідно залучити, або експертна установа, якій необхідно доручити проведення експертизи;

5) вид експертного дослідження, що необхідно провести, та перелік запитань, які необхідно поставити перед експертом.

До клопотання також додаються:

копії матеріалів, якими обґрунтовуються доводи клопотання;

копії документів, що підтверджують неможливість самостійного залучення експерта стороною захисту.

3. Клопотання розглядається не пізніше п'яти днів із дня його надходження до суду слідчим суддею місцевого суду, в межах територіальної юрисдикції якого здійснюється досудове розслідування, а в кримінальних провадженнях щодо злочинів, віднесених до підсудності Вищого антикорупційного суду, — слідчим суддею Вищого антикорупційного суду. Особа, яка подала клопотання, повідомляється про місце та час його розгляду, проте її неприбуття не перешкоджає розгляду клопотання, крім випадків, коли участь такої особи визнана слідчим суддею обов'язковою.

4. У разі встановлення слідчим суддею, що клопотання подано без дотримання вимог частини другої цієї статті, слідчий суддя повертає таке клопотання особі, яка його подала, про що постановляє ухвалу.

5. Під час розгляду клопотання слідчий суддя має право за клопотанням учасників розгляду або за власною ініціативою заслухати будь-якого свідка чи дослідити будь-які матеріали, що мають значення для вирішення клопотання.

6. Слідчий суддя за результатами розгляду клопотання має право своєю ухвалою доручити проведення експертизи експертній установі, експерту або експертам, якщо особа, яка звернулася з клопотанням, доведе наявність підстав, визначених частиною першою цієї статті.

7. До ухвали слідчого судді про доручення проведення експертизи включаются запитання, поставлені перед експертом особою, яка звернулася з відповідним клопотанням. Слідчий суддя має право не включити до ухвали запитання, поставлені особою, яка звернулася з відповідним клопотанням, якщо відповіді на них не стосуються кримінального провадження або не мають значення для судового розгляду, обґрунтувавши таке рішення в ухвалі.

8. При задоволенні клопотання про залучення експерта слідчий суддя у разі необхідності має право за клопотанням особи, яка звернулася з клопотанням про залучення експерта, вирішити питання про отримання зразків для експертизи відповідно до статті 245 цього Кодексу.

9. Висновок експерта, залученого слідчим суддею, надається особі, за клопотанням якої він залучений»;

15) в абзаці п'ятому частини п'ятої статті 246 слова «керівником Державної кримінально-виконавчої служби України» виключити;

16) частину третю статті 254 викласти в такій редакції:

«3. Виготовлення копій протоколів про проведення негласних слідчих (розшукових) дій та додатків до них до прийняття рішення про їх розсекречування у порядку, визначеному законодавством, не допускається»;

17) перше речення частини четвертої статті 263 після слів «Національної поліції» доповнити словами «Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань»;

18) у статті 284:

у частині першій:

доповнити пунктом 3' такого змісту:

«3') не встановлено особу, яка вчинила кримінальне правопорушення, у разі закінчення строків давності притягнення до кримінальної відповідальності, крім випадків вчинення особливо тяжкого злочину проти життя чи здоров'я особи або злочину, за який згідно із законом може бути призначено покарання у виді довічного позбавлення волі.

Учасники кримінального провадження мають право заявляти клопотання прокурору про закриття кримінального провадження за наявності передбачених цим пунктом підстав»;

частину другу доповнити пунктом 1' такого змісту:

«1') з підстави, передбаченої пунктом 3' частини першої цієї статті»;

у частині четвертій:

абзац третій доповнити словами «крім випадку, передбаченого абзацом четвертим цієї частини»;

доповнити абзацом четвертим такого змісту:

«Закриття кримінального провадження з підстави, передбаченої пунктом 3' частини першої цієї статті, здійснюється судом за клопотанням прокурора»;

19) частину першу статті 309 доповнити пунктом 5' такого змісту:

«5') застосування запобіжного заходу у вигляді застави або про відмову в застосуванні такого заходу»;

20) статтю 347 викласти в такій редакції:

«Стаття 347. Початок судового розгляду

1. Після закінчення підготовчих дій головуєчий оголошує про початок судового розгляду.

2. Судовий розгляд починається з оголошення прокурором короткого викладу обвинувального акта.

3. Якщо в кримінальному провадженні пред'явлено цивільний позов, цивільний позивач або його представник чи законний представник, а в разі їх відсутності — головуєчий оголошує короткий виклад позовної заяви.

4. Суд, з урахуванням розумних строків, може обмежити тривалість оголошення прокурором короткого викладу обвинувального акта, а також оголошення короткого викладу позовної заяви»;

21) частину першу статті 349 викласти в такій редакції:

«1. Після виконання дій, передбачених статтею 348 цього Кодексу, головуєчий надає стороні обвинувачення та стороні захисту право проголосити вступні промови. У вступній промові зазначається, якими доказами сторона підтверджуватиме наведені нею обставини, порядок дослідження доказів, а також може бути зазначена позиція сторони.

Сторона обвинувачення, сторона захисту має право відмовитися від проголошення вступної промови.

Право проголосити вступну промову першою надається стороні обвинувачення, після чого вступну промову проголосить сторона захисту.

Вступні промови проголошуються з дотриманням розумних строків залежно від обсягу обвинувачення. Якщо проголошення вступної промови має ознаки зловживання правом з метою затягування судового розгляду, суд після усного попередження зупиняє проголошення промови.

Інші учасники судового провадження можуть висловити свою думку про те, які докази потрібно дослідити, та про порядок їх дослідження після вступної промови сторони захисту.

Докази зі сторони обвинувачення досліджуються в першу чергу, зі сторони захисту — у другу»;

22) частину другу статті 369 після слова «якому» доповнити словами «слідчий суддя»;

23) частину першу статті 472 після слів «звільнення від його відбування з випробуванням» доповнити словами «умови застосування спеціальної конфіскації»;

24) статтю 481 доповнити частиною другою такого змісту:

«2. Генеральний прокурор (виконувач обов'язків Генерального прокурора), його заступник, керівник регіональної прокуратури може доручити іншим прокурорам здійснити письмове повідомлення про підозру особам, визначеним частиною першою цієї статті, у порядку, передбаченому частинами першою і другою статті 278 цього Кодексу»;

25) в абзаці першому частини першої статті 509 слова «звернутися з клопотанням до слідчого судді щодо залучення експерта (експертів)» замінити словами «залучити експерта (експертів)»;

26) частину другу статті 562 викласти в такій редакції:

«2. У разі якщо при зверненні за допомогою в іноземній державі необхідно виконати процесуальну дію, для проведення якої в Україні потрібен дозвіл прокурора або суду, така процесуальна дія потребує надання відповідного дозволу прокурором або судом у порядку, встановленому цим Кодексом, лише у разі, якщо це передбачено міжнародним договором або є обов'язковою умовою надання такого виду допомоги за законодавством запитуючої сторони. При цьому строк дії такого дозволу не обмежується, а належно засвідчена копія дозволу долучається до матеріалів запити»;

27) у частині четвертій статті 575 слова «органу Державної кримінально-виконавчої служби України» виключити.

2. Частину першу статті 7 Закону України «Про судову експертизу» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 28, ст. 232; 2005 р., № 1, ст. 14; 2017 р., № 48, ст. 436) викласти в такій редакції:

«Судово-експертну діяльність здійснюють державні спеціалізовані установи, а також судові експерти, які не є працівниками зазначених установ, та інші фізичні (експерти) з відповідних галузей знань у порядку та на умовах, визначених цим Законом».

3. Частину другу статті 5 Закону України «Про радіочастотний ресурс України» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 48, ст. 526 із наступними змінами) після слів «Національної поліції» доповнити словами «Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань».

4. У Законі України «Про Національне антикорупційне бюро України» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 47, ст. 2051; 2015 р., № 17, ст. 118; 2018 р., № 36, ст. 272):

1) частини третю та шосту статті 5 викласти в такій редакції:

«3. Структура, штатний розклад, положення про структурні підрозділи, посадові інструкції працівників Національного бюро затверджуються Директором Національного бюро»;

«6. Гранична чисельність центрального та територіальних управлінь Національного бюро становить 700 осіб, у тому числі не більше 500 осіб начальницького складу»;

2) у частині першій статті 8:

пункт 4 після слова «затверджує» доповнити словом «кошторис»;

доповнити пунктом 4' такого змісту:

«4') визначає відповідно до законодавства в межах граничної чисельності Національного бюро перелік посад, що підлягають заміщенню особами начальницького складу, граничних спеціальних звань за цими посадами»;

3) у статті 10:

у частині першій:

абзац перший викласти в такій редакції:

«1. До працівників Національного бюро належать особи, які є гласними і негласними штатними працівниками, з числа осіб начальницького складу, державних службовців та інших працівників, які працюють за трудовими договорами в Національному бюро»;

після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Негласними штатними працівниками Національного бюро можуть бути детективи, старші детективи та працівники інших підрозділів Національного бюро».

У зв'язку з цим абзаци другий і третій вважати відповідно абзацами третім і четвертим;

абзац третій після слів «оперативно-технічних підрозділів» доповнити словами «та підрозділів детективів»;

в абзаці четвертому слова «які є державними службовцями» замінити словами «а також оперативно-технічні підрозділи і підрозділи внутрішнього контролю»;

у частині третій:

абзац перший після слова «посад» доповнити словами «гласних штатних працівників»;

після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Для проведення конкурсу на зайняття посад негласних штатних працівників Національного бюро Директором Національного бюро з урахуванням вимог Закону України «Про державну таємницю» утворюється окрема конкурсна комісія з числа працівників Національного бюро, які мають допуск до державної таємниці та яким Директором Національного бюро надано відповідний доступ до інформації про кандидатів на такі посади».

У зв'язку з цим абзаци другий — четвертий вважати відповідно абзацами третім — п'ятим;

після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«4. Призначення на посади негласних штатних працівників Національного бюро здійснюється відповідно до частини п'ятої цієї статті за результатами конкурсів, що проводиться в окремо визначеному Директором Національного бюро порядку з урахуванням вимог Закону України «Про державну таємницю».

У зв'язку з цим частини четверту — восьму вважати відповідно частинами п'ятою — дев'ятою;

частину п'яту після слів «результатами відкритого» доповнити словами «(крім випадку, передбаченого частиною четвертою цієї статті)».

5. У пункті 1 розділу II «Прикінцеві і перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури» від 19 вересня 2019 року № 113-IX слово і цифру «пунктів 2» замінити словами і цифрами «підпункту 2 пункту 2, пунктів».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

м. Київ
4 жовтня 2019 року
№ 187-IX

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» щодо вдосконалення процедури звільнення та призначення членів Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Внести до Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 16, ст. 265; 2006 р., № 18, ст. 155) такі зміни:

1) частину першу статті 1 доповнити абзацом другим такого змісту:

«Національна рада прирівнюється до першого рівня державних органів, визначених Законом України «Про державну службу»;

2) частину третю статті 4 викласти в такій редакції:

«3. Повноваження члена Національної ради починаються з дня його призначення і тривають п'ять років, за винятком випадків, передбачених цим Законом. Після закінчення п'яти років повноваження члена Національної ради тривають до дня призначення нового члена Національної ради суб'єктом призначення, за винятком випадків дострокового припинення повноважень члена Національної ради»;

3) у статті 5:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Верховна Рада України призначає членів Національної ради на альтернативній основі протягом двох місяців з дня припинення повноважень члена (членів) Національної ради, який був (були) призначений (призначені) Верховною Радою України. Припинення повноважень члена Національної ради відбувається відповідно до постанови Верховної Ради України. Після припинення повноважень член (члени) Національної ради продовжує (продовжують) виконувати обов'язки до дня призначення нового члена Національної ради Верховною Радою України, за винятком випадків дострокового припинення повноважень члена Національної ради»;

у частині другій слова «Протягом трьох днів з» замінити словами та цифрами «За 90 днів до»;

частини четверту — шосту викласти в такій редакції:

«4. Голосування у Верховній Раді України щодо призначення членом (членами) Національної ради відбувається одночасно на всі вакантні посади членів Національної ради, які призначаються Верховною Радою України.

Вакантними вважаються всі посади членів Національної ради, повноваження яких припинені постановою Верховної Ради України або достроково припинені з підстав, передбачених цим Законом. Не вважається вакантною посада члена Національної ради, якщо його повноваження припинені в останній день строку подання пропозицій щодо кандидатур, передбаченого частиною другою цієї статті, або після закінчення такого строку.

Кандидатури на посади членів Національної ради вносяться до проекту постанови Верховної Ради України у послідовності, визначеній попереднім рейтинговим голосуванням, та у кількості, що відповідає кількості вакантних посад членів Національної ради, які призначаються Верховною Радою України. Призначеними на посади членів Національної ради вважаються особи, за призначення яких проголосувала більшість від конституційного складу Верховної Ради України.

5. Якщо під час попереднього рейтингового голосування кілька кандидатур набрали однакову кількість голосів, черговість їх внесення до проекту постанови Верховної Ради України визначається додатковим рейтинговим голосуванням стосовно цих кандидатур, яке проводиться безпосередньо перед голосуванням щодо призначення членів Національної ради.

6. У разі якщо за результатами голосування Верховної Ради України не призначені члени Національної ради на всі вакантні посади членів Національної ради, які призначаються Верховною Радою України, вся процедура призначення проводиться повторно, починаючи з оголошення комітетом Верховної Ради України, до компетенції якого віднесені питання телерадіомовлення, про відбір кандидатур на посаду члена (членів) Національної ради. Кандидатури на посаду члена Національної ради, які брали участь у попередньому відборі, мають право брати участь у повторному відборі на загальних засадах, встановлених цим Законом».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім підпункту 1 та абзацу четвертого підпункту 3 пункту 1 цього Закону, які набирають чинності з 1 січня 2020 року.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
2 жовтня 2019 року
№ 138-IX

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 116 Регламенту Верховної Ради України щодо вимог до пропозицій і поправок до законопроекту, який готується до другого читання

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Частину першу статті 116 Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України «Про Регламент Верховної Ради України» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., №№ 14—17, ст. 133), викласти в такій редакції:

«1. Пропозиції і поправки до законопроекту, який готується до другого читання, можуть вноситися лише до того тексту законопроекту (розділів, глав, статей, їх частин, пунктів, підпунктів, абзаців, речень), який прийнятий Верховною Радою за основу. Головний комітет, як виняток, може прийняти рішення про врахування внесених пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні, якщо про необхідність їх внесення було зазначено у висновках цього головного комітету та/або експертного підрозділу Апарату Верховної Ради і оголошено головуєчим на пленарному засіданні під час розгляду такого законопроекту у першому читанні. Такі пропозиції і поправки повинні відповідати предмету правового регулювання законопроекту.

Пропозиції і поправки до законопроекту, який готується до другого читання, вносяться в 14-денний строк після дня прийняття законопроекту за основу. До повторного другого читання законопроекту пропозиції і поправки вносяться в 10-денний строк після дня попереднього другого читання і лише до тих розділів, глав, статей, їх частин, пунктів, підпунктів, абзаців, речень законопроекту, що не були прийняті у другому читанні. Пропозиції і поправки до законопроектів, розгляд яких не було завершено Верховною Радою попереднього сесійного скликання (частина друга статті 106 цього Регламенту), вносяться в 14-денний строк після дня включення їх до порядку денного першої сесії новообраної Верховної Ради».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
3 жовтня 2019 року
№ 163-IX

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 133¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за безпідставну відмову у пільговому перевезенні окремих категорій громадян

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Частину сьому статті 133¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122) викласти в такій редакції:

«Безпідставна відмова від передбаченого законом пільгового перевезення громадян — тягнє за собою накладення штрафу на водіїв транспортних засобів, громадян — суб'єктів підприємницької діяльності в розмірі п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
3 жовтня 2019 року
№ 166-IX

ОРІЄНТИР № 39

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку ліцензування господарської діяльності

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:
1. У Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):
1) абзац перший частини першої статті 156 викласти в такій редакції:
«Роздрібна або оптова торгівля алкогольними напоями чи тютюновими виробами без марок акцизного податку чи з підробленими марками цього податку»;
2) у статті 163¹:
в абзаці другому частини першої слова «від п'ятисот до тисячі» замінити словами «від однієї тисячі до двох тисяч»;
в абзаці другому частини другої слова «від однієї тисячі до двох тисяч» замінити словами «від двох тисяч до п'яти тисяч»;
3) у статті 164:
в абзаці першому частини першої слова «або без одержання ліцензії на провадження певного виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню відповідно до закону, чи здійснення таких видів господарської діяльності з порушенням умов ліцензування, а так само без одержання дозволу, іншого документа дозвільного характеру» замінити словами «або без отримання ліцензії на провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню відповідно до закону, або у період зупинення дії ліцензії, у разі якщо законодавством не передбачені умови провадження ліцензійної діяльності у період зупинення дії ліцензії, або без одержання документа дозвільного характеру»;
в абзаці першому частини третьої слова «дозвільному органу» замінити словами «органу ліцензування, дозвільному органу»;
доповнити частинами шостою і сьомою такого змісту:
«Порушення ліцензіатом встановленого законом строку повідомлення органу ліцензування про зміну відомостей, зазначених у заяві та документах, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, —
тягне за собою накладення штрафу від двохсот п'ятдесяти до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;
Невиконання ліцензіатом розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов —
тягне за собою накладення штрафу від п'ятисот до однієї тисячі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;
4) в абзаці першому частини першої статті 166² слова «або з порушенням умов ліцензування» замінити словами «або з порушенням порядку надання фінансових послуг юридичними особами, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але надають окремі фінансові послуги»;
5) абзац четвертий частини першої статті 166² викласти в такій редакції:
«внесення в установлений законом строк до ліцензійного реєстру відомостей, обов'язкове внесення яких передбачено законодавством у сфері ліцензування»;
6) пункт 1 частини першої статті 255 доповнити абзацом такого змісту:
«органів ліцензування (стаття 164 у частині, що стосується правопорушень у галузі господарської діяльності, ліцензії на проведення якої видає відповідний орган ліцензування)».
2. У пункті «і» частини першої статті 20² Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 41, ст. 546; 2013 р., № 46, ст. 640; 2014 р., № 23, ст. 873) слова «ліцензій на проведення землепорядних та землеоціночних робіт» виключити.
3. У Законі України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 51, ст. 292 із наступними змінами):
1) у статті 4:
частину другу виключити;
у частині третій слова і цифри «урахуванням вимог статей 13 та 19 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» замінити словами і цифрою «дотриманням вимог статті 3 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності»»;
2) пункт 9 частини другої статті 7 після слів «а також» доповнити словами «зупиняє та»;
3) у пункті 3 статті 8 слова «іх дублікатів і копій, переоформлення зазначених ліцензій» виключити.
4. У Законі України «Про рекламу» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 8, ст. 62; 2008 р., № 18, ст. 197; 2009 р., № 19, ст. 257; 2010 р., № 34, ст. 486; 2012 р., № 39, ст. 463; 2017 р., № 33, ст. 359):
1) у статті 8:
у частині першій:
в абзаці восьмому слова «які підлягають обов'язковій сертифікації або» і «сертифіката» виключити;
абзац тринадцятий замінити п'ятьма новими абзацами такого змісту:
«розповсюджувати рекламу з метою відчуження об'єкта будівництва та його частин (у тому числі житлових та нежитлових приміщень) щодо об'єкта будівництва, який споруджується за використанням недержавних коштів, залучених від фізичних та юридичних осіб, у тому числі в управлінні:
без наявності у замовника будівництва права власності або користування земельною ділянкою, на якій споруджується об'єкт, що рекламується;
без наявності у замовника будівництва права на виконання будівельних робіт на конкретному об'єкті, що рекламується, отриманого відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
без наявності у суб'єкта господарювання, що здійснює будівництво об'єктів, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, ліцензії на провадження господарської діяльності з будівництва відповідних об'єктів;
для житлових будинків — також без наявності у суб'єкта господарювання, що здійснює залучення недержавних коштів фізичних та юридичних осіб, у тому числі в управлінні, для фінансування спорудження житлового будинку, ліцензії на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), а саме управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю відповідно до Закону України «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю», або без наявності свідоцтва про реєстрацію випуску цільових облігацій, виконання зобов'язань за якими забезпечується одиницею нерухомості, що споруджується».
У зв'язку з цим абзац чотирнадцятий вважати абзацом п'ятнадцятим;
частину другу викласти в такій редакції:
«2. Розповсюджувачі реклами не можуть поширювати рекламу, якщо відповідно до законодавства види діяльності або товари, їх виробництво чи реалізація, що рекламуються, вимагають наявності відповідних дозволу або ліцензії та якщо у відповідних реєстрах, що ведуться органами ліцензування та дозвільними органами, відсутні відомості про відповідні ліцензії, дозвіл, видані рекламодавцю»;
2) частину першу статті 25¹ викласти в такій редакції:
«1. Реклама об'єктів будівництва з метою відчуження об'єкта будівництва та його частин (у тому числі житлових та нежитлових приміщень) щодо об'єкта будівництва, який споруджується за використанням недержавних коштів, залучених від фізичних та юридичних осіб, у тому числі в управлінні, дозволяється лише:
за наявності у замовника будівництва права власності або користування земельною ділянкою, на якій споруджується об'єкт, що рекламується;
за наявності у замовника будівництва права на виконання будівельних робіт на конкретному об'єкті, що рекламується, отриманого відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
за наявності у суб'єкта господарювання, що здійснює будівництво об'єктів, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками ліцензії на провадження господарської діяльності з будівництва відповідних об'єктів;
для житлових будинків — також за наявності у суб'єкта господарювання, що здійснює залучення недержавних коштів фізичних та юридичних осіб, у тому числі в управлінні, для фінансування спорудження житлового будинку, ліцензії на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), а саме управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю відповідно до Закону України «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю», або за наявності свідоцтва про реєстрацію випуску цільових облігацій, виконання зобов'язань за якими забезпечується одиницею нерухомості, що споруджується».

Така реклама має містити реквізити документів, визначених цією частиною».
5. У Законі України «Про захист суспільної моралі» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 14, ст. 192 із наступними змінами):
1) частину четверту статті 8 виключити;
2) статтю 9 виключити;
3) у статті 13:
у частинах сьомій і восьмій слова «ліцензії та інших необхідних» виключити;
частину десяту виключити;
4) частини першу і шосту статті 14 виключити;
5) у статті 15:

частину третю виключити;
у частині четвертій слова «чи ліцензування» виключити;
у частині п'ятій і шостій виключити.
6. Частину першу статті 9 Закону України «Про поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 6, ст. 138) викласти в такій редакції:
«Виробництво вибухових матеріалів промислового призначення за переліком, що визначається Кабінетом Міністрів України, здійснюється на спеціалізованих підприємствах або на стаціонарних і пересувних пунктах в умовах підприємств, що проводять вибухові роботи, на підставі ліцензії, яка видається органом виконавчої влади, визначеним Кабінетом Міністрів України відповідно до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності»».
7. У Законі України «Про організацію формування та обігу кредитних історій» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 32, ст. 421; 2009 р., № 29, ст. 394; 2011 р., № 11, ст. 69):
1) у статті 15:
частини другу і третю викласти в такій редакції:
«2. Діяльність Бюро здійснюється за умови відповідності вимогам, встановленим статтею 14 цього Закону, та наявності Положення Бюро, затвердженого Уповноваженим органом».
3. Положення Бюро, зокрема, повинно містити правила:
а) збору, опрацювання, коригування та передавання інформації;
б) надання кредитних звітів;
в) зберігання та захисту інформації;
г) ведення реєстру запитів кредитних історій»;
у частині четвертій слова «протягом одного місяця з моменту отримання ліцензії» виключити;
2) у статті 16:
пункт 2 частини другої виключити;
у частині третій:
пункт 1 виключити;
у пункті 4 слова «відкликання ліцензії та» виключити.
8. У Законі України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 2—3, ст. 36 із наступними змінами):
1) абзац четвертий статті 11 виключити;
2) частини шістнадцяті і сімнадцяті статті 26 виключити.
9. У Законі України «Про ветеринарну медицину» (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 5—6, ст. 53 із наступними змінами):
1) у визначенні терміна «заклад ветеринарної медицини» статті 1 слова «за ліцензією» виключити;
2) у першому реченні частини другої статті 17 слова «або обіг» виключити;
3) частину першу статті 68 виключити.
10. У Законі України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсорів» (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 10, ст. 89 із наступними змінами):
1) абзаци одинадцяті і дванадцяті статті 1 виключити;
2) абзац шостий статті 4 виключити;
3) абзац двадцять третій статті 6 виключити;
4) назву розділу II викласти в такій редакції:
«Розділ II

ЗАГАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ З ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН І ПРЕКУРСОРІВ»;
5) у статті 7:
у частині третій слова «якщо інше не передбачено цим Законом» замінити словами і цифрами «крім випадків, передбачених статтею 19 цього Закону»;
частину восьму виключити;
6) у статті 8:
у назві слова «а також ліцензійних умов» виключити;
у частині першій слова «Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» з урахуванням встановлених цією статтею особливостей» замінити словами «Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом»;
у частині четвертій:
в абзаці першому слова і цифри «статті 10 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» замінити словами і цифрами «статті 11 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності»»;
абзаци четвертий і п'ятий викласти в такій редакції:
«Відомості про відсутність у працівників, які за своїми службовими обов'язками отримують (чи мають) доступ безпосередньо до наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, не знятої чи не погашеної в установленому порядку судимості за вчинення середньої тяжкості, тяжких та особливо тяжких злочинів або злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, у тому числі тих, що вчинені за межами України;
відомості про наявність дозволу Національної поліції на використання об'єктів і приміщень, призначених для здійснення діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів»;
частини шосту і восьму виключити;
7) у статті 9:
назву викласти в такій редакції:
«Стаття 9. Підстави для залишення заяви про отримання ліцензії без розгляду або для відмови у видачі ліцензії, видача, анулювання ліцензії на здійснення діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів»;

частину першу викласти в такій редакції:
«Орган ліцензування приймає рішення про залишення заяви про отримання ліцензії без розгляду, про відмову у видачі ліцензії, про видачу, про анулювання ліцензії на здійснення діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів»;
в абзаці першому частини другої слова «Законом України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» замінити словами «Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності»»;
8) статтю 10 виключити.
11. У Законі України «Про охоронну діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 2, ст. 8; 2016 р., № 2, ст. 17):
1) у статті 4:
у частині другій слова «Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» замінити словами «Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності»»;
частину третю виключити;
2) у статті 7:
частину першу викласти в такій редакції:
«1. Ліцензування охоронної діяльності здійснюється у порядку, визначеному Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності»»;
частини другу — п'яту виключити;
3) у частині другій статті 11 слова «затвердженими центральним органом виконавчої влади у сфері охоронної діяльності, і в установленні спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки, молоді та спорту терміни та порядку підвищувати рівень кваліфікації» замінити словами «затвердженими Кабінетом Міністрів України, і в установленні центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки, терміни та порядку підвищувати рівень кваліфікації»».
12. У Законі України «Про зайнятість населення» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 24, ст. 243):
1) у частині першій статті 38 слова «законами України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» замінити словами «законами України «Про ліцензування видів господарської діяльності»»;
2) у статті 53:
у частині восьмій слова «та Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» виключити;
друге речення частини одинадцятої після слів «припинення діяльності» доповнити словом «зупинення»».

13. У Законі України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 23, ст. 158 із наступними змінами):
1) у частині першій статті 1:
пункт 1 виключити;
пункт 1¹ викласти в такій редакції:
«1¹) видача ліцензії — надання суб'єкту господарювання права на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, шляхом прийняття органом ліцензування рішення про видачу ліцензії, про що робиться запис у ліцензійному реєстрі»;
доповнити пунктами 1²—1⁴ такого змісту:
«1²) анулювання ліцензії повністю або частково — позбавлення суб'єкта господарювання права на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, на який йому видано ліцензію, шляхом прийняття органом ліцензування рішення про анулювання ліцензії повністю або частково, про що робиться запис у ліцензійному реєстрі»;
1³) зупинення дії ліцензії повністю або частково — тимчасове припинення суб'єкту господарювання права на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, на який йому видано ліцензію, шляхом прийняття органом ліцензування рішення про зупинення дії ліцензії повністю або частково, про що робиться запис у ліцензійному реєстрі»;
1⁴) відновлення дії ліцензії повністю або частково — поновлення суб'єкту господарювання права на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, на який йому видано ліцензію, шляхом прийняття органом лі-

цензування рішення про відновлення дії ліцензії повністю або частково, про що робиться запис у ліцензійному реєстрі»;
пункт 2 викласти в такій редакції:
«2) здобувач ліцензії — суб'єкт господарювання, який звернувся в установленому законодавством порядку до органу ліцензування із заявою про отримання ліцензії на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню»;
у пункті 3 слова «на провадження встановленого законом виду господарської діяльності» виключити;
пункт 4 після слів «перелік вимог» доповнити словами «до провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню»;
пункти 5—7 викласти в такій редакції:
«5) ліцензія — право суб'єкта господарювання на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню»;
6) ліцензування — засіб державного регулювання провадження видів господарської діяльності, спрямований на забезпечення безпеки та захисту економічних і соціальних інтересів держави, суспільства, прав та законних інтересів, життя і здоров'я людини, екологічної безпеки та охорони навколишнього природного середовища»;
7) орган ліцензування — державний орган, уповноважений законом або Кабінетом Міністрів України на здійснення ліцензування господарської діяльності»;
доповнити пунктами 8—11 такого змісту:
«8) матеріально-технічна база — сукупність засобів та/або місць провадження виду господарської діяльності, які дають можливість провадити господарську діяльність, що підлягає ліцензуванню»;
9) місце провадження виду господарської діяльності — місце (об'єкт, приміщення, будівля, земельна ділянка та/або територія), на якому (у межах якого) суб'єкт господарювання провадить господарську діяльність або яке використовується в його провадженні (може збігатися з місцезнаходженням суб'єкта господарювання»;
10) ліцензійна справа — єдиний набір документів в електронній формі на електронних носіях інформації (або в електронній формі на електронних носіях інформації та на паперових носіях у разі, якщо заявник подав заяву та документи на паперових носіях) стосовно відповідного здобувача ліцензії чи ліцензіата, які подані ним, що надходять до органу ліцензування від органів державної влади, юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців або фізичних осіб чи прийняті органом ліцензування в результаті реалізації своїх повноважень відповідно до цього Закону»;
11) ліцензійний реєстр — автоматизована система збору, накопичення та обробки даних про суб'єктів господарювання, які в установленому законом порядку звернулися до органу ліцензування із заявою про отримання ліцензії, провадять діяльність на підставі ліцензії, дія ліцензії яких зупинена, ліцензія яких анульована»;
2) у статті 2:
в абзаці першому частини другої слова «порядок видачі, переоформлення та анулювання ліцензій на здійснення» замінити словом «ліцензування»;
у частині третій слова «після внесення» замінити словами «з дня внесення», а слова «Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань» — словами «ліцензійного реєстру»;
3) у частині першій статті 3:
абзац четвертий пункту 1 викласти в такій редакції:
«визначення Кабінетом Міністрів України органів ліцензування, крім державних органів, які визначені органами ліцензування законом, видів господарської діяльності, визначених статтею 7 цього Закону»;
у пункті 3:
абзац другий доповнити словами і цифрою «шляхом внесення змін до статті 7 цього Закону»;
після абзацу третього доповнити новим абзацом такого змісту:
«виключно законами визначаються підстави для видачі ліцензії, залишення заяви про отримання ліцензії без розгляду, відмови у видачі ліцензії, переоформлення ліцензії, розширення та звуження провадження виду господарської діяльності ліцензіатом, зупинення, відновлення дії ліцензії повністю або частково, анулювання ліцензії повністю або частково і строки прийняття та набрання чинності рішеннями органів ліцензування».
У зв'язку з цим абзаци четвертий — восьмий вважати відповідно абзацами п'ятим — дев'ятим;
в абзаці сьомому слова «та порядок набрання чинності рішеннями органу ліцензування» виключити;
в абзаці другому пункту 4 слова «ліцензування виду господарської діяльності застосовується лише до такого виду» замінити словами «ліцензування застосовується лише до такого виду господарської діяльності»;
абзац третій пункту 5 доповнити словами «якщо інше не встановлено законом»;
пункт 6 після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:
«внесення відомостей про ліцензування видів господарської діяльності суб'єктів господарювання до ліцензійних реєстрів».
У зв'язку з цим абзаци другий — четвертий вважати відповідно абзацами третім — п'ятим;
4) у статті 4:
у частині першій:
пункти 1, 3 і 8 викласти в такій редакції:
«1) розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавства у сфері ліцензування»;
«3) погоджує проекти нормативно-правових актів у сфері ліцензування (у тому числі проекти ліцензійних умов)»;
«8) видає розпорядження відповідно до повноважень, визначених цим Законом»;
пункти 9 і 10 виключити;
пункт 11 викласти в такій редакції:
«11) одержує інформацію з питань ліцензування та контролю за наявністю ліцензії у суб'єктів господарювання від органів ліцензування, органів, посадові особи яких відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення складають протоколи про адміністративні правопорушення щодо виявлення провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, без отримання ліцензії або у період зупинення дії ліцензії, зокрема щорічний ліцензійний звіт та щорічний звіт про виявлення провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, без отримання ліцензії або у період зупинення дії ліцензії»;
доповнити пунктами 13 і 14 такого змісту:
«13) веде у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, Реєстр розгляду скарг здобувачів ліцензій, ліцензіатів на дії (бездіяльність) органів ліцензування щодо порушення законодавства у сфері ліцензування»;
14) надає на підставі рішення Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування погодження на проведення позапланової перевірки додержання ліцензіатом вимог ліцензійних умов з підстав, передбачених пунктами 2, 4 і 5 частини третьої статті 19 цього Закону»;
частину другу викласти в такій редакції:
«2. Розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування, прийняті в межах його повноважень, є обов'язковими до виконання органами ліцензування, юридичними особами всіх форм власності, а також фізичними особами — підприємцями.
Розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування може бути оскаржено до суду»;
5) у статті 5:
у частині першій слова «за регламентом» замінити словами «відповідно до положення»;
пункти 1 і 2 частини другої викласти в такій редакції:
«1) розгляд скарг здобувачів ліцензії, ліцензіатів на дії (бездіяльність) органу ліцензування щодо порушення законодавства у сфері ліцензування»;
2) розгляд звернень органів ліцензування щодо проведення позапланових перевірок додержання ліцензіатами вимог ліцензійних умов на підставах, передбачених пунктами 2, 4 і 5 частини третьої статті 19 цього Закону»;
частину п'яту доповнити абзацом третім такого змісту:
«Представники органів державної влади, які забезпечують формування, реалізацію державної політики у сфері ліцензування господарської діяльності, та органів ліцензування становлять 50 відсотків складу Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування»;
частину сьому викласти в такій редакції:
«7. У разі надходження до спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування скарги на дії (бездіяльність) органу ліцензування щодо порушення ним законодавства у сфері ліцензування спеціально уповноважений орган з питань ліцензування протягом трьох робочих днів з дня її одержання:
1) повідомляє рекомендованим листом або за допомогою засобів телекомунікацій здобувача ліцензії чи ліцензіата, а також орган ліцензування про прийняття скарги до розгляду або про залишення скарги без розгляду.
Скарга залишається без розгляду з таких підстав:
порушені у скарзі питання виходять за межі повноважень Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування»;
скарга подана після набрання чинності рішенням органу ліцензування, яке оскаржується (крім скарги щодо рішення органу ліцензування про відмову у видачі ліцензії, яку можна подати протягом місяця з дня прийняття такого рішення);
скарга на дії органу ліцензування щодо порушення ним законодавства у сфері ліцензування розглядається в суді.
У день отримання повідомлення про прийняття спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування скарги до розгляду орган ліцензування вносить до ліцензійного реєстру дату і номер повідомлення спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування про розгляд скарги Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування та розміщує інформацію про зупинення дії рішення органу ліцензування, що

ОРІЄНТИР № 39

оскаржується, до прийняття розпорядження спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування на підставі рішення Експертно-апеляційної ради;

2) запрошує відповідного здобувача ліцензії чи ліцензіата та орган ліцензування до участі в засіданні Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування;

3) запитує в органу ліцензування копії документів, що стосуються оскаржуваних рішень (крім відомостей, які містяться у відкритих реєстрах), у межах матеріалів ліцензійної справи ліцензіата;

4) передає скаргу та інші документи (в міру надходження) до Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування.

У разі потреби спеціально уповноважений орган з питань ліцензування може запитати в органу ліцензування додаткові документи, що стосуються прийняття органом ліцензування оскаржуваного рішення. З метою оперативного опрацювання відповідні запити можуть передаватися за допомогою засобів телекомунікацій.

Скарга до спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування складається в довільній формі та повинна містити:

- повне найменування, місцезнаходження, ідентифікаційний код (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (не зазначається фізичною особою, яка через свої релігійні переконання відмовляється від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомила про це відповідний контролюючий орган і має відмітку у паспорті, — подається копія цієї відмітки) (для фізичних осіб) особи, яка подає скаргу, у разі якщо скарга подається представником скажника — прізвище, ім'я, по батькові представника;
- зміст рішення, дій чи бездіяльності органу ліцензування та норми законодавства, порушені на думку скажника;
- викладення обставин, якими особа, яка подає скаргу, обґрунтовує свої вимоги; відомості про розгляд зазначеного у скарзі питання в суді;
- підпис особи, яка подає скаргу, або її представника із зазначенням дати складання скарги.

До скарги додаються копії документів, що підтверджують її обґрунтованість»;

у частині восьмій:

абзац першому слово «Апеляції» замінити словом «Скарги»;

абзац другий замінити п'ятьма новими абзацами такого змісту:

«Ліцензія, щодо якої орган ліцензування прийняв рішення про анулювання або зупинення дії і щодо якої Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування розглядається скарга на рішення органу ліцензування, є чинною, а суб'єкт господарювання є ліцензіатом відповідно до цього Закону до дня внесення відомостей до Реєстру розгляду скарг здобувачів ліцензій, ліцензіатів на дії (бездіяльність) органів ліцензування щодо порушення законодавства у сфері ліцензування за результатами розгляду скарги.

У разі прийняття Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування рішення про задоволення скарги ліцензіата на рішення органу ліцензування про анулювання або зупинення дії ліцензії повністю або частково та внесення відомостей про прийняття розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування за результатом розгляду скарги до Реєстру розгляду скарг здобувачів ліцензій, ліцензіатів на дії (бездіяльність) органів ліцензування щодо порушення законодавства у сфері ліцензування така ліцензія залишається чинною, а суб'єкт господарювання залишається ліцензіатом відповідно до цього Закону.

Дата і номер розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування про розгляд скарги вноситься спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування до Реєстру розгляду скарг здобувачів ліцензій, ліцензіатів на дії (бездіяльність) органів ліцензування щодо порушення законодавства у сфері ліцензування не пізніше робочого дня, наступного за днем прийняття такого розпорядження.

Орган ліцензування зобов'язаний виконати розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування про розгляд скарги у строк, встановлений у цьому розпорядженні.

У разі відхилення скарги ліцензіата на рішення органу ліцензування про анулювання або зупинення дії ліцензії повністю або частково ліцензія вважається анульованою повністю або частково чи строк її дії зупинено повністю або частково з дня внесення спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування до Реєстру розгляду скарг здобувачів ліцензій, ліцензіатів на дії (бездіяльність) органу ліцензування щодо порушення законодавства у сфері ліцензування відомостей про розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування про розгляд скарги»;

у частині дев'ятій:

в абзаці першому слово «трьох» замінити словом «п'яти»;

абзац другий замінити трьома новими абзацами такого змісту:

«Експертно-апеляційна рада з питань ліцензування розглядає скаргу по суті або відкладає її розгляд на наступне засідання Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування у разі неподання органом ліцензування запитуваних документів у встановлений строк або з інших підстав за обґрунтуванням причин перенесення такого розгляду.

Відкладення розгляду скарги допускається не більше двох засідань.

Експертно-апеляційна рада з питань ліцензування приймає рішення про зняття з розгляду скарги на підставі заяви ліцензіата або здобувача ліцензії про відкликання такої скарги»;

частину десяту виключити;

частини одинадцяті і дванадцяті викласти в такій редакції:

«11. Експертно-апеляційна рада з питань ліцензування при прийнятті рішень керується Конституцією України, законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України.

Рішення Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування приймається двома третинами голосів присутніх членів шляхом особистого голосування і оформлюється протокольним рішенням, що підписується особою, яка головувала на засіданні Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування, та секретарем ради, який призначається головою ради з числа її членів.

Експертно-апеляційна рада з питань ліцензування складає за результатами розгляду скарг, звернень, пропозицій приймає рішення:

- задовольнити скаргу ліцензіата чи здобувача ліцензії на дії (бездіяльність) органу ліцензування щодо порушення законодавства у сфері ліцензування;
- залишити скаргу ліцензіата чи здобувача ліцензії без задоволення (відхилити скаргу);
- відкласти розгляд скарги на наступне засідання Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування;
- погодити або не погодити органу ліцензування проведення позапланової перевірки додержання ліцензіатом вимог ліцензійних умов на підставах, передбачених пунктами 2, 4 і 5 частини третьої статті 19 цього Закону;
- рекомендувати спеціально уповноваженому органу з питань ліцензування зобов'язати орган ліцензування усунути виявлені Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування порушення законодавства у сфері ліцензування;
- рекомендувати спеціально уповноваженому органу з питань ліцензування надати пропозиції щодо внесення змін до законодавства з урахуванням пропозицій, наданих Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування;
- рекомендувати спеціально уповноваженому органу з питань ліцензування врахувати при наданні пропозицій щодо внесення змін до законодавства розроблені Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування рекомендації стосовно вдосконалення державної політики у сфері ліцензування;
- рекомендувати спеціально уповноваженому органу з питань ліцензування розглянути та врахувати результати проведеної Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування експертизи проєктів нормативно-правових актів у сфері ліцензування.

Рішення Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування є обов'язковими для розгляду спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування.

За результатами розгляду рішень Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування спеціально уповноважений орган з питань ліцензування:

- видає протягом п'яти робочих днів з дня ухвалення відповідного рішення Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування розпорядження про розгляд скарги (у разі задоволення скарги зобов'язує орган ліцензування скасувати рішення органу ліцензування, яке оскаржується, або вчинити (не вчиняти) певні дії, спрямовані на усунення порушень законодавства у сфері ліцензування), розпорядження про зняття скарги з розгляду;
- надає протягом трьох робочих днів з дня ухвалення відповідного рішення Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування органу ліцензування погодження (або повідомляє про непогодження) на проведення позапланової перевірки додержання ліцензіатом вимог ліцензійних умов на підставах, передбачених пунктами 2, 4 або 5 частини третьої статті 19 цього Закону;
- опрацьовує рекомендації та/або рішення, схвалені Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування згідно з повноваженнями.

Розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування про розгляд скарги надсилається рекомендованим листом або за допомогою засобів телекомунікацій відповідному органу ліцензування та здобувачеві ліцензії, ліцензіату не пізніше робочого дня, наступного за днем їх прийняття.

Орган ліцензування, який одержав розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування про розгляд скарги, зобов'язаний в установленний у розпорядженні строк з дати отримання такого розпорядження подати спеціально уповноваженому органу з питань ліцензування інформацію про виконання вимог такого розпорядження разом із підтвердними документами.

12. Доведення доцільності проведення органом ліцензування позапланової перевірки ліцензіата на підставах, передбачених пунктами 4 і 5 частини третьої статті 19 цього Закону, покладається на юридичну, фізичну особу — підприємця або фізичну особу, яка подала відповідне звернення (повідомлення), для чого такі особи або їхні представники запрошуються на засідання Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування.

Доведення доцільності проведення органом ліцензування позапланової перевірки ліцензіата на підставах, передбачених пунктом 2 частини третьої статті 19 цього За-

кону, покладається на орган ліцензування, представники якого запрошуються на засідання Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування»;

6) у статті 6:

- у частині другій: пункт 1 викласти в такій редакції: «1) отримує та розглядає заяву з документами, а також повідомлення, подання яких до органу ліцензування передбачено законом, і за результатом їх розгляду приймає рішення про: залишення заяви без розгляду; видачу ліцензії або відмову у видачі ліцензії; переоформлення ліцензії; зупинення дії ліцензії повністю або частково; відновлення дії ліцензії повністю або частково; анулювання ліцензії повністю або частково; розширення або звуження провадження виду господарської діяльності ліцензіатом;
- видачу інших документів, визначених законом, що стосуються повноважень органу ліцензування.

Рішення про видачу, переоформлення, відновлення дії ліцензії повністю або частково, розширення, звуження провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, набирають чинності з дня внесення запису про них до ліцензійного реєстру»;

у пункті 3 слова «та за результатами перевірки приймає рішення» виключити;

пункти 4 та 5 викласти в такій редакції:

«4) формує та веде ліцензійний реєстр;

5) формує та веде ліцензійні справи, забезпечує їх зберігання, передачу та одержання у паперовій та/або електронній формі»;

у пункті 7 слова «у паперовій формі, зокрема» виключити;

пункти 8 та 11 викласти в такій редакції:

«8) розміщує на своєму офіційному веб-сайті рішення, прийняті ним відповідно до цього Закону за відповідним видом господарської діяльності, не пізніше робочого дня, наступного за днем їх прийняття»;

«11) здійснює перевірку документів, що підтверджують відсутність здійснення контролю за діяльністю здобувача ліцензії, ліцензіата, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України»;

доповнити пунктом 12 такого змісту:

«12) на підставі розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування або рішення суду приймає рішення щодо скасування прийнятого ним рішення про анулювання або зупинення дії ліцензії повністю або частково»;

абзац другий частини четвертої виключити;

у частині п'ятій:

в абзаці першому слова «виконавчої влади або державний колегіальний орган» виключити;

у пункті 1 слова «виконавчої влади чи державному колегіальному органу» виключити;

7) статтю 7 доповнити частиною другою такого змісту:

«2. Ліцензування видів господарської діяльності, що відповідно до цієї статті ліцензується з урахуванням особливостей, визначених законами у відповідних сферах, здійснюється з дотриманням вимог статті 3 цього Закону»;

8) у статті 8:

- у частині першій слово «прийняття» замінити словом «опублікування»;
- частину другу доповнити абзацами другим і третім такого змісту: «У разі скасування ліцензування частини виду господарської діяльності ліцензійні умови поширюються на вид господарської діяльності в частині, що підлягає ліцензуванню згідно із цим Законом.

У такому разі орган ліцензування втрачає повноваження щодо ліцензування частини виду господарської діяльності, ліцензування якої скасовано, а ліцензії продовжують діяти в частині, що підлягає ліцензуванню згідно із цим Законом»;

перше речення частини третьої після слів «відповідні ліцензійні умови» доповнити словами «прийняті відповідно до цього Закону»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. У зв'язку із змінами, передбаченими цією статтею, органи ліцензування та органи, що втратили повноваження органів ліцензування, актуалізують інформацію в ліцензійних реєстрах»;

9) у статті 9:

- у частині першій слово «одержання» замінити словом «отримання»;
- у частині другій: в абзаці першому слова «що є центральним органом виконавчої влади» виключити;
- абзац другий викласти в такій редакції: «У разі якщо органом ліцензування визначено одночасно центральний орган виконавчої влади і Радуміністрів Автономної Республіки Крим чи місцевий орган виконавчої влади або державний колегіальний орган і Радуміністрів Автономної Республіки Крим чи місцевий орган виконавчої влади, ліцензійні умови розробляються відповідним центральним органом виконавчої влади або державним колегіальним органом відповідно»;
- у частині п'ятій слова «здобувачами ліцензій» виключити, а слово «оприлюднення» замінити словом «опублікування»;
- у частині шостій слова «провадження кожного виду» замінити словами «провадження виду»;
- у частині восьмій: абзац перший після слів «місць провадження» доповнити словом «господарської»;
- абзац другий виключити;
- у частині дев'ятій: в абзаці першому слова «до суб'єкта господарювання» виключити;
- пункт 1 доповнити абзацами четвертим та п'ятим такого змісту: «відомостей про доступність місць провадження господарської діяльності для маломобільних груп населення;
- інформації про підтвердження відсутності здійснення контролю за діяльністю суб'єкта господарювання у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України»;

у пункті 3:

- абзаци другий і третій виключити;
- абзац четвертий викласти в такій редакції: «строку повідомлення органу ліцензування про всі зміни даних, зазначених у заяві та документах, що додавалися до заяви, але не більше ніж один місяць з дня настання таких змін»;

в абзаці п'ятому слова «виключно в межах місць провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню» замінити словами «виключно в межах місць провадження господарської діяльності»;

абзаци шостий і восьмий викласти в такій редакції:

«провадження виду господарської діяльності виключно з використанням засобів провадження, зазначених у відомостях, поданих органу ліцензування згідно з вимогами ліцензійних умов»;

«порядку дії суб'єкта господарювання у разі повного або часткового зупинення дії ліцензії»;

абзац дев'ятий виключити;

пункт 4 викласти в такій редакції:

«4) технологічні вимоги щодо: наявності певної матеріально-технічної бази разом з даними, що дають можливість її ідентифікувати; доступності місць провадження господарської діяльності для маломобільних груп населення»;

у пункті 5:

- абзац шостий виключити;
- доповнити абзацом сьомим такого змісту: «ділової репутації»;
- у частині одинадцятій: пункти 1 і 2 викласти в такій редакції: «1) заяв про отримання, переоформлення ліцензії, зупинення та відновлення дії ліцензії в повному обсязі або частково, розширення або звуження провадження виду господарської діяльності ліцензіатом;
- 2) відомостей, що додаються до заяви про отримання ліцензії»;
- у пункті 3 слова «одержання» замінити словом «отримання»;
- у статті 10: у назві слова «видача документів органом ліцензування» виключити;
- у частині першій: абзац перший доповнити словом «ліцензіата»;
- пункти 1 і 3 викласти в такій редакції: «1) нарочно»;
- «3) в електронній формі в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України»;
- у частині другій після слів «що складаються здобувачем ліцензії» доповнити словом «ліцензіатом», а слово «цілей» виключити;
- частину третю виключити;
- частини четверту і п'яту викласти в такій редакції: «4. Документи, що подаються в електронній формі, оформлюються згідно з вимогами законодавства у сфері електронного документообігу.

5. Документи, що складаються здобувачем ліцензії, ліцензіатом відповідно до цього Закону, мають бути викладені державною мовою та підписані здобувачем ліцензії, ліцензіатом або іншою уповноваженою на це особою»;

частину сьому після слів «підтвердні документи» доповнити словами «подані у паперовій формі»;

у другому реченні частини восьмої слова «органу ліцензування видається» замінити словами «органу ліцензування надається (надсилається рекомендованим листом чи за допомогою засобів телекомунікації)»;

частину дев'яту викласти в такій редакції:

«9. Документи, подані у спосіб, передбачений пунктом 2 частини першої цієї статті, в останній день закінчення строку, встановленого Законом, вважаються такими, що подані своєчасно»;

11) у статті 11:

- у назві слово «одержання» замінити словом «отримання»;
- частину першу доповнити абзацами другим і третім такого змісту: «Якщо документи подаються нарочно, здобувач ліцензії пред'являє документ, що посвідчує його особу.

У разі подання документів представником здобувача ліцензії додатково пред'являється оригінал документа (засвідчена копія), що засвідчує його повноваження»;

у частині другій:

у пункті 1:

- абзац другий викласти в такій редакції: «для юридичної особи — повне найменування, ідентифікаційний код, місцезнаходження, перелік відокремлених підрозділів, у межах яких планується провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню»;
- в абзаці третьому слова «орган державної податкової служби» замінити словами «контролюючий орган»;
- у пункті 2 слово «одержати» замінити словом «отримати»;
- у частині третій: у пункті 1 слово «вимог» замінити словом «умов»;
- у пункті 2: слова «(або довіреної особи)» замінити словами «(або його уповноваженого представника)»;
- слова «органу державної податкової служби» замінити словами «контролюючого органу»;
- слова «орган державної податкової служби» замінити словами «контролюючий орган»;
- у пункті 3 слово «одержання» замінити словом «отримання» та доповнити словами «(у разі подання документів у паперовій формі)»;
- у частині четвертій: після слова «документів» доповнити словами «що додаються до заяви про отримання ліцензії»;
- доповнити абзацом другим такого змісту: «Документи, копії яких подавалися до органу ліцензування відповідно до цього Закону, та документи (копії), що підтверджують достовірність даних, зазначених здобувачем ліцензії в документах, що подавалися органу ліцензування, зберігаються ліцензіатом протягом дії ліцензії»;
- у частині п'ятій: в абзаці першому слова «(суб'єкта господарювання)» виключити;
- пункт 2 викласти в такій редакції: «2) зазначення в документах, що подаються для отримання ліцензії, інформації або подання документів, не передбачених ліцензійними умовами»;
- доповнити пунктом 4 такого змісту: «4) наявності на документі (його копії), що подається суб'єктом господарювання, відбитка його печатки або нотаріального засвідчення вірності копії документа, якщо обов'язковість такого нотаріального засвідчення не встановлена законом»;
- у частинах шостій і сьомій слово «одержання» замінити словом «отримання»;
- частину восьму виключити;
- 12) у статті 12: частину першу викласти в такій редакції: «1. Орган ліцензування протягом п'яти робочих днів з дня одержання заяви про отримання ліцензії встановлює наявність або відсутність підстав для залишення її без розгляду і в разі їх наявності приймає відповідне рішення.

Рішення про залишення заяви про отримання ліцензії без розгляду набуває чинності з дня його прийняття та підлягає обов'язковому оприлюдненню на офіційному веб-сайті органу ліцензування і внесенню інформації про таке рішення до ліцензійного реєстру наступного робочого дня після його прийняття»;

у частині другій:

пункт 1 викласти в такій редакції:

«1) подання не в повному обсязі документів, що додаються до заяви для отримання ліцензії, крім подання документів у порядку, передбаченому частиною п'ятою цієї статті»;

доповнити пунктом 5 такого змісту:

«5) наявність інформації про здійснення контролю за діяльністю суб'єкта господарювання у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України»;

у частині третій:

- у пункті 3 слова «орган державної податкової служби» замінити словами «контролюючий орган»;
- пункт 4 доповнити словами «викладені в чіткій та однозначній формі»;
- частину четверту виключити;
- частину п'яту доповнити абзацами другим і третім такого змісту: «При повторному поданні до органу ліцензування здобувачем ліцензії заяви про отримання ліцензії до такої заяви додаються лише ті підтвердні документи, що стали підставою для прийняття рішення про залишення заяви без розгляду, за умови, що попередньо подані документи, що знаходяться в ліцензійній справі, на момент повторної подачі заяви зберегли свою актуальність.

Збереженням актуальності є достовірність документів, що додалися до заяви про отримання ліцензії, та відповідність зазначених у них даних ліцензійним умовам»;

13) у статті 13:

- назву доповнити словами «видача ліцензії»;
- у частині першій: слова «та підтвердні документи» виключити;
- доповнити абзацом другим такого змісту: «При повторному розгляді документів не допускається відмова у видачі ліцензії з причин, раніше не зазначених у рішенні про відмову у видачі ліцензії (крім неусунення чи усунення не в повному обсязі здобувачем ліцензії причин, що стали підставою для попередньої відмови; наявності в новій інформації, поданій здобувачем ліцензії, підстав для прийняття рішення про відмову у видачі ліцензії) за умови, що на момент повторного розгляду раніше подані документи зберегли свою актуальність»;
- частину другу викласти в такій редакції: «2. У разі встановлення наявності підстав для відмови у видачі ліцензії орган ліцензування приймає обґрунтоване рішення про відмову у видачі ліцензії, що набирає чинності з дня його прийняття та підлягає обов'язковому оприлюдненню на офіційному веб-сайті органу ліцензування наступного робочого дня, після його прийняття.

Рішення про відмову у видачі ліцензії може бути оскаржено до Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування, суду»;

у частині третій:

пункт 1 викласти в такій редакції:

- «1) встановлення невідповідності здобувача ліцензії ліцензійним умовам»;
- у першому реченні пункту 2 слова «на момент подання документів здобувачем ліцензії чи ліцензіатом наявності розбіжності між даними, наведеними у них, та фактичним станом цього суб'єкта господарювання» замінити словами «наявності розбіжності між даними у підтвердних документах та фактичним станом цього суб'єкта господарювання на момент подання документів»;
- доповнити пунктом 3 такого змісту: «3) наявність в органу ліцензування інформації про рішення суду щодо здобувача ліцензії, що забороняє йому провадити окремий вид господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, та набрало законної сили відповідно до статті 255 Кодексу адміністративного судочинства»;
- у пункті 3 частини шостої після слів «юридичної особи» доповнити словами «згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань», а слова «орган державної податкової служби» замінити словами «контролюючий орган»;
- абзац другий частини сьомої виключити;
- частину восьму після слів «видача ліцензії» доповнити словами «або про відмову в її видачі»;
- частину дев'яту викласти в такій редакції: «9. Рішення набирає чинності та оприлюднюється на офіційному веб-сайті органу ліцензування, а інформація про таке рішення вноситься до ліцензійного реєстру наступного робочого дня після його прийняття»;
- у частині десятий слова «розрахункові реквізити» замінити словами «реквізити рахунку»;
- частини тринадцяту та шістнадцяту виключити;
- 14) у статті 14: частину першу доповнити абзацом четвертим такого змісту: «Плата за звуження провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, не справляється»;
- у частині другій слова «оприлюднення на порталі електронних сервісів рішення про видачу ліцензії» замінити словами «внесення запису щодо рішення про видачу ліцензії до ліцензійного реєстру»;

ОРІЄНТИР № 39

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Плата за видачу ліцензії зараховується до відповідних бюджетів згідно з Бюджетним кодексом України»;

доповнити частиною шостою такого змісту:

«6. Орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах казначейського обслуговування бюджетних коштів, бухгалтерського обліку виконання бюджетів, забезпечує органам ліцензування доступ до інформації щодо внесення ліцензіатами плати, визначеної цим Законом, у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів»;

15) у статті 15:

у частині першій:

слова «орган державної податкової служби» у всіх відмінках замінити словами «контролюючий орган» у відповідному відмінку;

слово «невідкладно» замінити словами «протягом п'яти робочих днів після зазначених змін»;

частину другу викласти в такій редакції:

«2. Ліцензіат зобов'язаний повідомляти орган ліцензування про всі зміни даних, зазначених у заяві, документах та відомостях, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, протягом строку, встановленого ліцензійними умовами. У разі відсутності ліцензійних умов ліцензіат зобов'язаний повідомляти орган ліцензування про всі зміни даних, зазначених у заяві, документах та відомостях, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, протягом одного місяця з дня, наступного за днем їх настання.

У разі порушення ліцензіатом строку повідомлення органу ліцензування про зміни даних, зазначених у заяві, документах та відомостях, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, ліцензіат також притягується до адміністративної відповідальності»;

у першому реченні частини четвертої і другому реченні частини п'ятої слово «одержанням» замінити словом «отриманням»;

у частині сьомій:

абзаци п'ятий і шостий виключити;

абзац сьомий викласти в такій редакції:

«Непереоформлена у встановлений строк ліцензія підлягає анулюванню»;

частини восьмою і десяту викласти в такій редакції:

«8. У разі звуження ліцензіатом провадження виду господарської діяльності на певну частину такої ліцензії подає до органу ліцензування заяву про звуження провадження виду господарської діяльності, в якій зазначає частину виду господарської діяльності, до якої він зевзив провадження виду господарської діяльності. На підставі такої заяви орган ліцензування протягом п'яти робочих днів з дня її надходження приймає рішення про звуження провадження виду господарської діяльності ліцензіатом»;

«10. Дані про рішення органу ліцензування щодо розширення або звуження ліцензіатом провадження виду господарської діяльності вносяться до ліцензійного реєстру та оприлюднюються на офіційному веб-сайті органу ліцензування протягом строку та в порядку, встановлених для видачі ліцензії»;

16) статтю 16 викласти в такій редакції:

«Стаття 16. Зупинення та відновлення дії ліцензії, анулювання ліцензії

1. Ліцензія на провадження виду господарської діяльності може бути зупинена повністю або частково.

2. Підставою для прийняття органом ліцензування рішення про зупинення дії ліцензії повністю або частково є:

1) заява ліцензіата про зупинення власної ліцензії повністю або частково. Не є підставою для зупинення дії ліцензії заява ліцензіата про зупинення власної ліцензії повністю або частково, поданої після видання органом ліцензування розпорядчого документа про проведення перевірки виконання ліцензіатом розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов;

перевірки та усунення порушень ліцензійних умов (у разі їх наявності);

протягом 30 робочих днів після закінчення спливу строку виконання ліцензіатом розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов (крім випадку видання протягом цього строку органом ліцензування розпорядчого документа про проведення позапланової перевірки виконання ліцензіатом розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов);

2) акт про невиконання розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов провадження виду господарської діяльності (частини виду господарської діяльності);

3) несплата за видачу ліцензії.

Зупинення дії ліцензії може бути застосовано як санкцію до ліцензіатів відповідно до Закону України «Про санкції».

3. У разі встановлення наявності підстав для зупинення дії ліцензії повністю або частково орган ліцензування протягом п'яти робочих днів з дня виявлення таких підстав приймає обґрунтоване рішення про зупинення дії ліцензії повністю або частково.

4. Рішення органу ліцензування про зупинення дії ліцензії повністю або частково на підставі пунктів 2 і 3 частини другої цієї статті набирає чинності через 10 робочих днів з дня його прийняття, а рішення про зупинення дії ліцензії повністю або частково на підставі пункту 1 частини другої цієї статті та про відновлення дії ліцензії — наступного робочого дня після його прийняття.

5. Орган ліцензування інформує ліцензіата щодо рішення про зупинення дії ліцензії повністю або частково не пізніше трьох робочих днів з дня його прийняття шляхом направлення йому рекомендованого листа.

6. Дія ліцензії зупиняється повністю або частково до повного усунення ліцензіатом:

1) підстав, визначених пунктами 2 і 3 частини другої цієї статті, що стали причиною зупинення дії ліцензії повністю або частково, але не більше ніж на два місяці з дня набрання чинності рішенням про зупинення дії ліцензії повністю або частково;

2) підстави, визначеної пунктом 1 частини другої цієї статті, що стала причиною зупинення дії ліцензії повністю або частково, але не більше ніж на шість місяців з дня набрання чинності рішенням про зупинення дії ліцензії повністю або частково.

7. Дія ліцензії відновлюється повністю або частково в разі надання органу ліцензування ліцензіатом заяви та відомостей про усунення підстав, що стали причиною для зупинення дії ліцензії повністю або частково, а в разі якщо дія ліцензії зупинена повністю або частково на підставі пункту 2 частини другої цієї статті, — інформації про сплату штрафу, передбаченого Кодексом України про адміністративні правопорушення.

8. Орган ліцензування протягом п'яти робочих днів з дня отримання заяви приймає рішення про відновлення дії ліцензії повністю або частково.

9. Запис щодо рішення органу ліцензування про зупинення та відновлення дії ліцензії повністю або частково вноситься до ліцензійного реєстру наступного робочого дня після його прийняття.

10. Рішення про зупинення дії ліцензії повністю або частково має містити:

1) дату та номер;

2) підстави для зупинення дії ліцензії повністю або частково;

3) назву виду господарської діяльності (частини виду господарської діяльності), зазначеного в ліцензії, дія якої (частини якої) зупиняється;

4) найменування та ідентифікаційний код юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові та реєстраційний номер облікової картки платника податків фізичної особи — підприємця (серія та номер паспорта для фізичної особи, яка через свої релігійні переконання відмовляється від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомила про це відповідний контролюючий орган та має відмітку в паспорті);

5) місце провадження діяльності, в якому зупиняється провадження виду господарської діяльності (частини виду господарської діяльності), що підлягає ліцензуванню (вказується в разі наявності більше ніж одного місця провадження діяльності, зазначеного в ліцензійній справі);

6) строк зупинення дії ліцензії повністю або частково.

Рішення про відновлення дії ліцензії повністю або частково має містити:

1) дату та номер;

2) підстави для відновлення дії ліцензії повністю або частково;

3) назву виду господарської діяльності (частини виду господарської діяльності), зазначеного в ліцензії, дія якої (частини якої) відновлюється;

4) найменування та ідентифікаційний код юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові та реєстраційний номер облікової картки платника податків фізичної особи — підприємця (серія та номер паспорта для фізичної особи, яка через свої релігійні переконання відмовляється від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомила про це відповідний контролюючий орган та має відмітку в паспорті);

5) місце провадження діяльності, в якому відновлюється провадження виду господарської діяльності (частини виду господарської діяльності), що підлягає ліцензуванню (вказується в разі наявності більше ніж одного місця провадження діяльності, зазначеного в ліцензійній справі).

11. Рішення про зупинення дії ліцензії повністю або частково може бути оскаржено до Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування, суду.

12. Підставою для прийняття органом ліцензування рішення про анулювання ліцензії повністю або частково є:

1) заява ліцензіата про анулювання власної ліцензії повністю або частково. Не є підставою для анулювання ліцензії повністю або частково заява ліцензіата про анулювання власної ліцензії повністю або частково, поданої після видання органом ліцензування розпорядчого документа про проведення перевірки додержання цим ліцензіатом ліцензійних умов і до закінчення строку:

перевірки та усунення порушень ліцензійних умов (у разі їх наявності);

протягом 30 робочих днів після закінчення спливу строку виконання ліцензіатом розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов (крім випадку видання протягом цього строку органом ліцензування розпорядчого документа про проведення

позапланової перевірки виконання ліцензіатом розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов);

2) акт про неусунення ліцензіатом протягом строку повного або часткового зупинення дії ліцензії підстав, що стали причиною для її повного або часткового зупинення;

3) наявність в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань відомостей про державну реєстрацію припинення юридичної особи (державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи — підприємця), крім випадку та строку, передбачених частинами четвертою, п'ятою і сьомою статті 15 цього Закону;

4) подання копії свідоцтва про смерть фізичної особи — підприємця (у разі відсутності правонаступника);

5) наявність судового рішення про визнання фізичної особи — підприємця безвісно відсутною у зв'язку з її смертю, визнанням її безвісно відсутною або оголошення померлою (у разі відсутності правонаступника);

6) акт про повторне порушення ліцензіатом ліцензійних умов. Повторним порушенням ліцензіатом ліцензійних умов вважається вчинення таким ліцензіатом протягом року з дня видання органом ліцензування розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов нового порушення однієї або більше вимог ліцензійних умов, щодо яких видавалося таке розпорядження;

7) акт про виявлення недостовірності даних у документах, поданих суб'єктом господарювання разом із заявою про отримання ліцензії.

У разі якщо недостовірними даними в документах, поданих суб'єктом господарювання разом із заявою про отримання ліцензії, є інформація про відсутність контролю за діяльністю ліцензіата у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України», складається акт, передбачений пунктом 9 цієї частини;

8) акт про відмову ліцензіата у проведенні перевірки органом ліцензування. Відмовою ліцензіата у проведенні перевірки органом ліцензування вважається недопуск уповноважених посадових осіб органу ліцензування для здійснення перевірки додержання ліцензіатом відповідних ліцензійних умов за відсутності передбачених для цього законних підстав (відмова в доступі посадових осіб органу ліцензування до місць провадження діяльності, що підлягає ліцензуванню, об'єктів, що використовуються ліцензіатом при провадженні діяльності, що підлягає ліцензуванню, або відсутність протягом першого дня перевірки за місцезнаходженням ліцензіата особи, уповноваженої представляти інтереси ліцензіата на час проведення перевірки);

9) акт про документальне підтвердження встановлення контролю за діяльністю ліцензіата у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України»;

10) акт про ненадання органу ліцензування ліцензіатом документів, інформації про предмет перевірки на письмову вимогу посадових осіб органу ліцензування під час перевірки.

Анулювання ліцензії може бути застосовано як санкція до ліцензіатів відповідно до законів України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», «Про санкції».

13. Акт, передбачений пунктом 2 частини дванадцятої цієї статті, складається органом ліцензування протягом п'яти робочих днів з дня закінчення строку зупинення дії ліцензії повністю або частково, якщо протягом такого строку ліцензіат не надав до органу ліцензування заяву разом із підтвердними документами про усунення підстав, що стали причиною для зупинення дії ліцензії повністю або частково; підтвердні документи не містять повної інформації про усунення підстав, що стали причиною для зупинення дії ліцензії повністю або частково; ліцензіат не сплатив штраф.

Акти, передбачені пунктами 6-8 і 10 частини дванадцятої цієї статті, мають містити викладення фактів порушення законодавства, їх обґрунтування та в випадках, якщо вони стосуються невиконання ліцензіатом відповідних ліцензійних умов, — посилання на конкретні пункти ліцензійних умов.

До актів можуть долучатися фото- та відеоматеріали, відзняті під час проведення перевірки.

14. Орган ліцензування приймає рішення про анулювання ліцензії повністю або частково протягом п'яти робочих днів з дня:

одержання документа, передбаченого пунктом 1 частини дванадцятої цієї статті; складення актів, передбачених пунктами 2, 6—10 частини дванадцятої цієї статті; внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань відомостей, передбачених пунктами 3—5 частини дванадцятої цієї статті.

15. Рішення про анулювання ліцензії повністю або частково має містити:

1) дату і номер;

2) вид господарської діяльності (частини виду господарської діяльності), на провадження якого анулюється ліцензія;

3) найменування та ідентифікаційний код юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові та реєстраційний номер облікової картки платника податків фізичної особи — підприємця (серія та номер паспорта для фізичної особи, яка через свої релігійні переконання відмовляється від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомила про це відповідний контролюючий орган та має відмітку в паспорті);

4) підстави для анулювання ліцензії повністю або частково.

16. Рішення про анулювання ліцензії, прийняте на підставах, передбачених пунктами 1, 3—5 і 9 частини дванадцятої цієї статті, набирає чинності з дня його прийняття.

17. Рішення про анулювання ліцензії, прийняте на підставах, передбачених пунктами 2, 6—8 і 10 частини дванадцятої цієї статті, набирає чинності через 30 календарних днів з дня його прийняття.

18. Орган ліцензування вносить інформацію щодо рішення про анулювання ліцензії до ліцензійного реєстру, а також оприлюднює його на офіційному веб-сайті наступного робочого дня після його прийняття; інформує ліцензіата щодо рішення про анулювання ліцензії повністю або частково протягом п'яти календарних днів шляхом направлення йому рекомендованого листа.

19. Якщо ліцензіат протягом строку набрання чинності рішенням органу ліцензування про анулювання ліцензії або зупинення дії ліцензії повністю або частково подає скаргу до Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування, дія цього рішення органу ліцензування зупиняється (про що вноситься запис до ліцензійного реєстру) до дня внесення спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування до Реєстру розгляду скарг здобувачів ліцензії, ліцензіатів на дії (бездіяльності) органу ліцензування щодо порушення законодавства у сфері ліцензування відомостей про розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування за результатом розгляду скарги Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування.

20. У разі анулювання ліцензії на підставах, передбачених пунктами 2, 6—10 частини дванадцятої цієї статті, посадова особа суб'єкта господарювання притягується до адміністративної відповідальності, а суб'єкт господарювання може подати заяву про отримання ліцензії на право провадження відповідного виду господарської діяльності (повністю або частково) не раніше ніж через один рік з дня набрання чинності рішенням органу ліцензування про анулювання попередньої ліцензії.

21. Рішення органу ліцензування може бути оскаржено до Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування, суду»;

17) у статті 17:

у частині першій:

абзац другий виключити;

доповнити абзацами третім та четвертим такого змісту:

«При веденні ліцензійних справ орган ліцензування повинен дотримуватися вимог законодавства щодо захисту інформації з обмеженим доступом.

Зберігання ліцензійних справ в електронній формі на електронних носіях інформації та подання їх до архівних установ здійснюється відповідно до Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг»;

частину третю виключити;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Ліцензійна справа зберігається протягом строку, визначеного законодавством»;

18) у статті 18:

назву і частину першу викласти в такій редакції:

«Стаття 18. Ліцензійні реєстри та їх взаємодія з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань

1. Порядок формування, ведення ліцензійного реєстру та перелік відомостей, що містяться в ліцензійному реєстрі, встановлюються Кабінетом Міністрів України. Ліцензійний реєстр є відкритим.

Відомості з ліцензійних реєстрів та Реєстру розгляду скарг здобувачів ліцензії, ліцензіатів на дії (бездіяльності) органу ліцензування щодо порушення законодавства у сфері ліцензування відображаються в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань в обсягах та відповідно до вимог Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб — підприємців та громадських формувань».

Передача відомостей з ліцензійних реєстрів та Реєстру розгляду скарг здобувачів ліцензії, ліцензіатів на дії (бездіяльності) органу ліцензування щодо порушення законодавства у сфері ліцензування для відображення в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань здійснюється в Порядку організації електронної інформаційної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Органи ліцензування вносять до ліцензійних реєстрів:

1) рішення, прийняті органами ліцензування відповідно до цього Закону, крім рішень про залишення заяви про отримання ліцензії без розгляду, відмову у видачі ліцензії, — наступного робочого дня після їх прийняття;

2) відомості про:

місяця провадження ліцензіатом виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню (у тому числі дата внесення відомостей про місяця провадження виду господарської діяльності);

оскарження ліцензіатом рішення органу ліцензування до суду;

рішення суду із зазначенням результату розгляду оскаржуваного рішення органу ліцензування — наступного робочого дня після отримання органом ліцензування таких відомостей.

Спеціально уповноважений орган з питань ліцензування вносить до Реєстру розгляду скарг здобувачів ліцензії, ліцензіатів на дії (бездіяльності) органу ліцензування щодо порушення законодавства у сфері ліцензування відомості про:

дату і номер повідомлення спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування про прийняття до розгляду Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування скарги із зазначенням інформації про заповнення рішення органу ліцензування, що оскаржується, — наступного робочого дня після направлення спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування повідомлення про прийняття до розгляду Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування скарги;

дату і номер розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування про розгляд скарги із зазначенням результату її розгляду — наступного робочого дня після прийняття спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування розпорядження про розгляд скарги»;

пункти 1 і 2 частини другої викласти в такій редакції:

«1) рішення, прийняті органами ліцензування відповідно до цього Закону, крім рішень про залишення заяви про отримання ліцензії без розгляду, відмову у видачі ліцензії, — наступного робочого дня після їх прийняття;

2) відомості про ліцензування, визначені абзацами шостим, дванадцятим, тринадцятим пункту 45 частини другої та абзацами шостим, дванадцятим, тринадцятим пункту 20 частини четвертої статті 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань», — наступного робочого дня після отримання органом ліцензування таких відомостей»;

доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Спеціально уповноважений орган з питань ліцензування вносить до Реєстру розгляду скарг здобувачів ліцензії, ліцензіатів на дії (бездіяльності) органу ліцензування щодо порушення законодавства у сфері ліцензування:

1) відомості про ліцензування, визначені абзацом десятим пункту 45 частини другої та абзацом десятим пункту 20 частини четвертої статті 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань», — наступного робочого дня після направлення спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування повідомлення про прийняття до розгляду Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування скарги;

2) відомості про ліцензування, визначені абзацом одинадцятим пункту 45 частини другої та абзацом одинадцятим пункту 20 частини четвертої статті 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань», — наступного робочого дня після прийняття спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування розпорядження про розгляд скарги»;

19) статтю 19 викласти в такій редакції:

«Стаття 19. Нагляд і контроль у сфері ліцензування

1. Державний нагляд за додержанням органами ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування здійснює спеціально уповноважений орган з питань ліцензування шляхом проведення планових та позапланових перевірок у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Спеціально уповноважений орган з питань ліцензування може проводити позапланові перевірки додержання органами ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування на підставах:

1) наявності обґрунтованого повідомлення в письмовій формі про порушення органом ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування;

2) видання розпорядження про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування з метою перевірки його виконання органом ліцензування;

3) виявлення інформації, що вказує на порушення органом ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування (зокрема, в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань, листах, щорічних звітах та на офіційних інформаційних ресурсах органів ліцензування);

4) за дорученням Прем'єр-міністра України.

Керівник органу ліцензування зобов'язаний забезпечити надання посадовим особам спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування під час проведення ними перевірки додержання органом ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування ліцензійних справ, інших документів та інформації з питань ліцензування, а також необхідні умови для проведення перевірки.

Спеціально уповноважений орган з питань ліцензування складає акт перевірки у двох примірниках в останній день перевірки.

Один примірник акта видається керівнику органу ліцензування, діяльність якого перевірялася, а другий примірник — зберігається спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування.

У разі виявлення порушення органом ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування спеціально уповноважений орган з питань ліцензування протягом п'яти робочих днів з дня складення акта перевірки видає розпорядження про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування.

Орган ліцензування, що одержав розпорядження про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування, зобов'язаний у визначений у розпорядженні строк усунути зазначені порушення та повідомити спеціально уповноважений орган з питань ліцензування про виконання вимог такого розпорядження.

2. Контроль за наявністю у суб'єктів господарювання ліцензій здійснюють державні органи, на які згідно із законом покладено функції контролю за наявністю ліцензій.

3. Контроль за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов здійснюють у межах своїх повноважень органи ліцензування шляхом проведення планових і позапланових перевірок відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Для проведення перевірки органом ліцензування створюється комісія, до складу якої можуть входити виключно працівники такого органу та працівники його територіальних органів.

Під час проведення органом ліцензування перевірки ліцензіат зобов'язаний забезпечити присутність керівника чи його заступника або іншої уповноваженої особи.

Позапланові перевірки додержання ліцензіатами ліцензійних умов проводяться на підставах:

1) виявлення в документах, що подаються ліцензіатом до органу ліцензування згідно із цим Законом, інформації, що вказує на недотримання ним ліцензійних умов, — з метою перевірки додержання ліцензіатом ліцензійних умов у відповідній частині;

2) виявлення у державних інформаційних ресурсах (паперових або електронних) інформації, що свідчить про порушення ліцензіатом ліцензійних умов або не узгоджується з інформацією, що подається ліцензіатом органу ліцензування відповідно до вимог цього Закону, — з метою перевірки додержання ліцензіатом ліцензійних умов у відповідній частині або перевірки достовірності відповідної інформації;

3) розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов, виданого за результатами проведення заходу державного нагляду (контролю), — з метою перевірки його виконання;

4) обґрунтованого звернення фізичної особи, фізичної особи — підприємця, юридичної особи про те, що внаслідок порушення ліцензіатом ліцензійних умов такої особи (особам) було завдано матеріальної шкоди або порушено її (їхні) законні права чи інтереси, — з метою перевірки додержання ліцензіатом ліцензійних умов у відповідній частині;

5) повідомлення посадових осіб органів державного нагляду (контролю) про виявлені під час виконання контрольних повноважень порушення ліцензіатом ліцензійних умов — з метою перевірки додержання ліцензіатом ліцензійних умов у відповідній частині;

6) неподання ліцензіатом в установлений строк органу ліцензування звітності, подання якої передбачено ліцензійними умовами, — з метою перевірки додержання ліцензіатом ліцензійних умов у відповідній частині;

7) наявності загрози життю чи здоров'ю людей, навколишньому природному середовищу або державній безпеці, що безпосередньо пов'язана з провадженням ліцензіатом виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, та документально підтверджена органом державної влади, уповноваженим у відповідній сфері, — з метою перевірки додержання ліцензіатом ліцензійних умов, пов'язаних відповідним випадком;

8) подання ліцензіатом письмової заяви до органу ліцензування про здійснення заходу державного нагляду (контролю) за його бажанням.

Позапланова перевірка додержання ліцензіатом ліцензійних умов на підставах, передбачених пунктами 2, 4 і 5 частини третьої цієї статті, здійснюється лише за наявності погодження із спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування, що надається на підставі рішення Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування за зверненням органу ліцензування.

Звернення органу ліцензування має містити документальне підтвердження виявлення інформації, передбаченої пунктом 2 частини третьої цієї статті, або завірену ним копію відповідного звернення чи повідомлення, передбаченого пунктом 4 або 5 частини третьої цієї статті.

Аноніми звернення не є підставою для проведення позапланових перевірок.

ОРІЄНТИР № 39

4. Перевірка додержання ліцензіатом ліцензійних умов проводиться органом ліцензування залежно від предмета перевірки:

1) за місцезнаходженням ліцензіата;

2) за місцями провадження ліцензіатом виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню.

5. Про проведення позапланової перевірки ліцензіат повідомляється у день перевірки.

6. Акт перевірки додержання ліцензіатом ліцензійних умов складається в останній день проведення перевірки.

В акті відображаються питання, що перевірялися, та встановлений стан додержання ліцензіатом ліцензійних умов.

У разі встановлення під час перевірки додержання ліцензіатом ліцензійних умов підстав для складання актів, що є підставами для анулювання ліцензії, такі акти складаються як окремі документи в останній день проведення перевірки.

7. Розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов видається органом ліцензування протягом п'яти робочих днів з останнього дня проведення перевірки у разі виявлення за результатами її проведення порушень ліцензіатом ліцензійних умов.

У разі складання за результатом проведення перевірки акта, що є підставою для зупинення дії ліцензії повністю або частково, розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов не видається.

8. Ліцензіат, який одержав розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов, зобов'язаний в установлений у розпорядженні строк усунути зазначені порушення та подати до органу ліцензування інформацію про виконання вимог такого розпорядження»;

20) частину першу статті 20 викласти в такій редакції:

«1. За провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, без ліцензії чи у період зупинення дії ліцензії повністю або частково, невиконання ліцензіатом розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов, порушення ліцензіатом строку повідомлення про всі зміни даних, зазначених у заяві та документах, а також за наявності контролю за діяльністю ліцензіата у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України», суб'єкти господарювання притягаються до адміністративної відповідальності, передбаченої Кодексом України про адміністративні правопорушення»;

21) пункт 5 статті 21 викласти в такій редакції:

«5. Органам ліцензування забезпечити формування ліцензійних реєстрів.

До формування ліцензійних реєстрів органи ліцензування оприлюднюють на своїх офіційних веб-сайтах прийняті ними рішення наступного робочого дня після їх прийняття.

Спеціально уповноваженому органу з питань ліцензування забезпечити формування Реєстру розгляду скарг здобувачів ліцензії, ліцензіатів на дії (бездіяльність) органу ліцензування щодо порушення законодавства у сфері ліцензування. До формування Реєстру розгляду скарг здобувачів ліцензії, ліцензіатів на дії (бездіяльність) органу ліцензування щодо порушення законодавства у сфері ліцензування спеціально уповноважений орган з питань ліцензування оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті прийняті ним рішення наступного робочого дня після їх прийняття».

14. У Законі України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань» (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 2, ст. 17, № 47, ст. 800; 2018 р., № 13, ст. 69):

1) у абзаці другому частини першої статті 7 слова «Єдиний ліцензійний реєстр» виключити;

2) у статті 9:

пункт 45 частини другої викласти в такій редакції:

«45) відомості про ліцензування виду господарської діяльності суб'єкта господарювання:

вид господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, що має право провадити ліцензіат;

дата і номер рішення органу ліцензування про видачу ліцензії на право провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню;

дата видачі ліцензії, строк дії ліцензії (у разі встановлення строку дії ліцензії законом);

дата і номер рішення органу ліцензування щодо розширення, звуження провадження виду господарської діяльності ліцензіатом;

відомості про місяця провадження ліцензіатом виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню (у тому числі дата внесення відомостей про місяця провадження виду господарської діяльності);

дата і номер рішення органу ліцензування про зупинення дії ліцензії повністю або частково на право провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню (із зазначенням назви частини виду господарської діяльності, що зупиняється), дата набрання ним чинності;

дата і номер рішення органу ліцензування про відновлення дії ліцензії повністю або частково на право провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню;

дата і номер рішення про анулювання ліцензії повністю або частково на право провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, дата набрання ним чинності;

дата і номер повідомлення спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування про прийняття до розгляду Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування скарги із зазначенням інформації про зупинення рішення органу ліцензування, що оскаржується;

дата і номер розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування про розгляд скарги із зазначенням результату її розгляду;

відомості про оскарження ліцензіатом до суду рішення органу ліцензування;

відомості про рішення суду із зазначенням результату розгляду оскаржуваного рішення органу ліцензування;

дата і номер рішення органу ліцензування про скасування прийнятого ним рішення на підставі розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування про розгляд скарги, суду;

відомості про визнання ліцензії недійсною, у тому числі дата і номер рішення (у разі наявності);

відомості про орган ліцензування (найменування, ідентифікаційний код)»; пункт 20 частини четвертої викласти в такій редакції:

«20) відомості про ліцензування виду господарської діяльності суб'єкта господарювання:

вид господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, що має право провадити ліцензіат;

дата і номер рішення органу ліцензування про видачу ліцензії на право провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню;

дата видачі ліцензії, строк дії ліцензії (у разі встановлення строку дії ліцензії законом);

дата і номер рішення органу ліцензування щодо розширення, звуження провадження виду господарської діяльності ліцензіатом;

відомості про місяця провадження ліцензіатом виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню (у тому числі дата внесення відомостей про місяця провадження виду господарської діяльності);

дата і номер рішення органу ліцензування про зупинення дії ліцензії повністю або частково на право провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню (із зазначенням назви частини виду господарської діяльності, що зупиняється), дата набрання ним чинності;

дата і номер рішення органу ліцензування про відновлення дії ліцензії повністю або частково на право провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню;

дата і номер рішення про анулювання ліцензії повністю або частково на право провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, дата набрання ним чинності;

дата і номер повідомлення спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування про прийняття до розгляду Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування скарги із зазначенням інформації про зупинення рішення органу ліцензування, що оскаржується;

дата і номер розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування про розгляд скарги із зазначенням результату її розгляду;

відомості про оскарження ліцензіатом до суду рішення органу ліцензування;

відомості про рішення суду із зазначенням результату розгляду оскаржуваного рішення органу ліцензування;

дата і номер рішення органу ліцензування про скасування прийнятого ним рішення на підставі розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування про розгляд скарги, суду;

відомості про визнання ліцензії недійсною, у тому числі дата і номер рішення (у разі наявності);

відомості про орган ліцензування (найменування, ідентифікаційний код)»; 3) частину другу статті 13 після абзацу четвертого доповнити новим абзацом такого змісту:

«органам ліцензування — відомостей про державну реєстрацію припинення юридичної особи або державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи — підприємця із зазначенням форми такого припинення (реорганізація (злиття, приєднання, поділ, перетворення) або ліквідація), а також про зміну місцезнаходження юридичної особи (місце проживання фізичної особи — підприємця) та найменування юридичної особи (прізвиське, ім'я та по батькові фізичної особи — підприємця)».

У зв'язку з цим абзацу п'яти вважати абзацом шостим.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через два місяці з дня його опублікування, крім абзаців четвертого — сьомого підпункту 1, підпункту 2 пункту 4 розділу I, які набирають чинності через шість місяців з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити перегляд і скасування міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади та державними колегіальними органами їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
2 жовтня 2019 року
№ 139-IX

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України

«Про військовий обов'язок і військову

службу» щодо удосконалення деяких

питань проходження громадянами

військової служби

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Внести до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 38, ст. 324 із наступними змінами) такі зміни:

1. У частині другій статті 1 слова «та Державної спеціальної служби транспорту» виключити.

2. У частині першій статті 9 слова «Державного стандарту повної середньої освіти загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів у разі, якщо певний освітньо-кваліфікаційний рівень» замінити словами «Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, що реалізується у закладах середньої освіти III ступеня (або структурних підрозділах інших закладів освіти), що забезпечують профільну середню освіту; закладах професійної (професійно-технічної) освіти, якщо певний рівень освіти».

3. У частині першій статті 12 слова «загальноосвітніх навчальних закладах» замінити словами і цифрою «закладах загальної середньої освіти III ступеня».

4. У статті 17:

1) у частині восьмій:

абзаці другий — п'ятий викласти в такій редакції:

«у закладах загальної середньої освіти III ступеня та професійної (професійно-технічної) освіти з денною формою навчання. У разі досягнення такими призниками 21-річного віку відстрочка втрачає силу;

у закладах фахової передвищої освіти з денною формою навчання, у тому числі під час здобуття початкового рівня (короткого циклу) та першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за програмами ступеневої системи освіти;

у закладах фахової передвищої та/або вищої освіти з денною формою навчання, у тому числі під час здобуття наступного ступеня освіти;

у закладах середньої або вищої духовної освіти з денною формою навчання»; доповнити абзацом сьомим такого змісту:

«Відстрочка від призову на строкову військову службу також надається громадянам України, які проходять військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу при вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти. Така відстрочка надається на весь період проведення військової підготовки та на строк, що триває від завершення такої підготовки до присвоєння громадянину України первинного військового звання офіцерського складу, але не довше ніж до кінця поточного року після завершення підготовки»;

2) абзаці другий, четвертий та шостий частини тринадцятої викласти в такій редакції:

«педагогічним працівникам, які здобули вищу освіту, основним місцем роботи яких є заклади загальної середньої освіти, за умови повного навантаження на займаний посаді, — на весь період їх роботи за спеціальністю»;

«священнослужителям, які закінчили заклади вищої або середньої духовної освіти і займають посаду в релігійних організаціях, що діють на основі статуту (положення), зареєстрованого у встановленому порядку, — на час виконання обов'язків священнослужителя»;

«особам, які мають ступінь доктора філософії (кандидата наук)/доктора мистецтв або доктора наук та працюють на посадах за спеціальністю відповідно до групи спеціальностей за галузями знань (науки)/мистецтв, за якими присуджено науковий/освітньо-творчий ступінь, — на весь період їх роботи за цією спеціальністю».

5. У статті 20:

1) у частині першій:

після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«військовослужбовці, резервісти, військовозобов'язані, які не мають військових звань офіцерського складу, громадяни призовного віку, особи, які здобули вищу освіту за ступенем не нижче бакалавра, віком від 20 до 30 років та які успішно завершили курс військової підготовки офіцерського складу у вищому військовому навчальному закладі або військовому навчальному підрозділі закладу вищої освіти, — на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу».

У зв'язку з цим абзаці шостий — десятий вважати відповідно абзацами сьомим — одинадцятим;

абзацу сьомий викласти в такій редакції:

«особи сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом або військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, які здобули вищу освіту за ступенем не нижче бакалавра, пройшли (у разі потреби) курс військової підготовки за напрямом, що відповідає профілю службової діяльності, у тому числі ті, які проходять службу у військовому резерві, з одночасним присвоєнням первинного військового звання офіцерського складу — на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу»;

2) у частині другій слова «які мають вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем підготовки не нижче бакалавра» замінити словами «які здобули вищу освіту за ступенем не нижче бакалавра».

6. У статті 23:

1) абзац третій частини першої викласти в такій редакції:

«для осіб, які на час призову на строкову військову службу мають ступінь вищої освіти магістра, — до 12 місяців»;

2) у частині другій:

абзац п'ятий викласти в такій редакції:

«для осіб офіцерського складу з числа»;

після абзацу п'ятого доповнити трьома новими абзацами такого змісту:

«військовослужбовців, які закінчили вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти за програмою підготовки для проходження військової служби на посадах осіб офіцерського складу та оволоділи:

спеціальностями льотного складу авіації — 10 років;

іншими спеціальностями — 5 років».

У зв'язку з цим абзаці шостий і сьомий вважати відповідно абзацами дев'ятим і десятим;

в абзаці дев'ятому і десятому слово «для» виключити;

3) абзаці другий і третій частини четвертої викласти в такій редакції:

«для осіб рядового складу — на 3 роки;

для осіб сержантського і старшинського складу — на строк від 3 до 5 років».

7. У статті 24:

1) назву викласти в такій редакції:

«Стаття 24. Початок, призупинення і закінчення проходження військової служби. Час та місце виконання обов'язків військової служби»;

2) після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«2. Військова служба призупиняється для військовослужбовців, які самовільно залишили військові частини або місця служби, дезертирували із Збройних Сил України та інших військових формувань або добровільно здалися в полон, якщо інше не визначено законодавством.

Початком призупинення військової служби є день внесення відповідних відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань на підставі заяви, повідомлення командира (начальника) військової частини про вчинене кримінальне правопорушення, поданих відповідно до частини четвертої статті 85 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України.

Військовослужбовці, військову службу яких призупинено, звільняються з посад та вважаються такими, що не виконують (не несуть) обов'язків військової служби. Контракт про проходження військової служби, а також виплата грошового та здійснення продовольчого, речового, інших видів забезпечення таким військовослужбовцям призупиняються.

Час призупинення військової служби військовослужбовцям не зараховується до строку військової служби, вислуги у військовому званні та до вислуги років для виплати надбавки за вислугу років і призначення пенсії. На них не поширюються пільги та соціальні гарантії, встановлені законодавством для військовослужбовців.

Військовослужбовці, військову службу яким призупинено, не входять до чисельності Збройних Сил України та інших військових формувань.

Військовослужбовці, військову службу яким призупинено та стосовно яких обвинувані вироки суду набрали законної сили, підлягають звільненню з військової служби відповідно до пункту «г» частини другої, пункту «г» частини третьої, підпункту «д» пункту 1, підпункту «в» пункту 2 частини четвертої, підпунктів «е» пунктів 1 і 2, підпункту «в» пункту 3 частини п'ятої та підпункту «е» пункту 1, підпункту «д» пункту 2, підпункту «в» пункту 3 частини шостої статті 26 цього Закону, крім військовослужбовців, яким вироком суду визначено міру покарання у виді службового обмеження, арешту з відбуттям на гауптвахті або триманням у дисциплінарному батальйоні.

Військовослужбовці, яким призначено кримінальне покарання у вигляді штрафу, яких звільнено від кримінальної відповідальності на підставах, передбачених статтями 47, 48, 49 Кримінального кодексу України, а також яких звільнено від відбування покарання на підставі амністії, підлягають звільненню з військової служби відповідно до підпункту «г» пункту 1 частини четвертої, підпунктів «д» пунктів 1 та 2 частини п'ятої та підпункту «д» пункту 1, підпункту «г» пункту 2 частини шостої статті 26 цього Закону.

Для військовослужбовців, стосовно яких судом винесено виправдувальний вирок, що набрав законної сили, або стосовно яких закрито кримінальне провадження відповідно допунктів 1, 2, 3 частини першої статті 284 Кримінального процесуального кодексу України, військова служба та дія контракту продовжується. У такому разі строк призупинення військової служби зараховується до вислуги років для виплати надбавки за вислугу років і призначення пенсії, а також до строку вислуги років для присвоєння чергового військового звання, та поновлюються пільги та соціальні гарантії, встановлені законодавством для військовослужбовців.

За весь час необґрунтованого призупинення військової служби таким військовослужбовцям виплачується недоотримане грошове та здійснюються недоотримане продовольче, речове та інші види забезпечення.

Порядок призупинення та продовження військової служби визначається положеннями про проходження військової служби».

У зв'язку з цим частини другу і третю вважати відповідно частинами третьою і четвертою;

3) частину третю доповнити абзацами сьомим — дванадцятим такого змісту:

«Із списків особового складу військової частини (військового навчального закладу, установи тощо) військовослужбовець не виключається та контракт не припиняється (не розривається) у разі:

перевбування на лікуванні;

захоплення в полон або заручником, а також інтернування у нейтральну державу; безвісної відсутності — до визнання його в установленому порядку безвісно відсутнім або оголошення померлим;

настання інших випадків, визначених законодавством.

Загиблий (померлий) військовослужбовець виключається із списків особового складу військової частини (військового навчального закладу, установи тощо) з наступного після загибелі (смерті) дня, військовослужбовець, визнаний у встановленому законом порядку безвісно відсутнім або оголошений померлим, — з дня набрання законної сили рішенням суду».

8. У статті 25:

1) у частині четвертій слова «та освітньо-кваліфікаційних» виключити;

2) у частині десятій:

після слів «через недисциплінованість» доповнити словами «систематичне невиконання умов контракту військовослужбовець, невиконання освітньої програми (індивідуального навчального плану — за його наявності)»;

після слів «п'яти років» доповнити словами «десяти років — для осіб офіцерського складу, які оволоділи спеціальностями льотного складу авіації»;

після слова і цифри «пункту 1» доповнити словами і цифрою «та підпунктів «д», «е», «є», «ж», «з» пункту 2»;

3) абзац перший частини одинадцятої після слова і цифри «пункту 1» доповнити словами і цифрою «та підпунктами «б», «г» чи «г» пункту 2».

9. Частину одинадцятої статті 26 після слів «регіональних органів Служби безпеки України» доповнити словами «військовозобов'язани Служби зовнішньої розвідки України — до відповідного підрозділу Служби зовнішньої розвідки України».

10. Абзац перший частини дев'ятої статті 29 після слів «органу Служби безпеки України» доповнити словами «відповідного підрозділу Служби зовнішньої розвідки України».

11. Абзац перший частини п'ятої статті 37 після слів «регіональних органах Служби безпеки України» доповнити словами «військовозобов'язаних Служби зовнішньої розвідки України — у відповідному підрозділі Служби зовнішньої розвідки України».

12. У статті 38:

1) частину третю доповнити абзацом другим такого змісту:

«Національна поліція України або її територіальні підрозділи в межах компетенції за вимогою військових комісаріатів подають у строк до 10 робочих днів відомості стосовно призovníків про притягнення до кримінальної відповідальності, відсутності (наявності) судимості»;

2) частину сьому викласти в такій редакції:

«7. Медико-соціальні експертні комісії зобов'язані в семиденний строк повідомити відповідним районним (міським) військовим комісаріатам про призovníків і військовозобов'язаних, яких визнано особами з інвалідністю (про військовозобов'язаних Служби безпеки України — Центральне управління або регіональний орган Служби безпеки України, військовозобов'язаних Служби зовнішньої розвідки України — Службу зовнішньої розвідки України)».

13. У тексті Закону слова «навчальний заклад» та «вищий навчальний заклад» в усіх відмінках і числах замінити відповідно словами «заклад освіти» та «заклад вищої освіти» у відповідному відмінку і числі, а слова «професійно-технічні навчальні заклади» в усіх відмінках — словами «заклади професійної (професійно-технічної) освіти» у відповідному відмінку.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити приведення міні

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі і послуг

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести до Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., №№ 13—17, ст. 112) такі зміни:

1. Пункт 14.1 статті 14 доповнити підпунктами 14.1.278 і 14.1.279 такого змісту:

«14.1.278. система обліку даних реєстраторів розрахункових операцій (далі — СОД РРО) — інформаційна система, призначена для збору, зберігання, використан-ня даних реєстраторів розрахункових операцій та програмних реєстраторів розра-хункових операцій (у тому числі електронних копій розрахункових документів та фіс-кальних звітних чеків, створених реєстраторами розрахункових операцій та програм-ними реєстраторами розрахункових операцій), перевірки справжності та достовір-ності розрахункових документів.

Користувачам-покупцям (споживачам) через Електронний кабінет, що функціонує відповідно до статті 42¹ цього Кодексу, забезпечується можливість:

контролю справжності та достовірності розрахункових документів, що зберіга-ються в СОД РРО;

заповнення та подання скарг покупця (споживача) щодо порушення встановле-ного порядку проведення розрахункових операцій, якщо вартість товарів (робіт, по-слуг), які є предметом скарги, на день їх отримання покупцем (споживачем) переви-щує 850 гривень;

отримання інформації про стан розгляду скарги покупця (споживача), про засто-сування штрафні (фінансові) санкції за наслідками розгляду скарги або про причини їх незастосування контролюючим органом, про зарахування сум штрафних (фінансо-вих) санкцій до бюджету, про стан виконання висновку про компенсацію частини су-ми штрафних (фінансових) санкцій за скаргою покупця (споживача) в обсягах та по-рядку, встановлених законодавством.

Порядок функціонування СОД РРО визначається центральним органом виконав-чої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику;

14.1.279. компенсація частини суми штрафних (фінансових) санкцій, визначених за даними СОД РРО, — це грошові кошти, що перераховуються покупцям (спожива-чам) за рахунок штрафних (фінансових) санкцій, застосованих контролюючими ор-ганамми, за результатами проведеної перевірки за скаргою покупця (споживача) про порушення платником податків встановленого порядку проведення розрахункових операцій із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій та/або програмних реєстраторів розрахункових операцій».

2. Перше речення підпункту 20.1.11 пункту 20.1 статті 20 доповнити словами «та/або програмних реєстраторів розрахункових операцій».

3. В абзаці сімнадцятому пункту 42¹.2 статті 42¹ після слів «реєстраторів розрахун-кових операцій» доповнити словами «та/або програмних реєстраторів розрахункових операцій», а слова «з купівлі-продажу іноземної валюти» замінити словами «з тор-гівлі валютними цінностями в готівковій формі».

4. У статті 43:

1) у назві слова «грошових зобов'язань та пені» замінити словами «грошових зобов'язань і пені та перерахування компенсації частини суми штрафних (фінансо-вих) санкцій, визначених за даними СОД РРО, на користь покупців (споживачів)»;

2) пункт 43.5 викласти в такій редакції:

«43.5. Контролюючий орган не пізніше ніж за п'ять робочих днів до закінчення двадцятиденного строку з дня подання платником податків заяви готує висновок про повернення належних сум коштів з відповідного бюджету та подає його для виконан-ня до органу, що здійснює касначейське обслуговування бюджетних коштів.

Для здійснення компенсації частини штрафних (фінансових) санкцій, визначених за даними СОД РРО, на користь покупця (споживача) відповідний контролюючий ор-ган протягом п'яти робочих днів з дня зарахування до бюджету штрафних (фінан-сових) санкцій, застосованих до платника податків за порушення встановленого по-рядку проведення розрахункових операцій, готує висновок та подає його для ви-конання до відповідного органу, що здійснює касначейське обслуговування бюджет-них коштів.

На підставі отриманого висновку орган, що здійснює касначейське обслуговуван-ня бюджетних коштів, протягом п'яти робочих днів здійснює повернення помилко-во та/або надміру сплачених грошових зобов'язань та пені платникам податків, а та-кож перераховує на користь відповідного покупця (споживача) компенсацію части-ни суми штрафних (фінансових) санкцій, визначених за даними СОД РРО, у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Контролюючий орган несе відповідальність згідно із законом за несвоєчасність передачі до органу, що здійснює касначейське обслуговування бюджетних коштів, для виконання висновку про повернення відповідних сум коштів та про перерахуван-ня компенсації частини суми штрафних (фінансових) санкцій, визначених за даними СОД РРО, покупцям (споживачам) з відповідного бюджету»;

3) пункт 43.6 після слів «платниками податків» доповнити словами «та перераху-вання компенсації частини суми штрафних (фінансових) санкцій, визначених за да-ними СОД РРО, покупцям (споживачам)».

5. У пункті 72.1 статті 72:

1) підпункт 72.1.1.4 підпункту 72.1.1 викласти в такій редакції:

«72.1.1.4. про застосування реєстраторів розрахункових операцій, програмних ре-єстраторів розрахункових операцій, у тому числі електронні копії розрахункових до-кументів та фіскальних звітних чеків, поданих до контролюючих органів. Для цілей цього підпункту терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг»;

2) підпункт 72.1.6 викласти в такій редакції:

«72.1.6. для інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності також викорис-товується інша інформація, оприлюднена відповідно до законодавства та/або добро-вільно чи за запитом надана контролюючому органу в установленому законом по-рядку, а також інформація, наведена у карзі покупця (споживача) щодо порушен-ня платником податків встановленого порядку проведення розрахункових операцій із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій та/або програмних реєстрато-рів розрахункових операцій».

6. Пункт 73.3 статті 73 після абзацу сьомого доповнити новим абзацом такого змісту:

«1¹) отримання скарги покупця (споживача) щодо порушення платником подат-ків встановленого порядку проведення розрахункових операцій. Письмовий запит до платника податків, направлений у зв'язку з отриманням скарги покупця (споживача), повинен стосуватися виключно предмета такої скарги».

У зв'язку з цим абзаци восьмий — двадцятий вважати відповідно абзацами дев'ятим — двадцять першим.

7. В абзаці першому підпункту 75.1.1 пункту 75.1 статті 75 слова «та спирту етило-вого» замінити словами «та спирту етилового, даних СОД РРО».

8. Підпункт 80.2.4 пункту 80.2 статті 80 після слів «реєстраторів розрахункових операцій» доповнити словами «та/або програмних реєстраторів розрахункових опе-рацій».

9. Підпункт 94.2.4 пункту 94.2 і підпункт 94.19.8 пункту 94.19 статті 94 після слів «реєстраторів розрахункових операцій» доповнити словами «та/або програмних реє-страторів розрахункових операцій».

10. Статтю 113 доповнити пунктом 113.4 такого змісту:

«113.4. Частина суми штрафних (фінансових) санкцій, сплачених за результата-ми перевірки, проведеної за скаргою покупця (споживача) про порушення платни-ком податків встановленого порядку проведення розрахункових операцій із засто-суванням реєстраторів розрахункових операцій та/або програмних реєстраторів роз-рахункових операцій, підлягає перерахуванню покупцю (споживачу), який подав та-ку скаргу».

11. Пункт 165.1 статті 165 доповнити підпунктом 165.1.60 такого змісту:

«165.1.60. компенсація частини суми штрафних (фінансових) санкцій, визначених за даними СОД РРО, отримана покупцем (споживачем) за рахунок штрафних (фінан-сових) санкцій, застосованих контролюючими органами за результатами проведеної перевірки за зверненням або скаргою покупця (споживача) про порушення платни-ком податків встановленого порядку проведення розрахункових операцій із засто-суванням реєстраторів розрахункових операцій та/або програмних реєстраторів розра-хункових операцій».

12. Абзац четвертий пункту 177.10 статті 177 після слів «реєстратори розрахун-кових операцій» доповнити словами «та/або програмні реєстратори розрахункових операцій».

13. У статті 201:

абзац восьмий пункту 201.4 після слів «розрахунки за які проводяться через ка-су/реєстратори розрахункових операцій» доповнити словами «та/або програмні реє-стратори розрахункових операцій»;

у підпункті «б» пункту 201.11:

абзац другий після слів «реєстраторів розрахункових операцій» доповнити слова-ми «та/або програмних реєстраторів розрахункових операцій»;

абзац третій після слів «реєстраторами розрахункових операцій» доповнити сло-вами «та фіскальним сервером контролюючого органу».

14. Абзац третій пункту 231.3 статті 231 після слів «за які проводяться через ка-су/реєстратори розрахункових операцій» доповнити словами «та/або програмні ре-єстратори розрахункових операцій з урахуванням вимог, визначених Кабінетом Мі-ністрів України».

15. У статті 291:

в абзаці третьому підпункту 2 пункту 291.4 цифри «1500000» замінити цифро-ми «2500000»;

підпункт 8 підпункту 291.5.1 пункту 291.5 викласти в такій редакції:

«8) діяльність з надання послуг пошти (крім кур'єрської діяльності), діяльність з надання послуг фіксованого телефонного зв'язку з правом технічного обслугову-вання та експлуатації телекомунікаційних мереж і надання в користування каналів електрозв'язку (місцевого, міжміського, міжнародного), діяльність з надання послуг фіксованого телефонного зв'язку з використанням безпроводового доступу до теле-комунікаційної мережі з правом технічного обслуговування і надання в користування каналів електрозв'язку (місцевого, міжміського, міжнародного), діяльність з надан-ня послуг рухомого (мобільного) телефонного зв'язку з правом технічного обслу-говування та експлуатації телекомунікаційних мереж і надання в користування каналів електрозв'язку, діяльність з надання послуг з технічного обслуговування та експлу-атації телекомунікаційних мереж, мереж ефірного теле- і радіомовлення, проводово-го радіомовлення та телемереж».

16. Пункт 292.7 статті 292 після слів «реєстратора розрахункових операцій» допо-внити словами «та/або програмного реєстратора розрахункових операцій».

17. Пункт 296.10 статті 296 викласти в такій редакції:

«296.10. Реєстратори розрахункових операцій та/або програмні реєстратори роз-рахункових операцій не застосовуються платниками єдиного податку першої групи».

18. У розділі XX «Перехідні положення»:

у підрозділі 5:

пункт 25 викласти в такій редакції:

«25. Норми пунктів 120².1—120².3 статті 120² не застосовуються до акцизних на-кладних/розрахунків коригування, які платник зобов'язаний скласти з 1 липня по 30 листопада 2019 року.

Норми пункту 128¹.2 статті 128¹ з 1 січня 2020 року»;

в абзаці першому пункту 26 слова і цифри «з 1 січня до 30 червня 2019 року (включно)» виключити, а після слова «виданих» доповнити словами та цифрами «з 1 січня до 30 листопада 2019 року (включно)»;

доповнити пунктом 28 такого змісту:

«28. Платники податку мають право зареєструвати в Єдиному реєстрі акцизних накладних другий примірник акцизних накладних, складених у порядку, передбаче-ному пунктом 23 цього підрозділу, за умови, що перший примірник такої акцизної накладної зареєстрований в Єдиному реєстрі акцизних накладних згідно з пунктом 23 цього підрозділу.

У разі зазначення в акцизній накладній, складеній відповідно до пункту 23 цього підрозділу, перший примірник якої зареєстрований в Єдиному реєстрі акцизних на-кладних, а другий примірник не зареєстрований в Єдиному реєстрі акцизних наклад-них, помилкових реквізитів особи, що отримує пальне, або у визначених у підпунктах «з» та «и» пункту 231.1 статті 231 цього Кодексу реквізитах акцизного складу або ак-цизного складу пересувного, на який отримано пальне:

а) платник, який склав перший примірник акцизної накладної, складає другий примірник такої накладної, в якому значає правильні реквізити особи, що отрим-ує пальне, або акцизного складу/акцизного складу пересувного, на який отримано пальне, та в день складання направляє такий примірник особи, що отримує пальне;

б) особа, що отримує пальне, реєструє другий примірник акцизної накладної в Єдиному реєстрі акцизних накладних не пізніше трьох календарних днів, після дня отримання другого примірника акцизної накладної»;

у підрозділі 10:

пункт 28 виключити;

доповнити пунктом 53 такого змісту:

«53. До 1 жовтня 2020 року реєстратори розрахункових операцій та/або програм-ні реєстратори розрахункових операцій не застосовуються платниками єдиного по-датку другої — четвертої груп (фізичними особами — підприємцями) незалежно від обраного виду діяльності, обсяг доходу яких протягом календарного року не переви-щує 1000000 гривень, крім тих, які здійснюють:

реалізацію технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ре-монту;

реалізацію лікарських засобів, виробів медичного призначення та надання плат-них послуг у сфері охорони здоров'я;

з 1 жовтня 2020 року до 1 січня 2021 року реєстратори розрахункових операцій та/або програмні реєстратори розрахункових операцій не застосовуються платниками єдиного податку другої — четвертої груп (фізичними особами — підприємцями), обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 1000000 гривень, не-залежно від обраного виду діяльності, крім тих, які здійснюють:

реалізацію товарів (надання послуг) через мережу Інтернет;

реалізацію технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ре-монту;

реалізацію лікарських засобів, виробів медичного призначення та надання плат-них послуг у сфері охорони здоров'я;

реалізацію ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцін-ного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення та напівдорогоцінно-го каміння;

роздрібну торгівлю вживаними товарами в магазинах (група 47.79 КВЕД);

діяльність ресторанів, кафе, ресторанів швидкого обслуговування, якщо така ді-яльність є іншою, ніж визначена пунктом 11 статті 9 Закону України «Про засто-су-вання реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчу-вання та послуг»;

діяльність туристичних агентств, туристичних операторів;

діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщення (група 55.10 КВЕД);

реалізацію текстилю (крім реалізації за готівкові кошти на ринках), деталей та приладдя для автотранспортних засобів відповідно до переліку, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

У разі перевищення платником єдиного податку другої — четвертої груп (фізич-ною особою — підприємцем) в календарному році обсягу доходу 1000000 гривень, застосування реєстратора розрахункових операцій та/або програмного реєстратора розрахункових операцій для такого платника єдиного податку є обов'язковим. Засто-сування реєстратора розрахункових операцій та/або програмного реєстратора розра-хункових операцій починається з першого числа першого місяця кварталу, наступ-ного за виникненням такого перевищення, та продовжується в усіх наступних по-даткових періодах протягом реєстрації суб'єкта господарювання як платника єдино-го податку».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування, крім: пункту 1 (щодо змін до статті 14), пункту 4 (щодо змін до статті 43), підпунк-ту 2 пункту 5 (щодо змін до підпункту 72.1.6 пункту 72.1 статті 72), пункту 6 (щодо змін до статті 73), пункту 7 (щодо змін до статті 75), пункту 10 (щодо змін до статті 113), пункту 11 (щодо змін до статті 165)розділу I цього Закону, які набирають чин-ності з 1 жовтня 2020 року;

абзацу другого пункту 15 розділу I цього Закону (щодо змін до абзацу третьо-го підпункту 2 пункту 291.4 статті 291), який набирає чинності з 1 січня 2021 року;

абзаці третього та четвертого пункту 15 (щодо підпункту 8 підпункту 291.5.1 пункту 291.5 статті 291) та абзаці другого — одинадцятого пункту 18 (щодо пунк-тів 25, 26 та 28 підрозділу 5 розділу XX «Перехідні положення») розділу I та пунк-ту 2 цього розділу, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікуван-ня цього Закону.

2. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня опублікування цього Закону:

прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами вико-навчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

м. Київ
20 вересня 2019 року
№ 129-IX

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про визнання таким, що втратив чинність, Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації»

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Визнати таким, що втратив чинність, Закон України «Про перелік об'єктів пра-ва державної власності, що не підлягають приватизації» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 37, ст. 332 із наступними змінами).

II. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У статті 96 Кодексу України з процедур банкрутства (Відомості Верховної Ра-ди України, 2019 р., № 19, ст. 74):

частину четверту після слів «погоджений з органом» доповнити словом «(суб'єктом)»;

після частини десятої доповнити новою частиною такого змісту:

«11. Під час процедури санації державних підприємств та підприємств, у статут-ному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків, їх нерухо-ме майно може бути відчужене лише у випадках, передбачених планом санації».

У зв'язку з цим частини одинадцяту і дванадцяту вважати відповідно частинами дванадцятою і тринадцятою.

2. У Законі України «Про приватизацію державного і комунального майна» (Ви-домості Верховної Ради України, 2018 р., № 12, ст. 68):

1) у частині другій статті 4:

абзац дев'ятнадцятий виключити;

абзац сорок третій викласти в такій редакції:

«об'єкти спортивної інфраструктури, державні спортивні споруди, що забезпе-чують проведення всеукраїнських та міжнародних спортивних змагань, тренувань спортсменів з олімпійських видів спорту і видів спорту осіб з інвалідністю»;

2) розділ V «Прикінцеві та перехідні положення» доповнити пунктом 7¹ тако-го змісту:

«7¹. Установити, що об'єкти права державної власності, що знаходяться на тим-часово окупованих територіях, не підлягають приватизації до повного відновлення конституційного ладу України на тимчасово окупованих територіях».

III. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім пункту 1 розділу II цього Закону, який вводиться в дію одночасно з введенням в дію Кодексу України з процедур банкрутства.

2. Установити, що у справах про банкрутство державних підприємств, у тому числі казенних підприємств, або акціонерних товариств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків, не застосовуються судово про-цедура санації, крім тих, що задіяні у виконанні державного оборонного замов-лення, виробництва, розроблення, модернізації, ремонті, обслуговуванні озброєн-ня та військової техніки, та судово процедура ліквідації, крім тих, що ліквідуються за рішенням власника протягом трьох років з дня набрання чинності цим Законом.

Під час процедури санації нерухоме майно таких підприємств може бути від-чужене лише у випадках, передбачених планом санації, погодженим з органом (суб'єктом), уповноваженим управляти державним майном.

3. Забороняється вчиняти виконавчі дії відповідно до Закону України «Про вико-навче провадження» щодо об'єктів права державної власності, які на день набран-ня чинності цим Законом були включені до переліків, затверджених Законом Укра-їни «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватиза-ції», протягом трьох років з дня набрання чинності цим Законом, крім стягнення грошових коштів і товарів, що були передані в заставу за кредитними договорами.

4. Зазначені об'єкти права державної власності можуть бути перетворені в ак-ціонерні товариства без права внесення до статутного капіталу майна, визначено-го частиною другою статті 4 Закону України «Про приватизацію державного і ко-мунального майна».

5. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня опублікування цьо-го Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами ви-конавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

розробити та подати на затвердження Верховній Раді України перелік акціонер-них товариств, частка корпоративних прав, що належать державі, у статутних ка-піталах яких не може бути меншою ніж 50 відсотків + 1 акція, та акціонерних това-риств, створених шляхом перетворення державних підприємств, частка корпорат-ивних прав, що належать державі, у статутних капіталах яких не може бути мен-шою ніж 50 відсотків + 1 акція.

м. Київ
2 жовтня 2019 року
№ 145-IX

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо порядку застосування особовим складом Збройних Сил України та Державної спеціальної служби транспорту бойової техніки, зброї та спеціальних засобів в особливий період

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести зміни до таких законів України:

1) у Законі України «Про Збройні Сили України» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 48, ст. 410 із наступними змінами):

а) частину четверту статті 1 після слів «заходів правового режиму воєнного і надзвичайного стану» доповнити словами «заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у До-нецькій та Луганській областях»;

б) у статті 1¹:

назву доповнити словами «та в особливий період (крім періоду дії воєнного ста-ну)»;

у частині першій:

в абзаці першому слова «і підрозділи» замінити словами «підрозділи і військо-вoslужбовці», а після слів «в мирний час» доповнити словами «та в особливий пе-ріод (крім періоду дії воєнного стану)»;

доповнити абзацом чотирнадцятим такого змісту:

«здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській об-ластях»;

в абзаці першому частини другої слова «і підрозділи» замінити словами «під-розділи і військовослужбовці»;

в) абзац восьмий статті 9 після слів «в мирний час» доповнити словами «та в особливий період (крім періоду дії воєнного стану)»;

2) у Законі України «Про Державну спеціальну службу транспорту» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 19, ст. 269 із наступними змінами):

а) частину дев'яту статті 5 виключити;

б) частину першу статті 9 після абзацу третього доповнити новим абзацом та-кого змісту:

«затверджує положення про воєнізовану охорону Державної спеціальної служ-би транспорту».

У зв'язку з цим абзаци четвертий — дев'ятий вважати відповідно абзацами п'ятим — десятим;

в) статтю 13 доповнити частинами другою і третьою такого змісту:

«Військовослужбовці Державної спеціальної служби транспорту мають право використовувати і застосовувати зброю на підставах і в порядку, визначених За-коном України «Про Збройні Сили України», статутами Збройних Сил України та ін-шими актами законодавства, а також спеціальні засоби відповідно до переліку та правил, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Працівники воєнізованої охорони Державної спеціальної служби транспорту ма-ють право застосовувати:

зброю:

для захисту свого життя і здоров'я від нападу, а також життя і здоров'я інших осіб, якщо їм загрожує небезпека;

для відбиття нападу на об'єкти, що охороняються, а також для звільнення цих об'єктів у разі їх захоплення;

для затримання особи, яку застали при вчиненні тяжкого злочину та яка намага-ється втекти або яка чинить опір при затриманні;

для затримання озброєної особи, яка становить або може становити загрозу для інших осіб;

у разі спроби насильного заволодіння зброєю, якщо в інший спосіб та іншими засобами неможливо припинити цю спробу;

для зупинки транспортного засобу шляхом його пошкодження, якщо водій свої-ми діями створює загрозу життю чи здоров'ю працівника та/або інших осіб;

спеціальні засоби відповідно до переліку та правил, затверджених Кабінетом Міністрів України».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
2 жовтня 2019 року
№ 144-IX

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів фінансових послуг

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:

І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

1) у статті 156¹:

абзац перший частини першої після слів «громадянам-споживачам» доповнити словами «(крім споживачів фінансових послуг)»;

доповнити частинами п'ятою і шостою такого змісту:

«Ненадання, несвоєчасне надання споживачів фінансових послуг інформації про умови надання фінансової послуги, яку він має намір отримати, та іншої інформації, обов'язковість надання якої споживачу фінансових послуг передбачена законодавством, а також надання інформації про фінансову послугу, учасника ринку фінансових послуг, що містить неповні, неточні або недостовірні відомості (дані), — тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб, фізичних осіб — підприємців від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Дії, передбачені частиною п'ятою цієї статті, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення, — тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб, фізичних осіб — підприємців від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

2) у статті 218 слово і цифри «статтями 156¹» замінити словами і цифрами «частинами першою — четвертою статті 156¹, статтями»;

3) частину першу статті 234³ після слів «пов'язані з» доповнити словами та цифрами «порушенням законодавства про захист прав споживачів (частини п'ята, шоста статті 156¹ — за порушення, вчинені учасниками ринків фінансових послуг, якщо державне регулювання ринку таких послуг здійснюється Національним банком України)»;

4) у частині першій статті 244⁴ слово і цифри «статті 156¹» замінити словами і цифрами «частини перша — четверта статті 156¹, статті»;

5) частину першу статті 244¹⁶ після слів «пов'язані з» доповнити словами та цифрами «порушенням законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг (частини п'ята, шоста статті 156¹ — за порушення, вчинені учасниками ринків фінансових послуг, якщо державне регулювання ринку таких послуг здійснюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг)»;

6) частину першу статті 244¹⁷ після слів «пов'язані з» доповнити словами та цифрами «порушенням законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг (частини п'ята, шоста статті 156¹ — за порушення, вчинені учасниками ринків фінансових послуг, якщо державне регулювання ринку таких послуг здійснюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку)»;

7) у частині першій статті 255:

в абзаці другому пункту 1 цифри «155²—156²» замінити цифрами та словами «155²—156, частини перша — четверта статті 156¹, статті 156²»;

у пункті 2 цифри «156¹» замінити словами та цифрами «частини перша — четверта статті 156¹, статті»;

2. У Законі України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 51, ст. 292 із наступними змінами):

1) частину другу статті 1 доповнити абзацом третім такого змісту:

«Термін «споживач фінансових послуг» вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»;

2) в абзаці сьомому частини першої статті 2 слова «фондового ринку» замінити словами «фондового ринку (у тому числі споживачів фінансових послуг) щодо фінансових послуг, які надаються особами, які здійснюють професійну діяльність на ринку цінних паперів»;

3) пункт 4 частини першої статті 7 викласти в такій редакції:

«4) захист прав інвесторів (у тому числі споживачів фінансових послуг) щодо фінансових послуг, які надаються особами, які здійснюють професійну діяльність на ринку цінних паперів, шляхом застосування заходів щодо запобігання і припинення порушень законодавства на ринку цінних паперів, застосування санкцій за порушення законодавства у межах своїх повноважень»;

4) у статті 8:

доповнити пунктом 5⁶ такого змісту:

«5⁶) розглядати справи про порушення прав споживачів фінансових послуг та накладати адміністративні стягнення, фінансові санкції та застосовувати заходи впливу, передбачені законодавством»;

доповнити пунктом 9² такого змісту:

«9²) самостійно чи спільно з іншими відповідними органами проводити перевірки осіб, які здійснюють професійну діяльність на ринку цінних паперів, на предмет дотримання законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг»;

пункт 10 після слів «про цінні папери» доповнити словами «та фондовий ринок, а також законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг»;

пункт 21 доповнити словами «та захист прав споживачів фінансових послуг».

3. У Законі України «Про Національний банк України» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 29, ст. 238 із наступними змінами):

1) у частині четвертій статті 5 слова «резерв переоцінки, який використовується на покриття нереалізованих витрат, а також інші резерви, які є джерелом фінансування інвестицій, що спрямовуються на забезпечення діяльності Національного банку» замінити словами «а також резерв переоцінки, який використовується на покриття нереалізованих витрат»;

2) у частині шостій статті 5¹ слово «додаткове» та слова і цифру «на формування інших резервів, які є джерелом фінансування інвестицій, що спрямовуються на забезпечення діяльності Національного банку, у розмірі до 2 відсотків від обсягу грошово-кредитних зобов'язань Національного банку та» виключити;

3) частину першу статті 7 доповнити пунктами 34 і 35 такого змісту:

«34) здійснює захист прав споживачів фінансових послуг, що надаються банками, а також іншими фінансовими установами та особами, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, державне регулювання нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк України;

35) організовує роботу та здійснює заходи з підвищення рівня фінансової грамотності населення»;

4) у частині першій статті 9:

у пункті 6 слова «та формування резервів, які є джерелом фінансування інвестицій, що спрямовуються на забезпечення діяльності Національного банку» виключити;

у пункті 10 слова «Законом України «Про здійснення державних закупівель» замінити словами «Законом України «Про публічні закупівлі»;

5) у частині другій статті 70 слова «Законом України «Про здійснення державних закупівель» замінити словами «Законом України «Про публічні закупівлі».

4. У Законі України «Про банки і банківську діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5—6, ст. 30 із наступними змінами):

1) частину другу статті 2 після слів «компанія з надання допоміжних послуг» доповнити словами «споживач фінансових послуг»;

2) у статті 56:

частину першу доповнити пунктом 7 такого змісту:

«7) інформацію, обов'язковість надання якої передбачена законом»;

доповнити частиною третьою такого змісту:

«Національний банк України має право визначати мінімальний обсяг інформації, яка повинна надаватися споживачу фінансових послуг щодо кожного виду банківської послуги, якщо такий мінімальний обсяг інформації не встановлений законом».

5. У Законі України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 1, ст. 1 із наступними змінами):

1) в абзаці другому преамбули слова «захисту інтересів споживачів фінансових послуг» замінити словами «захисту прав та інтересів клієнтів фінансових установ, фізичних осіб — підприємців, які надають фінансові послуги»;

2) у частині першій статті 1:

у пункті 7 слова «споживачі фінансових послуг» замінити словом «клієнти»;

доповнити пунктами 7¹ і 7² такого змісту:

«7¹) споживач фінансових послуг — фізична особа, яка отримує або має намір отримати фінансову послугу для задоволення особистих потреб, не пов'язаних із підприємницькою, незалежною професійною діяльністю;

7²) клієнт — фізична особа (у тому числі споживач фінансових послуг), фізична особа — підприємець або юридична особа, яка отримує або має намір отримати фінансову послугу»;

у пункті 10 слова «інтересів споживачів фінансових послуг» замінити словами «прав та інтересів клієнтів фінансових установ, фізичних осіб — підприємців, які надають фінансові послуги»;

3) у статті 3:

у частині першій слово «споживачам» замінити словом «клієнтам»;

доповнити частиною другою такого змісту:

«2. Відносини, що виникають у зв'язку із захистом прав споживачів фінансових послуг, регулюються законодавством про захист прав споживачів з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом»;

4) розділ І доповнити статтею 3¹ такого змісту:

«Стаття 3¹. Принципи захисту прав споживачів фінансових послуг

1. Захист прав споживачів фінансових послуг ґрунтується на таких принципах:

1) забезпечення відповідального ставлення до всіх категорій споживачів фінансових послуг;

2) забезпечення своєчасного надання повної, точної та достовірної інформації про фінансові послуги, суб'єктів господарювання, які надають фінансові послуги, та про їх фінансовий стан;

3) сприяння просвітницькій роботі з метою забезпечення обізнаності споживачів фінансових послуг, отримання ними навичок, знань та впевненості щодо розуміння ризиків, відповідальності та можливостей, пов'язаних із користуванням фінансовими послугами;

4) забезпечення відповідальної ділової поведінки осіб, які надають фінансові послуги, та їх уповноважених представників (осіб, що надають посередницькі послуги на ринках фінансових послуг);

5) забезпечення захисту коштів та інших активів споживачів фінансових послуг від шахрайства та зловживань;

6) забезпечення захисту персональних даних споживачів фінансових послуг;

7) створення і впровадження механізму досудового вирішення спорів щодо надання фінансових послуг;

8) сприяння конкуренції у сфері надання фінансових послуг»;

5) у статті 6:

у частині першій:

абзац п'ятий викласти в такій редакції:

«3) відомості про клієнта, який отримує фінансову послугу: прізвище, ім'я, по батькові, адреса проживання — для фізичної особи, найменування та місцезнаходження — для юридичної особи»;

абзац шостий виключити;

абзац п'ятнадцятий викласти в такій редакції:

«Органи, що здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, у межах своєї компетенції встановлюють додаткові обов'язкові для фінансових установ та осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, вимоги до договорів про надання фінансових послуг, якщо це не врегульовано законом»;

в абзаці шістнадцятому слова «юридична або фізична особа мають» замінити словами «клієнт має»;

після частини першої доповнити чотирма новими частинами такого змісту:

«2. Договір про надання фінансових послуг (крім послуг з торгівлі валютними цінностями та послуг з переказу коштів, якщо відповідні правочини повністю виконуються сторонами у момент їх вчинення і при проведенні відповідних операцій у суб'єкта первинного фінансового моніторингу не виникає обов'язку здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта згідно із законом) укладається виключно в письмовій формі:

1) у паперовому вигляді;

2) у вигляді електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг»;

3) шляхом приєднання клієнта до договору, який може бути наданий йому для ознайомлення у вигляді електронного документа на власному веб-сайті особи, яка надає фінансові послуги, та/або (у разі надання фінансової послуги за допомогою платіжного пристрою) на екрані платіжного пристрою, який використовує особа, яка надає фінансові послуги;

4) в порядку, передбаченому Законом України «Про електронну комерцію».

Примірник договору, укладеного у паперовому вигляді, а також додатки до нього (за наявності) надаються особою, яка надає фінансові послуги, клієнту одразу після його підписання, але до початку надання клієнту фінансової послуги.

Примірник договору, укладеного у вигляді електронного документа, та додатків до нього (за наявності) вважається отриманим клієнтом, якщо договір за домовленістю особи, яка надає фінансові послуги, і клієнта або за вибором клієнта направлений на електронну адресу клієнта чи направлений йому в інший спосіб, що дає змогу встановити дату відправлення. Договір, укладений у вигляді електронного документа, та додатки до нього (за наявності) повинні містити відомості про клієнта, у тому числі зазначені ним контактні дані. Положення цього абзацу не застосовується до договорів, зазначених у пункті 4 цієї частини.

У разі якщо договір укладається шляхом приєднання, договір складається з публічної частини договору та індивідуальної частини договору, підписанням якої клієнт приєднується до договору в цілому. Публічна частина договору про надання фінансових послуг оприлюднюється та повинна бути доступною для ознайомлення клієнтів на власному веб-сайті особи, яка надає фінансові послуги, і надається клієнту за його вибором у спосіб, що дає змогу встановити дату надання, з використанням контактних даних, зазначених клієнтом. Усі редакції публічної частини договору повинні зберігатися на власному веб-сайті особи, яка надає фінансові послуги, із зазначенням строку їх дії.

Індивідуальна частина договору укладається з клієнтом у письмовій формі (у паперовому вигляді або у вигляді електронного документа) з обов'язковим зазначенням у такому договорі умов, передбачених частиною першою цієї статті. Якщо індивідуальна частина договору укладена в паперовому вигляді, примірник індивідуальної частини та додатки до неї (за наявності) надається клієнту одразу після його підписання, але до початку надання клієнту фінансової послуги. Примірник індивідуальної частини договору, укладеної у вигляді електронного документа, та додатки до неї (за наявності) вважається отриманим клієнтом, якщо такий примірник за домовленістю особи, яка надає фінансові послуги, і клієнта направлений клієнту на його електронну адресу або направлений клієнту за його вибором в інший спосіб, що дає змогу встановити дату відправлення. Примірник індивідуальної частини договору, укладеної у вигляді електронного документа, та додатки до неї (за наявності) повинні містити відомості про клієнта, у тому числі зазначені ним контактні дані. Положення цього абзацу не застосовується до договорів, зазначених у пункті 4 цієї частини.

Передбачені пунктом 4 цієї частини договори укладаються відповідно до цього Закону, а також з урахуванням особливостей та в порядку, визначеними Законом України «Про електронну комерцію».

Обов'язок доведення того, що примірник договору (змін до договору) був переданий клієнту, покладается на особу, яка надає фінансову послугу.

3. Будь-які пропозиції особи, яка надає фінансову послугу, клієнту про зміну істотних умов договору про надання фінансових послуг, у тому числі укладеного шляхом приєднання споживача фінансових послуг до договору, повинні здійснюватися у строки, встановлені договором, шляхом направлення особою, яка надає фінансову послугу, клієнту повідомлення у спосіб, що дає змогу встановити дату відправлення такого повідомлення. Умови договору про надання клієнту пропозицій про зміну зазначених умов договору в інший спосіб, ніж той, що дає змогу встановити дату відправлення повідомлення клієнту, а також про збільшення фіксованої процентної ставки за договором без письмової згоди клієнта є нікчемними.

Законами про окремі види фінансових послуг може встановлюватися інший порядок укладення договору між особою, яка надає фінансову послугу, та її клієнтом.

4. Умови договору про надання фінансових послуг, що обмежують права клієнта порівняно з правами, встановленими законом, є нікчемними.

5. У разі виникнення неоднозначного тлумачення прав та обов'язків сторони за договором за участю споживача фінансових послуг такі права та обов'язки тлумачаться на користь такого споживача».

У зв'язку з чим частини другу — четверту вважати відповідно частинами шостою — восьмою;

6) статтю 11 викласти в такій редакції:

«Стаття 11. Достовірність реклами та іншої інформації

1. Поширення у будь-якій формі та у будь-який спосіб фінансовими установами (іншими особами від імені та/або за дорученням фінансових установ) недобросовісної реклами про їх діяльність у сфері фінансових послуг, фінансові послуги, які ними надаються, умови отримання таких послуг забороняється.

2. Недобросовісною рекламою у сфері фінансових послуг вважається:

1) реклама фінансових послуг без набуття особою, що їх надає, статусу фінансової установи чи без одержання нею відповідного дозволу або ліцензії, якщо законом для провадження діяльності з надання таких послуг передбачено набуття статусу фінансової установи чи одержання відповідного дозволу або ліцензії;

2) реклама фінансових послуг, надання яких на території України заборонено законом;

3) реклама фінансових послуг, у якій інформація про умови надання фінансових послуг відсутня або:

ззначається шрифтом, розмір якого на 50 і більше відсотків менший за розмір шрифту, яким зазначена назва фінансової послуги, що рекламується;

оголошується більш як на 25 відсотків швидше за оголошення назви фінансової послуги, що рекламується;

ззначається шрифтом, розмір якого на 50 і більше відсотків менший за розмір шрифту, яким зазначене найменування фінансової установи, яка надає фінансову послугу (у разі відсутності в рекламі назви фінансової послуги);

ззначається шрифтом, розмір якого на 50 і більше відсотків менший за розмір шрифту, яким зазначений знак для товарів і послуг (торговельна марка), що використовується фінансовою установою, яка надає фінансову послугу (у разі відсутності в рекламі назви фінансової послуги та найменування фінансової установи);

ззначається у спосіб, який ускладнює її візуальне сприйняття;

4) інша реклама у сфері фінансових послуг (у тому числі реклама фінансової послуги), яка вважається недобросовісною рекламою відповідно до Закону України «Про рекламу».

Перелік ознак, які можуть свідчити, що спосіб викладення інформації про умови надання фінансових послуг ускладнює її візуальне сприйняття, визначається органом, який здійснює державне регулювання відповідного ринку фінансових послуг»;

7) у статті 12:

частини першу і другу викласти в такій редакції:

«1. Фінансова установа зобов'язана розкривати клієнтам визначену законодавством інформацію про умови та порядок її діяльності, що розміщується у місці надання послуг клієнтам та/або на власному веб-сайті фінансової установи. Така інформація повинна, зокрема, включати:

1) перелік послуг, що надаються фінансовою установою, порядок та умови їх надання;

2) вартість, ціну/тарифи, розмір плати (проценти) щодо фінансових послуг залежно від виду фінансової послуги;

3) інформацію про механізми захисту прав споживачів фінансових послуг.

На вимогу клієнта фінансова установа зобов'язана в порядку, визначеному законодавством, надати таку інформацію:

1) відомості про фінансові показники діяльності фінансової установи та її економічний стан, які підлягають обов'язковому оприлюдненню;

2) перелік керівників фінансової установи та її відокремлених підрозділів;

3) кількість акцій фінансової установи та розмір часток, які знаходяться у власності членів її виконавчого органу, а також перелік осіб, частки яких у статутному капіталі фінансової установи або належна їм кількість акцій фінансової установи перевищують 5 відсотків;

4) іншу інформацію, право на отримання якої визначено законом.

2. Перед укладенням договору про надання фінансових послуг фінансова установа чи інший суб'єкт господарювання, що надає фінансові послуги, зобов'язані повідомити клієнта у письмовій або електронній формі, у тому числі шляхом надання клієнту доступу до такої інформації на власному веб-сайті особи, яка надає фінансові послуги, про:

1) особу, яка надає фінансові послуги:

а) найменування (для фізичної особи—підприємця: прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові), місцезнаходження, контактний телефон і адреса електронної пошти особи, яка надає фінансові послуги, адреса, за якою приймаються скарги споживачів фінансових послуг;

б) найменування особи, яка надає посередницькі послуги (за наявності);

в) відомості про державну реєстрацію особи, яка надає фінансові послуги;

г) інформацію щодо включення фінансової установи до відповідного державного реєстру фінансових установ або Державного реєстру банків;

г) інформацію щодо наявності в особи, яка надає фінансові послуги, права на надання відповідної фінансової послуги;

д) контактну інформацію органу, який здійснює державне регулювання щодо діяльності особи, яка надає фінансові послуги;

2) фінансову послугу — загальну суму зборів, платежів та інших витрат, які повинен сплатити клієнт, включно з податками, або якщо конкретний розмір не може бути визначений — порядок визначення таких витрат;

3) договір про надання фінансових послуг:

а) наявність у клієнта права на відмову від договору про надання фінансових послуг;

б) строк, протягом якого клієнтом може бути використано право на відмову від договору, а також інші умови використання права на відмову від договору;

в) мінімальний строк дії договору (якщо застосовується);

г) наявність у клієнта права розірвати чи припинити договір, права дострокового виконання договору, а також наслідки таких дій;

г) порядок внесення змін та доповнень до договору;

д) неможливість збільшення фіксованої процентної ставки за договором без письмової згоди споживача фінансової послуги;

е) механізми захисту прав споживачів фінансових послуг:

а) можливість та порядок позасудового розгляду скарг споживачів фінансових послуг;

б) наявність гарантійних фондів чи компенсаційних схем, що застосовуються відповідно до законодавства»;

доповнити частинами п'ятою і шостою такого змісту:

«5. Забороняється покладати на споживача фінансових послуг сплату будь-яких платежів, відшкодувань, штрафних санкцій за реалізацію ним права на відмову від договору, предметом якого є надання йому фінансової послуги, чи за дострокове розірвання (ініціювання дострокового розірвання) споживачем фінансових послуг такого договору, а також забороняється стягувати такі платежі, відшкодування, штрафні санкції.

Забороняється покладати на споживача фінансових послуг сплату будь-яких платежів, відшкодувань, штрафних санкцій за дострокове виконання ним умов договору, предметом якого є надання йому фінансової послуги, а також забороняється стягувати такі платежі, відшкодування та штрафні санкції.

6. Орган, який здійснює державне регулювання відповідного ринку фінансових послуг, має право визначити мінімальний обсяг інформації, яка повинна надаватися клієнту щодо кожного виду фінансових послуг, якщо такий мінімальний обсяг інформації не встановлений законом»;

8) у частині першій статті 12²:

у пункті 6 слова «споживачам фінансових послуг» замінити словами «клієнтам цієї установи»;

абзац перший пункту 18 після слова «прав» доповнити словами «та інтересів»;

9) пункт 2 частини першої статті 19 після слова «захист» доповнити словами «прав та»;

10) у пункті 3 частини першої статті 20 слова «споживачів фінансових послуг» замінити словом «клієнтів»;

11) статтю 21 доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Органи, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, та їх посадові особи здійснюють нагляд за дотриманням законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг, забезпечують реалізацію державної політики щодо захисту прав споживачів фінансових послуг у межах своєї компетенції, визначеної законом, у порядку, встановленому нормативно-правовими актами таких органів, зокрема:

1) розглядають звернення споживачів фінансових послуг (у тому числі щодо наявності в договорах умов, що обмежують права споживачів фінансових послуг), роз'яснюють їм законодавство з питань захисту прав споживачів фінансових послуг;

2) здійснюють контроль за дотриманням законодавства України про рекламу (в частині реклами у сфері фінансових послуг);

3) за результатами розгляду справ про порушення прав споживачів фінансових послуг застосовують до фінансових установ, інших суб'єктів господарювання, що надають фінансові послуги, та осіб, що надають посередницькі послуги на ринках фінансових послуг, у тому числі кредитних посередників, заходи впливу та накладають на посадових осіб юридичної особи або фізичних осіб — підприємців, які надають фінансові послуги, адміністративні стягнення;

4) перевіряють у фінансових установах та в інших суб'єктах господарювання, що надають фінансові послуги, дотримання правил надання фінансових послуг та законодавства про захист прав споживачів;

5) одержують безоплатно від фінансових установ та інших суб'єктів господарювання, що надають фінансові послуги, діяльність яких перевіряється, інформацію, документи та їх копії (на паперових носіях або в електронній формі), письмові пояснення з питань діяльності, які характеризують фінансові послуги, які надаються цією установою, та щодо дотримання ними законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг;

6) загальноють практику застосування законодавства з питань захисту прав споживачів фінансових послуг та публікують на своїх веб-сайтах щоквартальні огляди;

7) розробляють пропозиції щодо вдосконалення законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг;

8) забезпечують проведення роз'яснювальної роботи щодо захисту прав споживачів фінансових послуг;

9) видають методичні рекомендації щодо підвищення рівня фінансової обізнаності споживачів фінансових послуг, враховуючи необхідність охоплення фінансовими послугами якомога ширших верств населення»;

12) статтю 22 доповнити частиною десятою такого змісту:

«10. Органи, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, у межах своєї компетенції зобов'язані співпрацювати між собою щодо забезпечення захисту прав споживачів фінансових послуг, у тому числі обмінюватися інформацією щодо скарг споживачів, правопорушень на ринку фінансових послуг, осіб, притягнутих до відповідальності»;

13) у частині першій статті 28:

у пункті 9 слова «споживачів фінансових послуг» замінити словом «клієнтів»;

пункти 10 і 12 після слова «послуги» доповнити словами «та захист прав споживачів фінансових послуг»;

доповнити пунктом 28 такого змісту:

«28) здійснює захист прав споживачів фінансових послуг»;

14) у частині першій статті 30 слова «споживачів фінансових послуг» замінити словом «клієнтів»;

15) в абзаці першому пункту 7 частини першої статті 40 слова «споживачів фінансових послуг» замінити словом «клієнтів»;

16) у статті 41:

у назві слова «до учасників ринків фінансових послуг» виключити;

в абзаці першому частини першої слова «до учасників ринків фінансових послуг (крім споживачів фінансових послуг)» виключити;

17) доповнити статтею 41¹ такого змісту:

«Стаття 41¹. Відповідальність за порушення прав споживачів

1. Ненадання, несвоєчасне надання споживачу фінансових послуг визначеної законодавством інформації про умови надання фінансових послуг або надання недостовірної інформації про фінансову послугу тягнуть за собою відповідальність, встановлену законом.

2. Органи, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, у межах своєї компетенції застосовують до фінансових установ, інших суб'єктів гос-

ОРІЄНТИР №39

подарування, що надають фінансові послуги, та осіб, які надають посередницькі послуги на ринках фінансових послуг, у тому числі кредитних посередників, штрафні санкції за такі порушення прав споживачів:

1) ненадання або надання не в повному обсязі споживачу фінансових послуг перед укладенням договору про надання фінансових послуг визначеної законом інформації про умови надання фінансових послуг в обсязі, передбаченому законодавством, або надання недостовірної інформації про таку послугу — у розмірі від 300 до 600 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожен випадок такого ненадання, надання не в повному обсязі чи надання недостовірної інформації;

2) ненадання за запитом споживача фінансових послуг проекту договору про фінансові послуги, якщо такий обов'язок передбачено законом, — у розмірі від 300 до 600 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожен випадок такого ненадання;

3) ненадання споживачу фінансових послуг у порядку, передбаченому частиною другою статті 6 цього Закону, примірника договору про надання фінансових послуг та додатків до нього (за наявності) — у розмірі від 300 до 600 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожен такий випадок;

4) непроведення оцінки кредитоспроможності споживача перед укладенням договору про фінансову послугу, якщо її обов'язкове проведення передбачено законом, — у розмірі від 300 до 600 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожен випадок такого невиконання;

5) укладення договору про надання фінансових послуг не в письмовій формі (якщо укладення договору в письмовій формі передбачено законом) — у розмірі від 300 до 600 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожен такий випадок;

6) збільшення в односторонньому порядку фіксованої процентної ставки або неповідомлення споживача у строк та порядку, встановлені законом, про зміну змінюваної процентної ставки — у розмірі від 500 до 800 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожен такий випадок;

7) неповищення надавачем фінансової послуги споживача про відступлення зобов'язання за договором про надання фінансової послуги, якщо обов'язковості такого повідомлення встановлена законом, — у розмірі від 300 до 600 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожен випадок такого неповищення.

6. У Законі України «Про рекламу» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 8, ст. 62 із наступними змінами):

1) статтю 24 викласти в такій редакції: «Стаття 24. Реклама у сфері фінансових послуг

1. Рекламою у сфері фінансових послуг визнається реклама: фінансової установи або іншої особи, яка відповідно до закону має право надавати фінансові послуги, та її діяльності;

фінансових послуг, що надаються або надання яких планується фінансовими установами, іншими особами, які відповідно до закону мають право надавати фінансові послуги.

Інформація у сфері фінансових послуг, яка відповідно до законодавства підлягає обов'язковому розміщенню та оприлюдненню, не вважається рекламою.

Інші вимоги до реклами цінних паперів та фондового ринку визначаються статтею 25 цього Закону.

Додаткові вимоги до реклами споживчого кредиту визначаються законом.

2. Рекламодавцями у сфері фінансових послуг можуть бути виключно фінансові установи або інші особи, які відповідно до закону мають право надавати фінансові послуги, а також особи, які виступають рекламодавцями за їх замовленням.

3. Реклама фінансових послуг, пов'язаних із залученням коштів населення, або осіб, які надають такі послуги, дозволяється, за умови внесення інформації про особу до державного реєстру фінансових установ або державного реєстру банків та наявності відповідного дозволу, виданого згідно із законами з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг, або ліцензії на провадження діяльності з надання відповідної фінансової послуги. Така реклама повинна містити номер за державним реєстром фінансових установ або державним реєстром банків, номер зазначеного дозволу чи ліцензії, дату видачі та найменування органу, що видав дозвіл або ліцензію.

Це положення не застосовується у випадках, коли дається тільки реклама знака для товарів і послуг, найменування особи (без реклами послуг).

4. Недобросовісна реклама у сфері фінансових послуг забороняється.

Недобросовісною рекламою у сфері фінансових послуг вважається:

1) реклама фінансових послуг без набуття особою, що їх надає, статусу фінансової установи чи без одержання нею відповідного дозволу або ліцензії, якщо законом для провадження діяльності з надання таких послуг передбачено набуття статусу фінансової установи чи одержання відповідного дозволу або ліцензії;

2) реклама фінансових послуг, надання яких на території України заборонено законом;

3) реклама фінансових послуг, у якій інформація про умови надання фінансових послуг відсутня або:

зазначасться шрифтом, розмір якого на 50 і більше відсотків менший за розмір шрифту, яким зазначена назва фінансової послуги, що рекламується;

оголошується більш як на 25 відсотків швидше за оголошення назви фінансової послуги, що рекламується;

зазначасться шрифтом, розмір якого на 50 і більше відсотків менший за розмір шрифту, яким зазначене найменування фінансової установи, яка надає фінансову послугу (у разі відсутності в рекламі назви фінансової послуги);

зазначасться шрифтом, розмір якого на 50 і більше відсотків менший за розмір шрифту, яким зазначений знак для товарів і послуг (торговельна марка), що використовується фінансовою установою, яка надає фінансову послугу (у разі відсутності в рекламі назви фінансової послуги та найменування фінансової установи);

зазначасться у спосіб, який ускладнює її візуальне сприйняття;

4) інша реклама у сфері фінансових послуг (у тому числі реклама фінансової послуги), яка вважається недобросовісною рекламою відповідно до Закону України «Про рекламу».

Перелік ознак, які можуть свідчити, що спосіб викладення інформації про умови надання фінансових послуг ускладнює її візуальне сприйняття, визначається органом, який здійснює державне регулювання відповідного ринку фінансових послуг;

2) у частині першій статті 26:

після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Національний банк України — щодо реклами на ринках фінансових послуг (у тому числі споживчого кредиту), крім фондового ринку».

У зв'язку з цим абзаци шостий — восьмий вважати відповідно абзацами сьомим — дев'ятим.

7. У Законі України «Про захист прав споживачів» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 7, ст. 84 із наступними змінами):

1) статтю 2 доповнити частиною другою такого змісту:

«2. Особливості захисту прав споживачів фінансових послуг визначаються відповідними законами»;

2) абзац перший частини першої статті 4 викласти в такій редакції:

«1. Споживачі під час укладення, зміни, виконання та припинення договорів щодо отримання (придбання, замовлення тощо) продукції, а також при використанні продукції, яка реалізується на території України, для задоволення своїх особистих потреб мають право на»;

3) частину другу статті 5 доповнити словами «в тому числі шляхом розробки та проведення відповідних освітніх програм»;

4) у назві та тексті статті 27 слово «виконавчої» замінити словом «державної».

8. У Законі України «Про споживче кредитування» (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 1, ст. 2):

1) пункт 4 частини першої статті 1 викласти в такій редакції:

«4) загальні витрати за споживчим кредитом — витрати споживача, пов'язані з отриманням, обслуговуванням та поверненням кредиту, включаючи проценти за користування кредитом, комісії та інші обов'язкові платежі за додаткові та супутні послуги кредиторів, кредитного посередника (за наявності) та третіх осіб»;

2) у частині другій статті 8:

абзац другий замінити чотирма новими абзацами такого змісту:

«До загальних витрат за споживчим кредитом включаються:

доходи кредиторів у вигляді процентів;

комісії кредиторів, пов'язані з наданням, обслуговуванням і поверненням кредиту, у тому числі комісії за обслуговування кредитної заборгованості, розрахунково-касове обслуговування, юридичне оформлення тощо;

інші витрати споживача на додаткові та супутні послуги, які підлягають сплаті на користь кредитного посередника (за наявності) та третіх осіб згідно з вимогами законодавства України та/або умовами договору про споживчий кредит (платежі за послуги кредитного посередника, страхові та податкові платежі, збори на обов'язкове державне пенсійне страхування, біржові збори, платежі за послуги державних реєстраторів, нотаріусів, інших осіб тощо)».

У зв'язку з цим абзаци третій — шостий вважати відповідно абзацами шостим — дев'ятим;

абзац шостий виключити;

3) у статті 9:

в абзаці другому частини другої слова «в електронному вигляді з накладенням електронних підписів, електронних цифрових підписів, інших аналогів власноручних підписів (печаток) сторін у порядку, визначеному законодавством» замінити словами «у вигляді електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг», а також з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про електронну комерцію»»;

у частині третій:

у пункті 6 слова «реальну річну» замінити словами «орієнтовну реальну річну»;

у пункті 7:

абзац перший доповнити словами «а також орієнтовна вартість таких послуг»;

абзац другий викласти в такій редакції:

«У разі відсутності у кредиторів інформації про вартість певної додаткової чи супутньої послуги, що надаватиметься споживачу третьою особою та є обов'язковою для отримання кредиту, орієнтовна вартість такої послуги визначається за аналогічними, вже укладеними кредитором договорами про споживчий кредит за попередні три місяці, або у разі відсутності таких договорів за середньою вартістю такої послуги, визначеною кредитором за результатами аналізу вартості послуг, що пропонуються щонайменше трьома постачальниками на ринку таких послуг»;

у частині шостій слова «в електронному вигляді з накладенням електронних підписів, електронних цифрових підписів, інших аналогів власноручних підписів (печаток) сторін у порядку, визначеному законодавством» замінити словами «у вигляді електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг»»;

4) у першому реченні частини першої статті 10 слова «а за потреби» виключити, а слова «та мету отримання кредиту» замінити словами «мету отримання кредиту, а також інформацію щодо виконання споживачем зобов'язань за кредитними операціями, включаючи зобов'язання перед іншими кредиторів»;

5) пункт 9 частини першої статті 12 викласти у такій редакції:

«9) орієнтовна реальна річна процентна ставка та орієнтовна загальна вартість кредиту для споживача на дату укладення договору про споживчий кредит. У разі відсутності у кредиторів інформації про вартість певної додаткової або супутньої послуги, що надається споживачу третьою особою під час укладення договору про споживчий кредит, орієнтовна вартість такої послуги визначається відповідно до пункту 7 частини третьої статті 9 цього Закону. Усі припущення, використані для обчислення орієнтовної реальної річної процентної ставки та/або орієнтовної загальної вартості кредиту, повинні бути зазначені»;

6) у статті 13:

у частині першій:

у першому реченні абзацу першого слова «або електронному вигляді з накладенням електронних підписів, електронних цифрових підписів, інших аналогів власноручних підписів (печаток) сторін у порядку, визначеному законодавством» замінити словами «вигляді або у вигляді електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг», а також з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про електронну комерцію»»;

в абзаці другому слова «укладеного в електронному вигляді договору про споживчий кредит» замінити словами «договору про споживчий кредит, укладеного в вигляді електронного документа»;

доповнити частиною другою такого змісту:

«2. У разі якщо зазначені у частині першій цієї статті договори укладаються щодо фінансових послуг, такі договори укладаються з урахуванням вимог та в порядку, передбаченими статтею 6 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»;

7) в абзаці першому частини другої статті 15 слова «або електронному вигляді з накладенням електронних підписів, електронних цифрових підписів, інших аналогів власноручних підписів (печаток) сторін у порядку, визначеному законодавством» замінити словами «вигляді або у вигляді електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг»»;

8) у додатку 1 «Паспорт споживчого кредиту. Інформація, яка надається споживачу до укладення договору про споживчий кредит (Стандартизована форма)»:

у розділі 4:

у назві слова «щодо реальної» замінити словами «щодо орієнтовної реальної»; доповнити новими позиціями такого змісту:

«Платежі за додаткові та супутні послуги третіх осіб, обов'язкові для укладення договору/отримання кредиту, грн:

1. послуги нотаріуса

2. послуги оцінювача

3. послуги страховика

....

[зазначаються інші обов'язкові послуги, за наявності, та розмір платежу за них];

позіції 1—5 розділу 6 «Додаткова інформація*» виключити.

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через три місяці з дня набрання ним чинності, крім підпунктів 1, 2, 4 та 5 пункту 3 розділу I, які набирають чинності та вводяться в дію з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Цей Закон застосовується до договорів про надання фінансових послуг, укладених після введення його в дію.

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

4. Національному банку України, Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
20 вересня 2019 року
№ 122-IX

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про уповноваження В. Коломієць на підписання Договору між Україною та Королівством Марокко про правову допомогу у цивільних і комерційних справах

1. Уповноважити заступника Міністра юстиції України КОЛОМІЄЦЬ Валерію Рудольфівну на підписання Договору між Україною та Королівством Марокко про правову допомогу у цивільних і комерційних справах.

2. Визнати таким, що втратило чинність, Розпорядження Президента України від 30 жовтня 2018 року № 191 «Про уповноваження П. Петренка на підписання Договору між Україною та Королівством Марокко про правову допомогу у цивільних і комерційних справах».

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
18 жовтня 2019 року
№ 351/2019-рп

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про уповноваження В. Коломієць на підписання Договору між Україною та Королівством Марокко про передачу засуджених осіб

1. Уповноважити заступника Міністра юстиції України КОЛОМІЄЦЬ Валерію Рудольфівну на підписання Договору між Україною та Королівством Марокко про передачу засуджених осіб.

2. Визнати таким, що втратило чинність, Розпорядження Президента України від 30 жовтня 2018 року № 193 «Про уповноваження П. Петренка на підписання Договору між Україною та Королівством Марокко про передачу засуджених осіб».

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
18 жовтня 2019 року
№ 352/2019-рп

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про уповноваження В. Коломієць на підписання Договору між Україною та Королівством Марокко про правову допомогу у кримінальних справах та екстрадицію

1. Уповноважити заступника Міністра юстиції України КОЛОМІЄЦЬ Валерію Рудольфівну на підписання Договору між Україною та Королівством Марокко про правову допомогу у кримінальних справах та екстрадицію.

2. Визнати таким, що втратило чинність, Розпорядження Президента України від 30 жовтня 2018 року № 192 «Про уповноваження П. Петренка на підписання Договору між Україною та Королівством Марокко про правову допомогу у кримінальних справах та екстрадицію».

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
18 жовтня 2019 року
№ 353/2019-рп

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 20 жовтня 2019 р. № 967-р
Київ

Про зміну складу Комісії з питань вищого корпусу державної служби

Ввести до складу Комісії з питань вищого корпусу державної служби, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 липня 2016 р. № 490, — із змінами, внесеними розпорядженнями Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 259, від 22 листопада 2017 р. № 839, від 21 лютого 2018 р. № 116, від 4 квітня 2018 р. № 228, від 26 червня 2019 р. № 458, від 18 вересня 2019 р. № 792 та від 12 жовтня 2019 р. № 941, Корнієнка Олександра Сергійовича — голову підкомітету з питань організації державної влади, державної служби, служби в органах місцевого самоврядування, державних символів та нагород Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Верховної Ради України.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ ТА УКРАЇНА

СПРАВА «КОСМОС МЕРІТАЙМ ТРЕЙДІНГ ЕНД ШІППІНГ ЕЙДЖЕНСІ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF COSMOS MARITIME TRADING AND SHIPPING AGENCY V. UKRAINE)

(заява № 53427/09)

Стислий виклад рішення від 27 червня 2019 року

У період з 1997 до 2001 року підприємство-заявник, зареєстроване у м. Стамбул, та українська державна судноплавна компанія «Чорноморське морське пароплавство» (далі — ДСК «ЧМП») уклали договори, відповідно до яких ДСК «ЧМП» визнала наявність у неї боргу перед підприємством-заявником, пов'язаного з наданнями послугами. У 1998 році щодо ДСК «ЧМП» було порушено провадження у справі про банкрутство.

У 2003 році підприємство-заявник звернулося до господарського суду із заявою про визнання його кредитором ДСК «ЧМП» із сумою боргових зобов'язань у розмірі понад 2 млн дол. США. У 2009 році апеляційний господарський суд визнав вимоги підприємства-заявника до ДСК «ЧМП», а у 2012 році господарський суд включив ці вимоги до реєстру вимог кредиторів. У 2013 році апеляційний господарський суд скасував рішення щодо визнання вимог кредиторів, встановивши, що підприємство-заявник як фрахтувальник пред'явило до ДСК «ЧМП» необґрунтовані претензії.

У своїх апеляційних скаргах підприємство-заявник доводило, що суди не були безсторонніми, оскільки господарський та апеляційний суди під час провадження у справі про банкрутство розташовувались у будівлі ДСК «ЧМП» в м. Одеса.

Вищий господарський суд України та Верховний Суд України залишили без задоволення скарги підприємства-заявника.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) підприємство-заявник скаржилося за пунктом 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція), що національні суди, які розглядали його справу, не були безсторонніми, а провадження про визнання його вимог у справі про банкрутство державного підприємства було необґрунтовано тривалим. Підприємство-заявник також скаржилося за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції на порушення його права на мирне володіння майном у зв'язку з невизнанням національними судами його вимог в провадженні у справі про банкрутство, а також, що у цьому провадженні воно не могло захистити свої інтереси. Підприємство-заявник також скаржилося на порушення його прав за пунктом 1 статті 6 Конвенції та статтею 1 Першого протоколу до Конвенції у зв'язку зі скасуванням остаточного рішення, яким було визнано його вимоги до ДСК «ЧМП».

Розглянувши скарги підприємства-заявника на безсторонність суду, Європейський суд зазначив, що навіть відмовивши у задоволенні клопотання про відвід, суддя не заперечувала, що передача будівлі у розпорядження суду дійсно мала місце. Саме лише заперечення судді, що це не вплинуло на прийняте нею рішення, не є достатньою підставою для встановлення безсторонності самого суду. Європейський суд зауважив, що пункт 1 статті 6 Конвенції зобов'язує кожен національний суд перевіряти, чи є він у своєму нинішньому складі безстороннім судом у розумінні цього положення, проте у справі підприємства-заявника ні господарський, ні апеляційний суд не здійснили такої перевірки. У зв'язку з цим Європейський суд дійшов висновку, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції стосовно вимоги безсторонності.

Щодо скарг підприємства-заявника на надмірну тривалість провадження Європейський суд вказав, що загалом провадження тривало десять років та один місяць, тривалість провадження була надмірною та не відповідала вимозі розумного строку. У зв'язку з цим Європейський суд констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

Розглянувши скарги підприємства-заявника щодо невизнання національними судами його вимог, Європейський суд зазначив, що ця заявник заявив є несумісною з положеннями Конвенції за критерієм *ratione materiae* та відхилив її як неприйнятну відповідно до підпункту «а» пункту 3 та пункту 4 статті 35 Конвенції.

Решту скарг підприємства-заявника за пунктом 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу до Конвенції Європейський суд відхилив як неприйнятні відповідно до пунктів 1 і 4 статті 35 Конвенції, оскільки вони були подані до Європейського суду поза межами встановленого шестимісячного строку.

ЗА ЦІХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Оголошує* прийнятними скарги за пунктом 1 статті 6 Конвенції щодо незалежності та безсторонності національних судів та щодо тривалості провадження, а решту скарг у заяві — неприйнятними;

2. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції щодо вимоги безсторонності;

3. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції у зв'язку з тривалістю провадження;

4. *Постановляє*, що:

(а) *упродовж* трьох місяців з дати, коли це рішення набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна сплатити такі суми:

(i) 10 000 (десять тисяч) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди;

(ii) 650 (шістсот п'ятдесят) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись підприємству-заявнику, в якості компенсації судових та інших витрат;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

НКРЕКП ПОВІДОМЛЯЄ

9. Коригування необхідного доходу відповідно до зобов'язань щодо витрат, пов'язаних із приєднанням, у році $t-1$ визначається за формулою

$$KPP_{t-1} = (IPR_{t-1} - ППР_{t-1}) \times (1 + РНД^{нов}) \quad (\text{тис. грн}), \quad (24)$$

де: IPR_{t-1} — сума фактичних інвестицій у році $t-1$, пов'язана з приєднанням об'єктів газоспоживання (газопостачання) замовників до газопроводів газотранспортного підприємства, відповідно до інвестиційної програми, тис. грн без ПДВ;

$ППР_{t-1}$ — сума отриманої у році $t-1$ плати за приєднання об'єктів газоспоживання (газопостачання) замовників до газопроводів газотранспортного підприємства, тис. грн без ПДВ.».

У зв'язку із цим формули 26 — 39 вважати відповідно формулами 25 — 38.

4. Розділ VI викласти в такій редакції:

«VI. Формування тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і виходу в/з газотранспортну(ої) систему(и)

1. Тарифи на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу в/з газотранспортну(ої) систему(и) розраховуються для річної гарантованої потужності.

2. Тариф на послуги транспортування природного газу для g-тої точки або однорідної групи точок, або кластеру точок входу в газотранспортну систему визначається за формулою

$$T_{вх}^g = \frac{НД_t^n \times 1000 \times W_{вхg} \times k_{ОВ}}{N_{вхg}} \quad (\text{грн за } 1000 \text{ м}^3 \text{ на добу}), \quad (29)$$

де: $W_{вхg}$ — вага g-тої точки входу або однорідної групи точок, або кластеру точок входу в газотранспортну систему, в умовних одиницях;

$N_{вхg}$ — прогнозований обсяг потужності у g-тій точці входу або однорідній групі точок, або кластері точок входу в газотранспортну систему, 1000 м³ на добу;

$K_{ОВ}$ — коефіцієнт розподілу операційних витрат газотранспортного підприємства для визначення тарифу на послуги транспортування природного газу для точок входу в газотранспортну систему України, в умовних одиницях.

Для визначення тарифу на послуги транспортування природного газу для точок входу в газотранспортну систему на перший регуляторний період $k_{ОВ}$ приймається в розмірі 0,3. Для всіх наступних регуляторних періодів $k_{ОВ}$ встановлюється НКРЕКП разом з параметрами регулювання, що мають довгостроковий термін дії, для цілей стимулюючого регулювання.

3. Тариф на послуги транспортування природного газу для g-тої точки або однорідної групи точок, або кластеру точок виходу з газотранспортної системи розраховується за формулою

$$T_{вих}^g = \frac{НД_t^n \times 1000 \times W_{вихg} \times (1 - k_{ОВ})}{N_{вихg}} \quad (\text{грн за } 1000 \text{ м}^3 \text{ на добу}), \quad (30)$$

де: $W_{вихg}$ — вага g-тої точки або однорідної групи точок, або кластеру точок виходу з газотранспортної системи, в умовних одиницях;

$N_{вихg}$ — прогнозований обсяг потужності у g-тій точці або однорідній групі точок, або кластері точок виходу з газотранспортної системи, 1000 м³ на добу.

4. Вага g-тої точки або однорідної групи точок, або кластеру точок входу в газотранспортну систему визначається за формулою

$$W_{вхg} = \frac{N_{вхg} \times CB_{вхg}}{\sum_{all} N_{вхg} \times CB_{вхg}} \quad (\text{умовні одиниці}), \quad (31)$$

де: $CB_{вхg}$ — середньозважена відстань для g-тої точки або однорідної групи точок, або кластеру точок входу в газотранспортну систему.

5. Вага g-тої точки або однорідної групи точок, або кластеру точок виходу з газотранспортної системи визначається за формулою

$$W_{вихg} = \frac{N_{вихg} \times CB_{вихg}}{\sum_{all} N_{вихg} \times CB_{вихg}} \quad (\text{умовні одиниці}), \quad (32)$$

де: $CB_{вихg}$ — середньозважена відстань для g-тої точки або однорідної групи точок, або кластеру точок виходу з газотранспортної системи.

6. Середньозважена відстань для g-тої точки або однорідної групи точок, або кластеру точок входу в газотранспортну систему визначається за формулою

$$CB_{вхg} = \frac{\sum N_{вихg} \times D_g}{\sum_{all} N_{вихg}} \quad (\text{км}), \quad (33)$$

де: D_g — відстань між визначеною точкою або однорідною групою точок, або кластером точок входу в газотранспортну систему та визначеною точкою або однорідною групою точок, або кластером точок виходу з газотранспортної системи, км.

7. Середньозважена відстань для g-тої точки або однорідної групи точок, або кластеру точок виходу з газотранспортної системи визначається за формулою

$$CB_{вихg} = \frac{\sum N_{вхg} \times D_g}{\sum_{all} N_{вхg}} \quad (\text{км}). \quad (34)$$

8. При розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу точки входу або виходу в/з газотранспортну(ої) систему(и) можуть бути об'єднані в однорідні групи точок та/або кластери точок. Перелік точок, які входять до однорідної групи точок та/або кластеру точок, визначається ліцензіатом та може бути врахований НКРЕКП при встановленні тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і виходу в/з газотранспортну(ої) систему(и).

9. Тарифи на послуги транспортування природного газу для точок входу та точок виходу в/з газотранспортну(ої) систему(и) на міждержавному з'єднанні встановлюються в доларах США або в іншій іноземній валюті за курсом Національного банку України на дату їх установалення НКРЕКП.

10. При замовленні послуг транспортування природного газу (крім надання доступу до потужності з обмеженнями) до тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу та виходу в/з газотранспортну(ої) систему(и) застосовуються коефіцієнти, які враховують період замовлення потужності (квартал, місяць, на добу наперед) та можуть ураховувати сезон замовлення потужності.

Якщо сезон замовлення потужності не враховується, коефіцієнти, які враховують період замовлення потужності квартал та місяць, можуть приймати будь-яке значення від 1 до 1,5, а коефіцієнти, які враховують період замовлення потужності на добу наперед, — від 1 до 1,9. Якщо сезон замовлення потужності враховується, то середні арифметичні значення за рік коефіцієнтів, які враховують період замовлення потужності (квартал, місяць або на добу наперед) та сезон замовлення потужності, мають бути в діапазоні, визначеному в абзаці другого цього пункту.

Коефіцієнти, які враховують період замовлення потужності (квартал, місяць, на добу наперед) та сезон замовлення потужності, розраховуються як добуток коефіцієнтів, які враховують період замовлення потужності (квартал, місяць або на добу наперед), та коефіцієнтів, які враховують сезон замовлення потужності.

Для різних точок або груп точок входу та виходу в/з газотранспортну(ої) систему(и) коефіцієнти, які враховують період та сезон замовлення потужності, можуть набувати різних значень.

Коефіцієнти, які враховують період замовлення потужності та сезон замовлення потужності, не застосовуються у випадку замовлення потужності з обмеженнями.

При замовленні потужності на річний період коефіцієнти дорівнюють 1.

11. Оператор газотранспортної системи надає НКРЕКП обґрунтований розрахунок коефіцієнтів, які враховують період замовлення потужності (квартал, місяць або на добу наперед), та може надавати розрахунок коефіцієнтів, які враховують сезон замовлення потужності.

12. НКРЕКП затверджує коефіцієнти, які враховують період замовлення потужності та можуть ураховувати сезон замовлення потужності, або корегує їх з метою дотримання Оператором прогнозованого необхідного доходу на регуляторний період. У випадку якщо НКРЕКП не затверджено коефіцієнти, визначені у пункті 9 цього розділу, їх величина дорівнює 1.

13. У разі замовлення потужності на термін більше одного регуляторного періоду тариф для такого замовлення на наступний регуляторний період переглядається на загальних підставах відповідно до цієї Методики.

14. У випадку застосування понижуючого коефіцієнта для точок входу та виходу в/з газосховищ прогнозований необхідний дохід, попередньо визначений для таких точок, повинен бути перерозподілений на всі точки входу та виходу в/з газотранспортну(ої) систему(и) пропорційно до попередньо розподіленого на них необхідного доходу.».

У зв'язку із цим формули 36 — 38 вважати відповідно формулами 35 — 37.

5. У розділі VII:

1) в абзаці другому пункту 1 слово «України» замінити словами та знаками «, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2493 (далі — Кодекс газотранспортної системи)»;

2) у пункті 2:

в абзаці другому та третьому значення « $T_{вх}^{tr}$ » та « $T_{вихg}^i$ » замінити значеннями « $T_{вх}^g$ » та « $T_{вих}^g$ » відповідно; абзац дев'ятий викласти в такій редакції:

$$«C^i = T_n \times Distance_i \quad (\text{грн за } 1000 \text{ м}^3), \quad (37)»$$

після абзацу десятого доповнити новими абзацами одинадцятим — чотирнадцятим такого змісту:

« T_n — питомий тариф на транспортування природного газу, що розраховується за формулою

$$T_n = \frac{НД_t^n \times 1000}{\sum (CB_g \times N_g)} \quad (\text{грн за } 1000 \text{ м}^3 \text{ на км}), \quad (38)$$

де CB_g — середньозважена відстань для g-ї точки або однорідної групи точок, або кластеру точок, км;

N_g — прогнозований обсяг потужності у g-й точці або однорідній групі точок, або кластері точок 1000 м³ на добу.».

У зв'язку з цим абзац одинадцятий вважати абзацом п'ятнадцятим.

6. Після розділу VII доповнити новим розділом VIII такого змісту:

«VIII. Визначення ціни аукціону

1. У разі проведення процедури розподілу потужності в рамках аукціону відповідно до вимог розділу XIX Кодексу газотранспортної системи ціна аукціону визначається за формулою

$$P_a = T \times K_{p,i} + АН \quad (\text{у. о. за } 1000 \text{ м}^3 \text{ на добу}), \quad (39)$$

де T — стартова ціна аукціону, що дорівнює тарифу на послуги транспортування природного газу, встановленому НКРЕКП по точці входу або виходу на міждержавних з'єднаннях;

$K_{p,i}$ — коефіцієнт, що враховує період та може враховувати сезон замовлення потужності, в умовних одиницях;

$АН$ — аукціонна надбавка у разі наявності.

2. Ціна аукціону визначається у валюті, у якій Регулятором встановлено тариф на послуги транспортування природного газу у відповідній точці входу або виходу в/з газотранспортну(ої) систему(и) на міждержавних з'єднаннях.».

У зв'язку із цим розділи VIII — IX вважати відповідно розділами IX — X.

7. У розділі X:

1) у главі 1:

підпункти 5 та 6 пункту 1 викласти в такій редакції:

«5) розрахунок прогнозованого необхідного доходу від здійснення діяльності з транспортування природного газу (додаток 18);

6) розрахунок тарифів для точок або однорідної групи точок, або кластеру точок входу та виходу в/з газотранспортну(ої) систему(и) (додаток 19)»;

підпункт 2 пункту 4 викласти в такій редакції:

«2) розрахунок корегування необхідного доходу з транспортування природного газу у зв'язку зі зміною обсягів замовлених потужностей за видами замовлених потужностей, передбачений при розрахунку відповідного тарифу (додатки 20 та 21)»;

після пункту 4 доповнити новим пунктом 5 такого змісту:

«5. До подання документів до НКРЕКП ліцензіат має провести відкриті обговорення питання щодо встановлення тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу та виходу в/з газотранспортну(ої) систему(и) або змін до них відповідно до Порядку проведення відкритого обговорення проєктів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866.

До подання документів ліцензіат оприлюднює на своєму веб-сайті обґрунтування щодо необхідності встановлення тарифів на послуги транспортування для точок входу та виходу в/з газотранспортну(ої) систему(и) або змін до них, яке повинно містити інформацію щодо:

1) параметрів, що використовуються в розрахунках тарифу, які пов'язані з технічними характеристиками газотранспортної системи;

технічна потужність у точках входу та виходу та відповідні прогнози;

прогнозована замовлена потужність у точках входу та виходу та відповідні припущення;

додаткова технічна інформація про газотранспортну систему, зокрема потужність компресорних станцій;

2) плану розвитку газотранспортної системи на наступні 10 років, оформленого з дотриманням вимог Кодексу газотранспортної системи.».

У зв'язку з цим пункти 5 — 9 вважати відповідно пунктами 6 — 10;

2) пункт 2 глави 3 після підпункту 3 доповнити новим підпунктом 4 такого змісту:

«4) отримання ліцензіатом доходу за результатами проведення процедури розподілу потужності в рамках аукціону».

У зв'язку з цим підпункт 4 вважати підпунктом 5.

8. Доповнити розділом XI такого змісту:

«XI. Порядок встановлення тарифів на послуги транспортування природного газу у разі зміни ліцензіата

1. Перший повний рік після зміни ліцензіата вважається першим роком наступного регуляторного періоду. Встановлення тарифів на послуги транспортування природного газу відбувається відповідно до цієї Методики із використанням показників попередніх регуляторних періодів до того часу, як стане можливим використання інформації про нового ліцензіата.

2. Суб'єкт господарювання, який має намір отримати ліцензію на провадження господарської діяльності з транспортування природного газу газотранспортною системою (далі — здобувач ліцензії), забезпечує подання до НКРЕКП документів для встановлення тарифів на послуги транспортування природного газу не пізніше ніж за два місяці до очікуваного дня отримання ліцензії. Для встановлення тарифів здобувач ліцензії подає до НКРЕКП заяву та документи, що додаються до неї, відповідно до пункту 1 глави 1 розділу X цієї Методики. Крім того, здобувач ліцензії подає до НКРЕКП розрахунок регуляторної бази активів, що використовуються при провадженні діяльності з транспортування природного газу, а також порядок розподілу активів, витрат та доходів між видами господарської діяльності і наказ про його затвердження та/або наказ про облікову політику у друкованій та електронній формах.

3. НКРЕКП розглядає документи для перегляду тарифів відповідно до Процедури встановлення та перегляду тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу та точок виходу, визначеної розділом X цієї Методики.

4. У разі очікування суттєвих відмінностей у діяльності нового ліцензіата у порівнянні із діяльністю попереднього ліцензіата здобувач ліцензії має право на одноразове внесення змін до базових рівнів операційних контрольованих витрат, включаючи фонд оплати праці, за умови подання до НКРЕКП обґрунтування необхідності внесення таких змін.

5. При визначенні регуляторної бази активів для цілей застосування стимулюючого регулювання до складу РБА можуть бути включені активи, щодо яких ліцензіат має право власності або право користування за договорами управління, концесії чи оренди, або в інших формах, передбачених законодавством України, що безпосередньо використовуються для здійснення ліцензованої діяльності з транспортування природного газу.

При переході у власність або користування за договорами управління, концесії чи оренди, або в інших формах, передбачених законодавством України, активи, що використовуються для провадження господарської діяльності з транспортування природного газу, які раніше враховувались у складі регуляторної бази активів попереднього ліцензіата, первісна і залишкова вартість цих об'єктів встановлюється рівною первісній і залишковій вартості цих активів для цілей застосування стимулюючого регулювання попереднього ліцензіата, якщо інше не передбачено чинним законодавством України.

Будь-які платежі за право управління, концесійні, орендні платежі або платежі в інших формах, передбачених законодавством України, за право користування активами, які включено до РБА, не враховуються у складі операційних контрольованих витрат або операційних неkontrolьованих витрат ліцензіата, якщо вони стосуються об'єктів, які включено до РБА, та/або на які нараховується і включається до необхідного доходу амортизація РБА та прибуток на РБА відповідно до розділу II цієї Методики.

6. У разі якщо розрахунок регуляторної бази активів, що використовуються при провадженні діяльності з транспортування природного газу новим ліцензіатом, включає активи, які не входили до регуляторної бази активів попереднього ліцензіата, новий ліцензіат подає до НКРЕКП звіт про незалежну оцінку цих активів, проведеної відповідно до Методики оцінки активів, та рецензію цього звіту про незалежну оцінку активів, зроблену рецензентами, які працюють в органі державної влади, який здійснює державне регулювання оціночної діяльності.

7. Коригування необхідного доходу від здійснення діяльності з транспортування природного газу на основі плати за потужність при зміні ліцензіата розраховується для нового ліцензіата виходячи із показників попереднього регуляторного періоду незалежно від ліцензіата, який здійснював діяльність у відповідний період.

8. Попередній ліцензіат має право на відшкодування коригування необхідного доходу від здійснення діяльності з транспортування природного газу на основі плати за потужність за регуляторні періоди, що передували зміні ліцензіата, у разі включення цього відшкодування коригування необхідного доходу до складу необхідного доходу, якщо таке коригування веде до збільшення необхідного доходу.

9. Новий ліцензіат має право на відшкодування попереднім ліцензіатом коригування необхідного доходу від здійснення діяльності з транспортування природного газу на основі плати за потужність за регуляторні періоди, що передували зміні ліцензіата, у разі включення цього відшкодування коригування необхідного доходу до складу необхідного доходу, якщо таке коригування веде до зменшення необхідного доходу.

10. Порядок виплати цього відшкодування визначається в рамках угоди між новим ліцензіатом і попереднім ліцензіатом.

11. Зміна ліцензіата не вважається переходом ліцензіата на стимулююче регулювання.».

9. У тексті Методики слова «пропускна потужність» у всіх відмінках замінити словом «потужність» у відповідних відмінках.

10. Таблицю додатка 2 доповнити новим рядком такого змісту:

13	Внесок на регулювання	».

11. Додаток 3 виключити.

У зв'язку з цим додатки 4 — 21 вважати відповідно додатками 3 — 20.

12. Додатки 4 — 10, 12, 16 — 19 викласти в новій редакції, що додаються.

13. Додати Методику новим додатком 21.

14. Посилання на підпункти, пункти, глави та розділи в грифах додатків вилучити.

Директор Департаменту із регулювання відносин у нафтогазовій сфері Т. Рябуха

Додаток 4

до Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на основі багаторічного стимулюючого регулювання

Динаміка розвитку основних техніко-виробничих показників за 5 років

(найменування суб'єкта господарювання)						
№ з/п	Перелік показників			Рік t-6	Рік t-5	Рік t-4
А	Б			1	2	3
1*	Протяжність газопроводів, які є на балансі (в обслуговуванні) товариства, усього, км					
1.1*	у т. ч.: магістральних газопроводів					
1.2*	газопроводів-відгалужень					
1.3*	розподільних газопроводів					

НКРЕКП ПОВІДОМЛЯЄ

2	Ціна природного газу, що використовується на виробничо-технологічні та власні потреби, грн за тис. м³														
3	Витрати, пов'язані із виробничо-технологічними витратами, нормованими втратами природного газу (ВТВ), тис. грн														

Розрахунок витрат, пов'язаних із виробничо-технологічними витратами, нормованими втратами природного газу, на період регулювання здійснюється один раз при перегляді тарифу на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на всі роки регуляторного періоду. Розрахунок прогнозованих (уточнених) витрат, пов'язаних із виробничо-технологічними витратами, нормованими втратами природного газу, здійснюється щороку при уточненні тарифу на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на наступний рік регуляторного періоду. Розрахунок уточненого доходу та витрат, пов'язаних із виробничо-технологічними витратами, нормованими втратами природного газу, з урахуванням фактичних даних здійснюється щороку при коригуванні тарифу на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу.

« ____ » _____ 20 ____ року

Керівник суб'єкта господарювання
(або особа, що його заміщує)

Головний бухгалтер

Виконавець
(номер телефону)

(підпис)

(ПІБ)

(підпис)

(ПІБ)

(підпис)

(ПІБ)

Додаток 10
до Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на основі багаторічного стимулюючого регулювання

Розрахунок прибутку на регуляторну базу активів, що використовуються при провадженні діяльності з транспортування природного газу

(найменування суб'єкта господарювання)																
№ з/п	Перелік показників	Рік t			Рік t+1			Рік t+2			Рік t+3			Рік t+4		
		прогнозований	прогнозований (уточнений)	уточнений з урахуванням коригування	прогнозований	прогнозований (уточнений)	уточнений з урахуванням коригування	прогнозований	прогнозований (уточнений)	уточнений з урахуванням коригування	прогнозований	прогнозований (уточнений)	уточнений з урахуванням коригування	прогнозований	прогнозований (уточнений)	уточнений з урахуванням коригування
A	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Регуляторна база активів, яка створена на дату переходу до стимулюючого регулювання (РБА), тис. грн															
2	Регуляторна норма доходу на регуляторну базу активів, яка створена на дату переходу до стимулюючого регулювання (РНД), відносні одиниці															
3	Регуляторна база активів, яка утворена після переходу до стимулюючого регулювання, на початок року (РБА _{початок}), тис. грн															
4	Регуляторна база активів, яка утворена після переходу до стимулюючого регулювання, на кінець року (РБА _{кінець}), тис. грн															
5	Регуляторна норма доходу на регуляторну базу активів, яка утворена після переходу до стимулюючого регулювання (РНД _{нов}), відносні одиниці															
6	Вартість вибуття активів із регуляторної бази активів, яка утворена після переходу до стимулюючого регулювання (ВА _{вибуття}), тис. грн															
7	Амортизація на активи, які утворені після переходу до стимулюючого регулювання (Анов), тис. грн															
8	Сума інвестицій відповідно до інвестиційної програми (І), тис. грн (без ПДВ)															
9	Прибуток на регуляторну базу активів (П), тис. грн															
10	Прогнозований прибуток на робочий капітал (РК), тис. грн															
11	Нормативний показник оборотності (О), днів															
12	Ставка податку на прибуток (НПП), відносні одиниці															
13	Податок на прибуток (ПП), тис. грн															

Розрахунок прогнозованого прибутку на період регулювання здійснюється один раз при перегляді тарифу на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на всі роки регуляторного періоду. Розрахунок прогнозованого (уточненого) прибутку здійснюється щороку при уточненні тарифу на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на наступний рік регуляторного періоду. Розрахунок уточненого прибутку з урахуванням фактичних даних здійснюється щороку при коригуванні тарифу на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу з урахуванням фактичних даних.

« ____ » _____ 20 ____ року

Керівник суб'єкта господарювання
(або особа, що його заміщує)

Головний бухгалтер

Виконавець
(номер телефону)

(підпис)

(ПІБ)

(підпис)

(ПІБ)

(підпис)

(ПІБ)

Додаток 12
до Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на основі багаторічного стимулюючого регулювання

Розрахунок річної амортизації на активи, що використовуються для провадження ліцензованої діяльності з транспортування природного газу, які були утворені на момент переходу до стимулюючого регулювання

(найменування суб'єкта господарювання)						
№ з/п	Перелік показників	Рік t	Рік t+1	Рік t+2	Рік t+3	Рік t+4
A	B	1	2	3	4	5
1	Вартість активів, тис. грн					
2	Амортизація, тис. грн					

« ____ » _____ 20 ____ року

Керівник суб'єкта господарювання
(або особа, що його заміщує)

Головний бухгалтер

Виконавець
(номер телефону)

(підпис)

(ПІБ)

(підпис)

(ПІБ)

(підпис)

(ПІБ)

Додаток 16
до Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на основі багаторічного стимулюючого регулювання

Обсяги замовленої потужності транспортування природного газу в розрізі категорій споживачів

(найменування суб'єкта господарювання)								млн м³/рік	
№ з/п	Показники	Рік t-2	Рік t-1	Рік t	Рік t+1	Рік t+2	Рік t+3	Рік t+4	
		факт	очікуваний факт	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	
1	Потужність у точках входу, усього								
1.1	у т. ч.: у точках на міждержавному з'єднанні, усього								
1.1.1	у т. ч.: транзит територією України								
1.1.2	імпорт через точки входу на міждержавному з'єднанні								
1.2	у внутрішніх точках, усього								
1.2.1	у т. ч.: у точках входу від суміжних газовидобувних підприємств								
1.2.2	у точках входу з газосховищ								
1.2.3	у точках входу з митного складу газосховища чи групи газосховищ								
1.2.4	у точках входу з газорозподільних систем								
2	Потужність у точках виходу, усього								
2.1	у т. ч. у точках на міждержавному з'єднанні								
2.1.1	у т. ч. транзит територією України								
2.1.2	експорт через точки на міждержавному з'єднанні								
2.2	у внутрішніх точках, усього								
2.2.1	у т. ч.: у точках виходу до газорозподільних систем								
2.2.2	у точках виходу до прямих споживачів								

НКРЕКП ПОВІДОМЛЯЄ

2.2.3	у точках виходу до газосховищ							
2.2.4	у точках виходу до митного складу газосховища чи групи газосховищ							
2.2.5	у точка виходу до суміжних газовидобувних підприємств							

Особа, яка відповідає за складання форми

(номер телефону)

(підпис)

(ПІБ)

Додаток 17

до Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на основі багаторічного стимулюючого регулювання

Розрахунок прогнозованого необхідного доходу від здійснення діяльності з транспортування природного газу

(найменування суб'єкта господарювання)					
№ з/п	Перелік показників	Позначення, одиниці виміру	Рік t-1	Рік t	
			очікуваний факт	прогноз	
A	B	1	2	3	
1	Необхідний дохід	(НД), тис. грн			
2	Операційні контрольовані витрати	(ОКВ), тис. грн			
3	Операційні неконтрольовані витрати	(ОНВ), тис. грн			
4	Витрати, пов'язані із виробничо-технологічними витратами, нормованими втратами природного газу	(ВТВ), тис. грн			
5	Фонд оплати праці	(ФОП), тис. грн			
6	Амортизація	(А), тис. грн			
7	Прибуток	(П), тис. грн			
8	Прибуток на робочий капітал	(РК), тис. грн			
9	Податок на прибуток	(ПП), тис. грн			
10	Коефіцієнт розподілу операційних витрат газотранспортного підприємства для визначення тарифу на послуги транспортування природного газу для точок входу в газотранспортну систему України	(k ^{об}), умовні одиниці			
11	Обсяг виробничо-технологічних витрат, нормованих втрат природного газу та власних потреб	(V _{ВТВ}), тис. м³			
12	Ціна природного газу для забезпечення виробничо-технологічних витрат, нормованих втрат природного газу та власних потреб	(Ц _{газ}), грн за 1000 м³			
13	Коригування необхідного доходу від здійснення діяльності з транспортування природного газу на основі плати за потужність	(НД _t ^{кор}), тис. грн			

«_____» 20____ року

Керівник суб'єкта господарювання
(або особа, що його заміщує)

Головний бухгалтер

Виконавець

(номер телефону)

(підпис)

(ПІБ)

(підпис)

(ПІБ)

(підпис)

(ПІБ)

Додаток 18

до Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на основі багаторічного стимулюючого регулювання

Розрахунок тарифів для точок або однорідної групи точок, або кластеру точок входу та виходу в/з газотранспортну(ої) систему(и)

(найменування суб'єкта господарювання)			
№ з/п	Назва точки або однорідної групи точок, або кластеру точок входу та виходу в/з газотранспортну(ої) систему(и)		Відстань між визначеною точкою або однорідною групою точок, або кластером точок входу в газотранспортну систему та визначеною точкою або однорідною групою точок, або кластером точок виходу з газотранспортної системи, км
	назва точки входу	назва точки виходу	
1			
2			
3			
...			
N			

№ з/п	Назва точки або однорідної групи точок, або кластеру точок входу в газотранспортну систему	Обсяги замовленої потужності транспортування (млн м³/ рік)	Середньозважена відстань для g-тої точки або однорідної групи точок, або кластеру точок входу в газотранспортну систему, км	Вага g-тої точки або однорідної групи точок, або кластеру точок входу в газотранспортну систему	Тариф для точки, однорідної групи точок або кластеру точок входу, грн за тис. м³ на добу
1					
2					
3					
...					
N					

№ з/п	Назва точки або однорідної групи точок, або кластеру точок виходу з газотранспортної системи	Обсяги замовленої потужності транспортування (млн м³/ рік)	Середньозважена відстань для g-тої точки або однорідної групи точок, або кластеру точок виходу з газотранспортної системи, км	Вага g-тої точки або однорідної групи точок, або кластеру точок виходу з газотранспортної системи	Тариф для точки, однорідної групи точок або кластеру точок виходу, грн за тис. м³ на добу
1					
2					
3					
...					
N					

«_____» 20____ року

Керівник суб'єкта господарювання
(або особа, що його заміщує)

Головний бухгалтер

Виконавець

(номер телефону)

(підпис)

(ПІБ)

(підпис)

(ПІБ)

(підпис)

(ПІБ)

Додаток 19

до Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на основі багаторічного стимулюючого регулювання

Динаміка фактичних та граничних обсягів виробничо-технологічних витрат та нормованих втрат природного газу за 5 останніх років

(найменування суб'єкта господарювання)						
№ з/п	Перелік показників	Рік t-6	Рік t-5	Рік t-4	Рік t-3	Рік t-2
A	B	1	2	3	4	5
1	Граничний обсяг природного газу на виробничо-технологічні витрати, нормовані втрати природного газу (ВТВ) та власні потреби, тис. м³, усього					
1.1	у т. ч.: паливний газ на роботу ГПА, тис. м³					
1.2	виробничо-технологічні витрати природного газу під час його транспортування, тис. м³					
1.3	виробничо-технологічні втрати природного газу під час його транспортування, тис. м³					
2	Фактичний обсяг природного газу на виробничо-технологічні витрати, нормовані втрати природного газу (ВТВ) та власні потреби, тис. м³, усього					
2.1	у т. ч.: паливний газ на роботу ГПА, тис. м³					
2.2	виробничо-технологічні витрати природного газу під час його транспортування, тис. м³					
2.3	виробничо-технологічні втрати природного газу під час його транспортування, тис. м³					
3	Фактичний обсяг природного газу на власні потреби, тис. м³					

«_____» 20____ року

Керівник суб'єкта господарювання
(або особа, що його заміщує)

Головний бухгалтер

Виконавець

(номер телефону)

(підпис)

(ПІБ)

(підпис)

(ПІБ)

(підпис)

(ПІБ)

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

«Золота принцеса» Вероніка

Роман КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

ШЛЯХ ДО МРІЇ. На перший погляд, семирічна Вероніка нічим не відрізняється від інших дітей: любить промчати з вітерцем на велосипеді, співати, танцювати, грати на фортепіано. Захоплюється математикою. Однокласники (а шкільних друзів у неї цілий клас) часом запитують, як їй вдається так багато читати, адже в них на це бракує часу. Вона відповідає, що книжки самі стрибають їй у руки, і відмовити їм вона не може.

Проте є в неї особливі захоплення, на які не шкода ні сил, ні часу: дівчинка вивчає акторське мистецтво. Їй подобається бути акторкою, хоче стати моделлю. Розуміє, що для цього потрібно багато працювати. Ось і відвідує музичну школу, де, крім гри на фортепіано, вивчає хореографію. Встигає займатися ще й вокалом та моделінгом. У вільний час знімає відео в мобільно-

му додатку Like і планує створити власний інтернет-канал.

Скажете, нічого дивного? Можливо, для юної киянки чи дитини з іншого великого міста це й звичайна практика. Але Вероніка Могіла живе у звичайному селі Гельмязів Золотоніського району на Черкащині. Можна сказати, у глибинці. Але як на свій юний вік уже багато встигла. Торік виборола титул «Золота принцеса України». Знялася в дитячому гумористичному кіножурналі «Байки». Стала моделлю каталога дизайнера Олени Білик Little Photomodel of the Ukraine, обличчям глянцевої «Fashion Today: 100 найкрасивіших дітей України». Брала участь у п'ятому фестивалі «Діти за майбутнє України».

Для когось і цього було достатньо. Однак невгамовна Вероніка встигає бути ще й фотомоделлю для реклами одягу українського дизайнера Андре Тана і магазину турецьких меблів для дітей. Її фото знайдено у дитячому

журналі та на обкладинці книжки «Енциклопедія дитячих талантів «Найвидатніші діти України», дипломом і медаллю якого її відзначили нещодавно.

Зрозуміло, першими успішними кроками Вероніка завдячує не тільки власній працездатності, а й допомозі тата і мами. Попри велику зайнятість, вони приділяють доньці посилену увагу. Мама Людмила Олександрівна, яка працює сільським головою, бере активну участь у кожному проєкті, який втілює Вероніка, допомагає добиватися успіху.

У курсі всіх доньчиних задумів і тато Віталій Володимирович, який працює в поліції. У звичайної сільської родини, як і в інших, багато щоденних клопотів. Однак тут уміють виокремити найголовніше і наполегливо йти до поставленої мети. Цим ламати стереотипи, ніби в селі людина не може самореалізуватися. Отож варто побажати, щоб усі задуми Вероніки успішно втілювалися.

Розвиваючи здібності, Вероніка вірить в успіх

У Краматорську з'явиться вулиця муралів

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

ВУЛИЧНЕ МИСТЕЦТВО. У Краматорську Донецької області використовують різні можливості, шляхи і підходи, щоб надати типовому і трохи похмурому промисловому місту більш привабливого зовнішнього вигляду.

Наприклад, під час організованого фестивалю вуличного монументального мистецтва You Are East протягом місяця буде створено півтора десятка барвистих муралів — роботи закордонних художників, які прикрасять донедавна нічим не примітні житлові та інші будинки. Цікавий проєкт реалізують завдяки ініціативі та коштам місцевих меценатів.

Жителі міста вже встигли оцінити спільні зусилля учасників цієї програми. Адже найперший мурал можна побачити на одному з будинків на вулиці Марата. Саме тут італійський художник Фабіо Петані запропонував жителям і гостям Краматорська зображен-

ня гірського озера в сонячних променях. Ця робота, крім естетичного задоволення, також дає змогу людям, які не мають можливості подорожувати,

ознайомитися із природою далеких країн. До речі, вулицю Марата митці вже назвали вулицею муралів, оскільки всі їхні роботи прикрашатимуть бу-

динки саме тут. А всього до перспективного проєкту залучили дев'ять митців із Бельгії, Італії, Іспанії, США, Франції та, звісно, України.

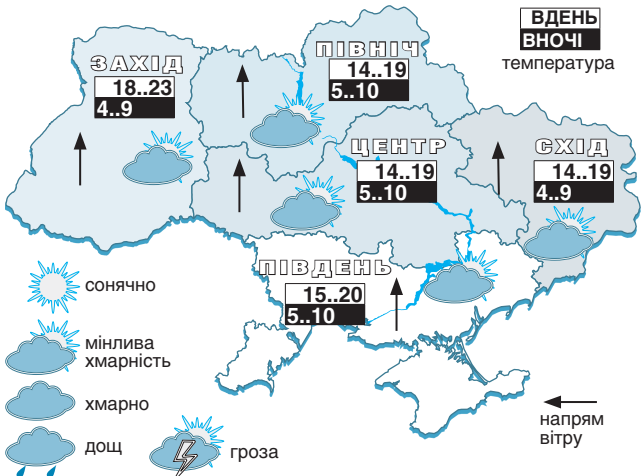

Французького художника Алексіса Буста Стефенса здивував український бі-бой Uzee Rock, коли приїжджав до Франції на змагання з брейк-дансу, і надихнувся на створення муралу «Звільни свої емоції»

Тепер у Краматорську утворилася ціла вулиця муралів, на якій будинки прикрашені творчими роботами майстрів з різних країн

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 24 ЖОВТНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+5 +10	+14 +19	Черкаська	+4 +9	+14 +19
Житомирська	+5 +10	+14 +19	Кіровоградська	+5 +10	+14 +19
Чернігівська	+5 +10	+14 +19	Полтавська	+5 +10	+14 +19
Сумська	+5 +10	+14 +19	Дніпропетровська	+5 +10	+14 +19
Закарпатська	+5 +10	+18 +23	Одеська	+5 +10	+15 +20
Рівненська	+4 +9	+15 +20	Миколаївська	+5 +10	+14 +19
Львівська	+3 +8	+18 +23	Херсонська	+5 +10	+15 +20
Івано-Франківська	+4 +9	+18 +23	Запорізька	+5 +10	+15 +20
Волинська	+4 +9	+16 +21	Харківська	+4 +9	+14 +19
Хмельницька	+4 +9	+14 +19	Донецька	+4 +9	+14 +19
Чернівецька	+4 +9	+18 +23	Луганська	+4 +9	+14 +19
Тернопільська	+4 +9	+15 +20	Крим	+6 +11	+15 +20
Вінницька	+4 +9	+14 +19	Київ	+8 +10	+16 +18

Укргідрометцентр

Поляків зацікавили туристичні можливості Вінниччини

Олег ЧЕБАН,
«Урядовий кур'єр»

ЯРМАРОК. Вінниця презентувала власний туристичний потенціал у польському місті-побратимі Кельце на міжнародному ярмарку Targi Seniora, темою якого була «срібна економіка», зокрема підвищення якості надання медичних, туристичних, санаторних, готельних послуг людям старшого віку.

Неабияк популярним був стенд Winnica. Miasto idei, який демонстрував можливості міста і області з оздоровлення, лікування та відпочинку. За межами України відомі багатопрофільний санаторій «Авангард» у місті Немирів та унікальний бальнеологічний курорт Хмільник.

Вінниця може запропонувати комфортний відпочинок, ознайомлення з багатотисячними традиціями краю, яскраві фестивалі враження, можливість скуштувати страви автентичної подільської кухні. У складі вінницької делегації були представники туристичних фірм, санаторіїв, медичних закладів, готелів та муніципальної страхової компанії. І поляки детально розпитували про можливості відпочити в Україні.

«Срібна економіка» в Європі активно розвивається. Майже 20% ВВП у деяких країнах дає індустрія для людей поважного віку. Нам було цікаво ознайомитися з найкращими практиками, зокрема німецькими. Маємо і власний позитивний досвід. Побачити нові методи роботи та ознайомити поляків з нашими можливостями гостинності було основною метою. Наступним кроком має стати співпраця малого і середнього бізнесу, налагодження контактів та реалізація проєктів», — зазначив Вінницький міський голова Сергій Моргунов.

На ярмарку послуг і товарів змістовними були культурно-розважальна програма, дискусії та лекції. Відвідувачі мали змогу пройти безплатну медичну діагностику, отримати консультації з питань соціальної інтеграції тощо. Під час дискусійної панелі «Активізація+» польські спеціалісти поділилися досвідом роботи у сфері соціальної інтеграції літніх людей. Вінничани взяли участь в обговоренні та розповіли про свої напрацювання. А задля налагодження предметної співпраці в цьому питанні між містами-побратимами запропонували наступного року провести спільний форум в Україні.